

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ“ ЗА ПЕРИОДА 2016-2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Държавната агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ) е създадена към Министерския съвет на основание чл. 7а от Закона за електронното управление (ЗЕУ) (обн., ДВ, бр. 50 от 2016 г., в сила от 01.07.2016 г.). Съгласно чл. 7а, ал. 3 от ЗЕУ дейността, структурата и организацията на агенцията се определят с правилник, приет от Министерския съвет по предложение на председателя на агенцията.

С Постановление № 274 на Министерския съвет от 28 октомври 2016 г. (обн., ДВ, бр. 86 от 1.11.2016 г.) е приет Правилник за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция „Електронно управление“ и са уредени правоотношенията във връзка със закриването на Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА ЕСМИС) и прехвърляне на активите и пасивите ѝ на ДАЕУ. Съгласно § 4, ал. 1 от същото Постановление от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията към ДАЕУ преминават и дейностите по електронното управление. ДАЕУ е правоприменник на активите и пасивите на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, отнасящи се към дейностите по електронното управление.

Със създаването на ДАЕУ за първи път България разполага с отделна структура с правомощия в областта на електронното управление, включително за издаване на задължителни разпореждания и указания до всички администрации. Управлението, координацията, контролът и изпълнението на политиките за е-управление са централизирани и за пръв път са изведени като национален приоритет.

II. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

С Постановление № 274 от 28 октомври 2016 г. на Министерския съвет, освен че се приема Правилника за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция "Електронно

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

управление", е утвърдена и щатната численост от 592 бр., като всички служители на ИА ЕСМИС преминават към новосъздадената агенция.

С Постановление № 233 от 18 септември 2019 г. на Министерския съвет е приет нов Правилник за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция "Електронно управление". Поради променените функции на ДАЕУ и необходимостта от тяхното преразпределение в структурните звена, бяха реструктурирани три дирекции (настоящите Единен системен оператор - ЕСО, Единен системен интегратор - ЕСИ и Мрежова и информационна сигурност - МИС) и една Главна дирекция (настоящата Главна дирекция „Контрол, административнонаказателна дейност и експлоатация“ - ГД КАНДЕ) при запазване на щатната численост от 592 бр.

В следващите няколко таблици е представена статистика по години относно човешкия ресурс в ДАЕУ.

- Брой освободени служители по години и причини.

Прекратени служители по основания и години	12.2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Общо по основания
По взаимно съгласие		23	48	25	13	23	132
Със смъртта на служителя	1	2	3	1	6	2	15
По инициатива на служителя	1	6	5	13	21	14	60
По инициатива на работодателя		1	11	31		22	65
Общо за година	2	32	67	70	40	61	
ОБЩО	272						

* *Справка за прекратени правоотношения със служители в Държавна агенция „Електронно управление“ за периода от 01.12.2016г. до 31.12.2021г.*

Като от тях в областта на ИТ са:

Прекратени правоотношения със служители в дирекции ЕСИ, ЕСО и МИС	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Общо по основания
По взаимно съгласие	11	18	10	5	4	48

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Със смъртта на служителя		1			1	2
По инициатива на служителя	2	2	8	6	8	26
По инициатива на работодателя	1	2	14		3	20
Общо за година	14	23	32	11	16	
ОБЩО	96					

* *Справка за прекратени правоотношения със служители в специализираните дирекции в областта на информационните технологии на ДАЕУ за периода от 01.01.2017г. до 31.12.2021г.*

- Брой назначени служители по години и основания.

Назначени служители по основания и години	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Общо по основания
С проведена процедура по Закона за държавния служител	55	41	30	34	31	191
Трудов договор	20	25	16	15	14	90
Заемане на длъжност без процедура (възстановяване, по заместване, на намалено работно време)	4	8	4	10	5	31
Срочен трудов договор	4	3	2	1	4	14
Общо за година	83	77	52	60	54	
ОБЩО	326					

* *Справка за назначени служители в Държавна агенция „Електронно управление“ за периода от 01.01.2017г. до 31.12.2021г.*

Като от тях в областта на ИТ са:

Назначени служители в дирекции ЕСИ, ЕСО и МИС	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.	Общо по основания
С проведена процедура по Закона за държавния служител	15	15	20	10	17	77
Трудов договор	8	9	8	12	6	43

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Заемане на длъжност без процедура (възстановяване, по заместване, на намалено работно време)	3	4	3	3	4	17
Срочен трудов договор				1		1
Общо за година	26	28	31	26	27	
ОБЩО	138					

* Справка за назначени служители в специализираните дирекции в областта на информационните технологии на ДАЕУ за периода от 01.01.2017г. до 31.12.2021г.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

От самото създаване на ДАЕУ, набирането на служители с добре развити компетентности и умения, с които да бъде надграден експертния капацитет в администрацията, особено в областта на информационните технологии, е голямо предизвикателство. Въпреки големия брой проведени публични процедури за заемане на вакантните длъжности, често сред тях има такива, които са прекратявани поради липса на кандидати или поради липса на притежавани от кандидатите минимални изисквания за обявената длъжност. Основната причина за това е не особено доброто позициониране на държавната администрация сред работодателските брандове в областта на информационните технологии и по конкретно по отношение на получаваните възнаграждения, липса на допълнителен социален пакет от придобивки, гъвкава и мотивираща работна среда и предоставяне на възможност за специализирани обучения.

В тази връзка от страна на ДАЕУ се предприеха следните действия за изменение на нормативната уредба, касаеща заплатите в държавната администрация,:

- Инициира се законодателна промяна в Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, с която да се създаде възможност индивидуалните основни месечни заплати на служителите, заемащи длъжностите в областта на информационните технологии по чл. 7а, ал. 1 - 9 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, приета с Постановление № 129 на Министерския съвет от 2012 г., както и на ръководителите на структурни звена, в които има такива длъжности, да надвишават с до 60 на сто максималния размер на основната месечна заплата за съответното ниво и степен на основната месечна заплата по приложение № 1 от НЗСДА.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Инициира се и промяна в КДА, с която длъжностите в областта на информационните технологии по чл. 7а, ал. 1 - 9 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията да могат да бъдат заемани и по трудово правоотношение.

След приемане на гореописаните промени и изрично искане адресирано до председателя на Съвета за административната реформа, ДАЕУ получи разрешение за 60 бр. длъжности в областта на информационните технологии. **Разходите за същите останаха за сметка на бюджета на ДАЕУ за „Персонал“ или след обезпечаването им с необходимия финансов ресурс по установения ред.**

Подборът на служители с високо ниво на компетентност, професионален опит и умения във високо технологични области като сигурност на информацията, проектиране, поддръжка и системна администрация на компютърни системи и мрежи, архитектури на бази данни и приложения, и тяхното споделено ползване и професионалното им мотивиране и развитие с оглед пълноценната им реализация като ИТ специалисти и държавни служители остава голямо предизвикателство. Причина за това е високото ниво на заплащане на такива специалисти на свободния пазар, докато нивото на заплащане в администрацията, дори и след изменението на Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, е в пъти по-малко в сравнение с пазара на труда в бранша.

Първата година (2017 г.) от създаването на ДАЕУ, в голямата си част премина без да има осигурено финансиране за цялото щатно разписание на агенцията. Полаганите през следващите години усилия от страна на ДАЕУ за постигане на средно ниво на възнаграждение за служителите на агенцията дадоха резултат едва през 2021 г. Това е и една от основните причини за известно текучество на кадри от агенцията. Напусналите служители са две трети от новоназначените, като най-често причината е по-конкурентно предложение за работа и заплащане.

Предизвикателство в работата на ДАЕУ от гледна точка на човешките ресурси е и отчетеното засилено преместване на служители между дирекциите. Често се наблюдава искане за преместване на даден служител постъпил първоначално в една дирекция и отдел, в друга дирекция и отдел. Понякога искането за преместване е обективно и полезно за изграждане на експертизата и цялостната организация на работата в агенцията, но в много случаи липсват обективни и професионални причини за одобряването на такива прехвърляния. Даден служител при постъпването си на работа е нает поради специфичен професионален профил, който го

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

прави полезен там, където е назначен. Разбира се, желанието за кариерно и професионално развитие е сериозен критерий за решение за одобряване на прехвърляне, но следва да се прави наистина добра и точна преценка на конкретните обстоятелства. В противен случай, крайният резултат от големия процент одобрени премествания е, че дирекции и конкретни отдели, в които натоварването и трудността на работата е по-голяма, остават с перманентен брой незаети позиции. Други работни места се ползват с излишно разточителство на дублираща се експертиза на служители.

Не на последно място във времето се оказва проблематичен и подхода, стоящ в основата на процедурата за подбор и обявяване на конкурси, която е оставена на инициативата на директорите - в различни периоди се наблюдава липса на достатъчно инициращи доклади за започване на процедури по подбор от директори, в чийто дирекции са съответните вакантни позиции. Предлагани са и са предприемани стъпки за преодоляването на този проблем - след анализ на ЧР за необходимостта на заемане на ключови експертни длъжности за агенцията и по инициатива на главния секретар се е създавала организация за масирано обявяване на конкурси.

Като проблем се отчита и липсата на достатъчно видимост на обявяваните вакантни позиции на агенцията. С цел преодоляването му в последните две години и половина се използва активно най-големия и популярен портал за търсене и предлагане на работа – jobs.bg. Разглеждани са и други алтернативни възможности за по-добро имиджово позициониране на агенцията на пазара на труда, като за разгръщането на някои от тях е необходимо повече време, като например разработването на специализирани програми към висши учебни заведения за изграждането на необходими кадри за агенцията.

III. ФИНАНСИ

СПРАВКА ЗА ИЗМЕНИНЕТО НА БЮДЖЕТА В ДАЕУ ЗА ПЕРИОДА 2017 - 2022 г.

Бюджетна програма „Електронно управление, електронна идентификация и информационна сигурност”, Политика в областта на електронното управление

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

ПОКАЗАТЕЛИ (в лева)	Бюджет на	Изменения	Бюджет на	Изменения	Бюджет на	Изменения	Бюджет на	Изменения	Бюджет на	Изменения	Бюджет на	Общо	
	ДАЕУ по закон 2017 г.		ДАЕУ по закон 2018 г.		ДАЕУ по закон 2019 г.		ДАЕУ по закон 2020 г.		ДАЕУ по закон 2021 г.		МЕУ 2022 г.	изменение	
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
РАЗХОДИ - ВСИЧКО	19 996 900	7 317 700	27 314 600	2 544 400	29 859 000	2 174 300	32 033 300	1 032 700	33 066 000	5 154 000	38 220 000	18 223 100	
Общо разходи	19 996 900	7 317 700	27 314 600	2 544 400	29 859 000	2 174 300	32 033 300	1 032 700	33 066 000	5 154 000	38 220 000	18 223 100	
Текущи разходи	15 996 900	2 317 700	18 314 600	3 044 400	21 359 000	2 174 300	23 533 300	5 141 800	28 675 100	5 856 100	34 531 200	18 534 300	
Персонал	8 381 600	2 317 700	10 699 300	1 044 400	11 743 700	2 174 300	13 918 000	3 632 700	17 550 700	638 700	18 189 400	9 807 800	
Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения	01-00	6 152 000	1 727 000	7 879 000	787 900	8 666 900	1 656 000	10 322 900	2 551 800	12 874 700	343 000	13 217 700	7 065 700
Други възнаграждения и плащания за персонала	02-00	489 600	26 400	516 000	27 200	543 200	31 200	574 400	175 600	750 000	38 900	788 900	299 300
Задължителни осигурителни вноски от работодатели	05-00	1 740 000	564 300	2 304 300	229 300	2 533 600	487 100	3 020 700	905 300	3 926 000	256 800	4 182 800	2 442 800
Издръжка	7 615 300	0	7 615 300	2 000 000	9 615 300	0	9 615 300	1 509 100	11 124 400	5 217 400	16 341 800	8 726 500	
Издръжка	10-00	7 415 300	0	7 415 300	2 000 000	9 415 300	0	9 415 300	1 509 100	10 924 400	5 217 400	16 141 800	8 726 500
Платени данъци, такси и	19-00	200 000	0	200 000	0	200 000	0	200 000	0	200 000	0	200 000	0
Капиталови разходи	4 000 000	5 000 000	9 000 000	-500 000	8 500 000	0	8 500 000	-4 109 100	4 390 900	-702 100	3 688 800	-311 200	
Основен ремонт на дълготрайни	51-00	332 500	549 000	881 500	228 976	1 110 476	197 838	1 308 314	-298 314	1 010 000	-670 000	340 000	7 500
Придобиване на дълготрайни материални активи	52-00	2 624 000	2 326 500	4 950 500	-989 936	3 960 564	1 497 072	5 457 636	-3 417 636	2 040 000	50 800	2 090 800	-533 200
Придобиване на нематериални	53-00	1 043 500	2 124 500	3 168 000	260 960	3 428 960	-1 694 910	1 734 050	-393 150	1 340 900	-82 900	1 258 000	214 500
НАТУРАЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ													
Щатни бройки - общо	592	0	592	0	592	0	592	0	592	19	611		
средна месечна брутна заплата	866		1 109		1 220		1 453		1 812		1 861		

Справка започва с първия бюджет на ДАЕУ от 2017 г. и показва всеки следващ до 2022 г. вкл. в графата „Изменения“ между всеки два бюджета се вижда промяната спрямо предходната година. Графа 12 показва общото нарастване на бюджета с 18 223 100 лв. на ДАЕУ за 5 годишния период и по видове разходи. При изготвянето на бюджетите са спазвани разходните тавани и всички указания на МФ. Всеки бюджет по години е съставен от главните разходни пера - Персонал, Издръжка, Капиталови, за които също може да се проследи съответното изменение по години.

Увеличението на Бюджет от 2021 г. спрямо Бюджет 2020 г. в перо Персонал е ефективно с 1 032 700 лв., видно от общото изменение в кол.8 ред 12. Останалото увеличение на разходите за персонал е с 2 600 000 лв. и е за сметка на намалението на Капиталовите разходи с общо 4 109 100 лв., от които 1 509 100 лв. са за увеличение на Издръжката.

В ред „Щатни бройки общо“ са посочени щатните бройки на персонала, при които има увеличение единствено в Бюджет 2022 спрямо 2021 г., поради преминаване на 19 бр. от Министерство на транспорта и съобщенията.

СПРАВКА ИЗМЕНИНИЕ НА ЗАПЛАТИ В ДАЕУ

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Година	Увеличение	Получени допълн.	Средна заплата
		средства персонал	
	1	2	3
2017	-	-	866
2018	9%	2 317 700	1109
2019	12%	1 044 400	1220
2020	9%	2 174 300	1453
2021	8%	3 632 700	1812
2022	-	638 700	1861
Общо увел.	38%	9 807 800	
Ефективно увел.	43,71%		

В справката колона 1 показва средното процентното увеличение на заплатите в ДАЕУ за всяка година, на база годишната индивидуална оценка на служителите.

През 2017 г. ДАЕУ започва дейността си с необезпечено щатно разписание за незаетите бройки. Получените допълнителни средства в колона 2 са общо по перо Персонал в бюджета за съответната година, което включва заплати, осигуровки, обезщетения, болнични, граждански договори, ПМС 66 и други възнаграждения.

В колона 3 е показана промяната на средната заплата в ДАЕУ, включваща и незаетите бройки с резервираните средства за тях в размер на 110 % за съответните длъжности, съгласно действащата нормативна уредба.

IV. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

В следващите няколко таблици е представена статистика по години относно обществените поръчки, провеждани в ДАЕУ.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

№ по ред	Година	Бр. проведени ОП	Бр. сключени договори
1	2016	1	5
2	2017	41	35
3	2018	62	46
4	2019	61	51
5	2020	67	52
6	2021	51	38

Брой проведени обществени поръчки от ДАЕУ за периода 01.12.2016 г. - 31.12.2021 г.

№ по ред	Година	Бр. обжалвани процедури	Решения в полза на ДАЕУ
1	2016	0	0
2	2017	0	0
3	2018	1	1
4	2019	5	3
5	2020	7	7
6	2021	4	2

Брой обжалвани обществени поръчки за периода 01.12.2016 г. - 31.12.2021 г.

№ по ред	Година	Бр. обжалвани процедури	Решения в полза на ДАЕУ
1	2016	0	0
2	2017	0	0
3	2018	1	1
4	2019	5	3
5	2020	7	7
6	2021	4	2

Брой обжалвани обществени поръчки за периода 01.12.2016 г. - 31.12.2021 г.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

№ по ред	Година	Бр. прекратени процедури	Липса на оферти	Наличие само на една оферта	Всички подадени оферти не отговарят на изискванията	Необходимост от изменения в условията на процедурата	Непредставяне на документи, необходими за сключването на договор
1	2016	0	0	0	0	0	0
2	2017	6	1	0	2	1	2
3	2018	16	1	3	11	1	0
4	2019	10	4	1	4	1	0
5	2020	15	1	0	13	1	0
6	2021	13	2	0	10	1	0

Брой прекратени обществени поръчки за периода 01.12.2016 г. - 31.12.2021 г.

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ И ИЗПЪЛНЕНИ ЗАДАЧИ

ДИРЕКЦИЯ „СТРАТЕГИИ И ПОЛИТИКИ ЗА ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ“ (СПЕУ)

Дирекция „Стратегии и политики за е-управление“ е част от специализираната администрация в състава на ДАЕУ, подпомагаща председателя при разработване и провеждане на цялостната държавна политика в областта на електронното управление. Дирекцията е правоприменник на дирекция „Политики за е-управление“ след промени в Устройствения правилник на агенцията през 2019 г.

Към момента дирекцията е структурирана в 3 отдела:

- Отдел „Стратегическо планиране“ (функционира от 1.07.2020 г.);
- Отдел „Политики и методики“;
- Отдел „Анализи“.

Всички изброени по-долу успешни инициативи бяха подкрепени с активно участие на експертите на дирекция СПЕУ, но нямаше да се случат без усърдната работа на дирекциите на ДАЕУ и разбирането на администрациите.

2016-2017 г.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Намаляване на административната тежест чрез премахване на редица удостоверения и превръщането им във вътрешно-административни услуги**

За период от една година беше постигнат реален напредък при въвеждането на основен принцип на електронното управление – „само веднъж” (Once Only), и въвеждането на служебното начало при предоставянето на административни услуги. Създадени и доразвити са всички необходими технологични, методически и нормативни условия за достъп до данни от регистри на държавната администрация чрез Средата за междурегистров обмен (RegiX), поддържана от ДАЕУ.

Електронизирането на услугите на администрацията и трансформирането на удостоверителните услуги във вътрешно-административни услуги бе основен фокус на дейността на агенцията. ДАЕУ има решаващ принос за осезаемото намаляване на административната тежест върху гражданите, бизнеса и за оптимизирането на процесите в самите администрации.

Експертен анализ на екипа на дирекция СПЕУ показва, че за предоставянето на 1 422 услуги административните органи изискват от гражданите и бизнеса 5 985 документа. Във връзка с това ДАЕУ инициира като първа стъпка премахването на изискването на хартиен носител от гражданите и от бизнеса на 12 удостоверителни документа и замената им със служебни справки в регистрите чрез Средата за междурегистров обмен RegiX. Бяха приети решения на Министерския съвет (Решение № 338/2017 г. и Решение № 496/2017 г.), с които администрациите бяха задължени да преустановят изискването от гражданите и бизнеса на 12 удостоверения при предоставянето на административни услуги.

Беше сформиран специализиран експертен екип, съставен от служители на близо 20 административни структури – министерства и ведомства, голяма част, от които бяха командировани на място в ДАЕУ – със задача да идентифицира и да предложи работещи решения за намаляване на административното бреме за гражданите и за бизнеса. Екипът извърши анализ на процесите и процедурите при предоставяне на електронни административни услуги и изготви предложения за изменения на нормативната уредба.

Смесеният експертен екип осъществи мащабен анализ и идентифицира приоритетни административни услуги и режими, които могат да бъдат редуцирани, цифровизирани и трансформирани бързо и с осезаем ефект за гражданите и за бизнеса и в контекста на цялостното усилие за цифрова трансформация на държавната администрация. Работата на специализирания екип, сформиран от ДАЕУ, беше отличена от Института по публична администрация с приз за *Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.*

най-добра практика в категорията „Управление на хора“ в ежегодния конкурс на Института за 2017 година.

В резултат на усилията на експертите на дирекция СПЕУ и ДАЕУ, съвместно с всички администрации, правителството инициира промени в над 70 закона и подзаконови нормативни актове за ограничаване на административните режими и регулации. Част от тях предвиждат пълна дигитализация на Имотния регистър и на Националната база данни „Население“ (основно свързана с гражданския статус), което позволява данните и обстоятелствата в тези регистри да бъдат удостоверявани изцяло служебно. По този начин за пръв път ДАЕУ насочи общественото внимание върху крайната необходимост администрациите – централни, териториални и общински – да отделят целево ресурси за ускорена цифровизация на масивите от данни, поддържани единствено на хартиен носител.

Постигнатите към края на 2017 г. резултати дадоха увереност, че работата по трансформиране на удостоверителните услуги във вътрешни електронни административни услуги ще продължи успешно и през 2018 година.

- **Въвеждане на безхартиен обмен на документи**

Усилията за въвеждане на безхартиен обмен на документи в администрацията води началото си от март 2012 г. Тогава за първи път бе въведен такъв обмен между всички министерства и някои агенции. Този резултат бе постигнат благодарение на съвместните усилия на тогавашната дирекция „Електронно управление“ в МТИТС, разработчици на най-използваните документооборотни системи и специалистите от „Информационно обслужване“ АД. Този съвместен екип създаде и първата версия на протокола за обмен на електронни документи.

През 2017 г. ДАЕУ предприе и най-съществената до момента реална стъпка на национално равнище за ограничаване на хартиената администрация в Република България. Беше създадена работна група с представители на ДАЕУ, разработчици на най-използваните документооборотни системи и специалисти от „Информационно обслужване“ АД, координирана от дирекция СПЕУ, която да оцени и осъвремени протокола за обмен на електронни документи съгласно член 18 от НОИИСРЕАУ.

Реалното въвеждане на изцяло електронен документооборот между администрациите вече е факт, след като през 2017 г. беше утвърден и наложен като стандарт за всички

административни органи единен технически протокол за обмен на електронни документи (Решение на Министерския съвет № 357 от 2017 г.).

- **За първи път е въведен контрол на разходите за електронно управление**

През 2017 г. служителите на дирекция СПЕУ разработиха и бяха утвърдени Методология, Правила и приложения към тях за контрол на разходите на администрациите за е-управление и ИКТ. Председателят на ДАЕУ съгласува тригодишните бюджетни прогнози, проектобюджетите, текущи и годишни отчети на административните органи.

За първи път бе преустановено безконтролното харчене на публични средства за информационни и комуникационни ресурси от администрациите чрез реално осъществяван контрол по целесъобразност. Осъществяваният от ДАЕУ контрол е първата стъпка към реално обвързване на разходите за информационни и комуникационни технологии с разходите за предоставяне на електронни административни услуги. За първи път разходите за електронно управление са отделени от капиталовите разходи на администрациите и тези за издръжка. Първостепенните разпоредители с бюджет представят разходите си за информационни ресурси за одобрение от председателя на ДАЕУ преди те да станат част от проектобюджета на Република България.

През 2017 г. ДАЕУ започна да осъществява и контрол и наблюдение на място на реализацията на бюджетите за е-управление и ИКТ, както и на спазването на изискванията за мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост.

- **Архитектура на електронното управление – първи стъпки**

Още през 2017 г. започна и разработката на единна и задължителни за всички администрации Архитектура на електронното управление. Архитектурната рамка на е-управлението обединява всички процеси по развитие на информационните системи и информационната и комуникационна инфраструктура в държавата. Рамката задава основните стандарти и насоки за промяна на работните процеси в администрацията, свързани с е-управлението. Единната архитектура на електронното управление променя модела на финансиране за създаването и развитието на информационните системи, гарантира устойчивост и последователност на модела на е-управление в Република България.

2018 г.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Проект на актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление**

През 2018 г. беше извършен преглед и оценка и бе подготвена актуализация на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България и на Пътната карта за нейното изпълнение за периода 2019-2023 г. Целта бе да се следват новите европейски тенденции в развитието на ЕУ.

- **Проект на Архитектура на електронното управление**

През 2018 г. ДАЕУ разработи Архитектура на електронното управление в Република България, като неотменима част от изпълнението на политиката за електронно управление и предпоставка за осигуряване на устойчивост, прозрачност и предвидимост на дейностите, сигурност и техническа неутралност на системните решения, мултиплатформеност, ефективност и ефикасност на използваните ресурси за е-управление.

- **Преустановяване на хартиения обмен на документи между администрациите**

На национално равнище през 2017 г. ДАЕУ предприе най-съществената стъпка за ограничаване на хартиената администрация в Р България. Реалното въвеждане на изцяло електронен документооборот между администрациите стана факт, след като от септември 2017 г. агенцията утвърди и наложи като стандарт за всички административни органи единен технически протокол за обмен на електронни документи.

Така всички електронни изявления между администрациите се извършват единствено чрез системите за електронен документооборот, а хартиеният обмен между административните структури се преустанови окончателно от 1 ноември 2018 г. Като допълнение към вече предприетите мерки за премахване на хартията, през месец март 2018 г. ДАЕУ извърши преглед на 363 закона и 21 кодекса относно изискванията за наличието на хартиен носител при извършване на документооборотна дейност по закон или поради други причини.

През 2018 г. ДАЕУ започна и работа по изготвяне на проект за изменение на Наредбата за обмен на данни в администрацията (НОДА) в съответствие с ISO 15489-1:2016, като впоследствие по същество се изготви нов проект на НОДА с актуализиране на разпоредби на наредбата с новите нормативни изисквания на ЗЕУ.

- **Изпълнение на РМС № 496/29.08.2017 г.**

През 2018 г. дирекция СПЕУ подготви доклад относно изпълнението на Решение на Министерския съвет № 496/29.08.2017 г. за приемане на мерки за намаляване на *Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.*

административната тежест върху гражданите и бизнеса чрез премахване на изискването за представяне на някои официални удостоверителни документи на хартиен носител към 31.03.2018 г. Докладът е изготвен на база постъпила отчетна информация от министерствата за изпълнените мерки, като информацията включва и второстепенните разпоредители с бюджет. Анализът на информацията показва, че като цяло са предприети необходимите действия за премахване на изискването на 12-те удостоверителни документа от нормативната база. Преобладаващата част от законите са изменени и обнародвани. Една част са одобрени от МС и са внесени в Народното събрание за разглеждане, като предстои тяхното приемане. Все още тече процесът по изменение на подзаконовата уредба.

Част от издаваните хартиени удостоверения, идентифицирани от ДАЕУ през 2017 година, вече не се изискват от гражданите и бизнеса при заявяване на услуги, а данните за тях се проверяват служебно по електронен път чрез средата за междурегистров обмен. Преустановено е изискването на хартиен носител на следните удостоверения:

- за наличие или липса на задължения за публични държавни вземания, издавано от Агенция „Митници“;
- за вписванията, отбелязванията или заличаванията по партида на физическо/юридическо лице в Имотния регистър, издавано от Агенцията по вписванията;
- за семейно положение, издавано от общинска администрация;
- за семейно положение съпруг/съпруга и деца, издавано от общинска администрация;
- за сключен граждански брак, издавано от общинска администрация – за лица, родени след 1 януари 1984 г.;
- образец УП-8 за доход от пенсия/пенсии и добавка/добавки, издавано от Националния осигурителен институт.

През първото полугодие на 2018 г. екип на ДАЕУ извърши проверка на услугите, предоставяни от администрациите по електронен път на ниво 3 и ниво 4 (1 869 услуги на 139 администрации). Услугите бяха проверени за наличие на описание на условията за предоставянето им (срокове, такси, изисквани документи) и описание за предоставяне по електронен път на интернет страниците на администрациите и на Единния портал за достъп до електронни административни услуги (egov.bg), достъпност, начин на заявяване. Едновременно с прегледа на услугите се осъществи проверка дали интернет страниците на администрациите, които ги предоставят, отговарят на определени правила за институционална идентичност

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

(смяна на език, възможност за търсене, наличие на информация за администрацията, структура, контакти и др.). Извършените проверки бяха основа за последващ анализ, който цели да наложи предоставянето на качествени, ефективни и леснодостъпни електронни услуги за гражданите и бизнеса.

- **Развитие на контрола на средствата за електронно управление**

Усъвършенства се механизмът за осъществяване на контрола по целесъобразност от ДАЕУ в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации. Контролът по целесъобразност на разходите за е-управление намери своето отражение в бюджетната процедура на Министерство на финансите за 2018 г. под формата на създаденото Приложение № 2ж „Справка за разходите в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии за периода 2016-2020 г.“. Съгласуваните по този начин разходи станаха част от Закона за държавния бюджет на Република България за 2018 година, като за първи път бяха ясно обособени утвърдените целеви текущи и капиталови разходи в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетите на бюджетните организации съгласно приложение № 9 към чл. 58 от Закона.

Във връзка с разпоредбата на чл. 10 от ПМС № 332/22.12.2017 г. за изпълнение на държавния бюджет, беше извършено допълнение на Правилата за предварително съгласуване на разходите. За първи път беше въведена процедура по предварително съгласуване от председателя на ДАЕУ на промени на вече утвърдени целеви текущи и капиталови разходи по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, чрез попълване на нововъведеното Приложение № 4.

През месец март 2018 г. за първи път председателят на ДАЕУ предварително съгласува тригодишните бюджетни прогнози на държавните органи от централната администрация с приложение № 2ж към Указанията на министъра на финансите за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2019-2021 г. С цел по-ефективно осъществяване на контрола по целесъобразност, през май 2018 г. бяха направени изменения и допълнения на Правилата за предварително съгласуване на разходите и приложенията към тях. Беше въведено изискването административните органи да предоставят данни за предвидените предложения за дейности в проектобюджетите за следващата година и

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

тригодишните бюджетни прогнози, като в измененото приложение № 1 се вписва необходимата информация.

В рамките на бюджетната процедура БЮ-4 от 23.08.2018 г. на министъра на финансите с писмо рег. № ДАЕУ-6796 от 24.08.2018 г. на административните органи бяха дадени и допълнителни указания с цел задължително планиране на средства, свързани с разходи за поддръжка и осигуряване на резервни копия и архив на данните на критични информационни системи и регистри, както и на документооборотните системи; интеграция на системите, изискващи идентификация на потребителя при заявяване или предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ), с хоризонталната система за е-автентикация; средства за защита срещу нежелан софтуер и киберсигурност.

- **Институционална идентичност на интернет страниците на държавната администрация**

През май 2018 г. ДАЕУ подготви Правила за институционална идентичност на интернет страниците на държавната администрация. Правилата включват препоръки за разработването и управлението на интернет страниците (уебсайтовете) на българските администрации. Целта на документа е да създаде единна рамка за институционална идентичност, която да гарантира, че интернет страниците на администрациите в Република България са ориентирани към потребителя, с достъпни и ясни навигация и съдържание. Указанията за дизайна, структурата и съдържанието на интернет страниците на публичните администрации осигуряват единство на съдържанието, последователност при неговото представяне и синхрон на визията с функционалното предназначение на всички административни онлайн платформи.

- **Секторни стратегии за развитие на електронното управление**

Елементи от Стратегията за развитие на електронното управление в Република България са секторните стратегии на ниво централни и териториални администрации. През 2018 г. бяха представени актуализираната Секторна стратегия за развитие на електронното управление в Агенция „Митници“ „е-Митници“ 2016-2025 г. и разработената нова Секторна стратегия за развитие на електронното управление на Националния осигурителен институт „е-Осигуряване“ 2018-2023 г., както и пътните карти за тяхното изпълнение. Стратегиите бяха съгласувани от Експертния съвет за интеграция на информационните ресурси и одобрени от председателя на ДАЕУ в изпълнение на чл. 7в, т. 4 и т. 11 от ЗЕУ. Двата стратегически документа определят

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

цялостната визия на двете администрации в областта на електронното управление, базирана на реалистични и постижими цели и конкретни стъпки.

- **Проект за изменение на Закона за електронното управление**

През 2018 г. е подготвена и актуализация на нормативната уредба в областта на електронното управление. Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронното управление, с който се предвижда разширяване на обхвата на субектите на закона с включването на органите на съдебната власт; въвеждането на допълнителни междуинституционални механизми за координация; прецизиране на правомощията на председателя на ДАЕУ за по-ефективно развитие на електронното управление; подробно регламентиране на публично възложените дейности на Държавно предприятие „Единен системен оператор“ и органите му на управление; регламентиране на информационната система за сигурно електронно връчване като сигурен, надежден и проследим канал за подаване на електронни документи и заявяване за електронни административни услуги; въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2016/2102 от 26 октомври 2016 г. и др.

2019 г.

- **Актуализирана стратегия за развитие на електронното управление и Пътна карта за нейното изпълнение**

През 2019 г. Министерският съвет прие актуализация на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България и на Пътната карта за изпълнение на Стратегията, като периодът на действие на Стратегията бе удължен до 2023 г. Целта на актуализацията е да отразява новия модел на планиране, координация, контрол, а също така постигнатото до момента в областта на е-управление. С промените ДАЕУ започна подготовката на стратегическата рамка в областта на е-управлението за периода след 2020 г.

- **Одобрена Архитектура на електронното управление**

През април 2019 г. председателя на ДАЕУ одобри Архитектурата на електронното управление в Република България, която е неотменима част от изпълнението на политиката за електронно управление. Архитектурата на електронното управление описва модела, спрямо който да бъдат разработвани архитектури по области на политики от съответните отговорни административни органи, като при разработването се съобразяват с обхвата и функционалностите на използваните от тях информационни системи, прилагат общите принципи и използват споделената инфраструктура и системи на ЕУ.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Приет ЗИД на Закона за електронното управление**

През 2019 г. продължи работата по актуализация на нормативната уредба в областта на електронното управление. В края на 2019 г. Народното събрание прие Закон за изменение и допълнение на Закона за електронното управление. Основна цел на промените бе да се обезпечи разработването, внедряването и надграждането на необходимите информационни ресурси на електронното управление при спазване на изискванията за мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост, както и прилагане на устойчив модел за дългосрочното им управление и поддръжка. Чрез промените в ЗЕУ се транспонира Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор и се въвежда нормативно задължение за осигуряване на достъпност за хората с увреждания до интернет страниците и мобилните приложения на широк кръг административни органи и лица, осъществяващи публични функции, което ще улесни ежедневието им и ще им даде възможност за достъп до информация и услуги по подходящ за тях начин. От ЗЕУ бе премахнато изискването за създаване на държавно предприятие „Единен системен оператор“, а „Информационно обслужване“ АД бе определено за предприятие, осъществяващо дейности по системна интеграция в полза на администрациите. Те бяха определени с Решение на Министерския съвет №727/5.12.2019 г.

Изготвен бе проект на Наредба за изменение на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, който е част от процедурата по транспониране в националното законодателство на Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор. Измененията бяха приети от Министерския съвет в началото на 2020 г.

- **Национален координатор по Информационната система на вътрешния пазар (IMI)**

С Решение № 132 от 8 март 2019 г. на Министерския съвет председателят на ДАЕУ е определен за национален координатор по Информационната система за вътрешния пазар (IMI). В тази връзка, със Заповед № ДАЕУ-3607/13.3.2019 г., функциите на национален координатор са делегирани на служител от дирекция СПЕУ.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Информационната система за вътрешния пазар (IMI) представлява сигурен, многоезичен онлайн инструмент, който улеснява обмена на информация между публичните органи, занимаващи се с практическото прилагане на законодателството на ЕС. Системата се превърна в логичен избор за осъществяване на административно сътрудничество при инициативи, свързани с вътрешния пазар. Към момента IMI подпомага административните процедури в 17 области на политика, като в нея са регистрирани над 12 000 публични органи. Системата е лесно приспособима и готова да поддържа допълнителни области на политика с минимални усилия за разработване. За повече информация можете да посетите следния адрес: https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_bg.htm.

- **Национален координатор за Единната цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация до процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми (Single digital gateway)**

Съгласно Решение на Министерския съвет № 705/28.11.2019 г., председателят на Държавната агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ) е определен за национален координатор на Република България по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1724 от 2 октомври 2018 година, за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация до процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми (Регламента).

Предвид залегналите в Регламента основни принципи, страните членки следва да осигурят на гражданите и предприятията лесен достъп до информация, процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми, за да упражняват своите права в рамките на вътрешния пазар. Една от основните цели на платформата е да допринесе за по-голяма прозрачност на правилата и разпоредбите, свързани с различни събития от стопанския и житейския характер, в области като пътуване, пенсиониране, образование, заетост, здравеопазване, права на потребителите и на семействата. В регламентът за създаване на единна цифрова платформа се изисква също така основни административни процедури да бъдат достъпни онлайн както за потребителите в собствената им държава, така и за трансграничните потребители. Списък с 21 важни административни процедури ще бъде достъпен изцяло онлайн във всички държави от ЕС най-късно до 12 декември 2023 г. Тези процедури обхващат ситуации, които се отнасят до осъществяване на стопанска дейност, работа, учене или преместване от едно място на друго.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Освен това, платформата следва да спомогне за повишаване доверието на потребителите, да разреши проблема с непознаването на правилата за защита на потребителите и на правилата на вътрешния пазар и да намали разходите на предприятията за постигане на съответствие

2020 г.

- **Методология за наблюдение и проверки на достъпността на съдържанието на интернет страниците и мобилните приложения**

През 2020 г. служители на дирекция СПЕУ участваха в изготвянето на „Методология за наблюдение и проверки на достъпността на съдържанието на интернет страниците и мобилните приложения” и 11 приложения към нея: описание на проверки за оценка на достъпността, инструменти за тестване, контролен лист за проверки, образец на отчетен доклад за извършена проверка, подход за определяне на извадки от уеб страници и проверка на извадки, процедура за разглеждане на доклад с предварителна оценка на тежестта, контролен лист за разглеждане на оценки на тежестта, образец на декларация за достъпност, препоръки към потребителските интерфейси.

Документите са разработени във връзка с осъществяване на правомощията на председателя на ДАЕУ като орган по наблюдение и прилагане на изискванията на Директива (ЕС) 2016/2102 относно достъпността на уеб сайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор и в съответствие с установената с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1524 на ЕК методика.

Методологията с приложенията към нея е утвърдена от председателя на ДАЕУ и е публикувана на сайта на ДАЕУ на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/home/%D0%B0ccessibility-websites/web-access-documentation> .

- **Наредба за условията и реда за опазването, съхраняването, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви и Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги**

Експерти от дирекция СПЕУ съвместно с експерти от Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) изготвиха проект на Наредба за условията и реда за опазването, съхраняването, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви и мотиви към проекта на наредбата, приета с ПМС №106 от 25 март 2021 г. Експерти от дирекция СПЕУ участваха и в изготвяне на проект на Наредба за общите изисквания към информационните системи,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

регистрите и електронните административни услуги. Наредбата е публикувана за обществено обсъждане на адрес: <http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5444>

- **Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)**

Експерти от дирекция СПЕУ участват във вътрешноведомствена и междуведомствена координация с МВнР относно кандидатурата на България за ОИСР, както и в дейността на работни комитети и групи на организацията, които имат отношение към компетенциите на ДАЕУ.

- **Правила за извършване на проверки на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики**

Разработени са Правила за извършване на проверки на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и на планове за реализацията им; Изисквания към съдържанието на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики; Контролен лист за проверка на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики.

Правилата, изискванията и контролният лист са утвърдени със Заповед на председателя на ДАЕУ № ДАЕУ-6252/16.04.2020 г. и са публикувани на сайта на ДАЕУ - <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/strategies-policies/e-management/policy-strategy> .

- **Споразумение за партньорство на Република България 2021 – 2027**

Считано от началото на септември 2020 г. експерти от дирекция СПЕУ активно участват в отразяване на коментари, получени от ЕК в рамките на преговорния процес за одобрение на Споразумението за партньорство на Република България 2021 – 2027, отнасящи се до електронното управление в Република България. Също така, дирекция СПЕУ участва в изготвянето и предоставянето на обосновки за целите на одобрението на Споразумението за партньорство.

2021 г.

- **Междинна оценка на изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България**

През 2021 г. дирекция СПЕУ изготви и предложи за вътрешноведомствено съгласуване техническа спецификация и методика за оценка на оферти за процедурата по междинна оценка на изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България. В началото на май 2021 г. бе обявена обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки, с предмет: „Извършване на независими анализ и междинна *Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.*

оценка на изпълнението на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България и на Пътната карта за нейното изпълнение“. Финансирането на договора за извършване на независимата оценка е осигурено по Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ) 2014 – 2020.

Основната цел на поръчката е извършването на независим анализ, който да послужи за основа за междинна оценка на изпълнението на стратегическите документи в областта на електронното управление, да се очертаят предложения за „научени уроци“ по отношение на политиката, въвеждането и осъществяването на е-управление в България до момента и въз основа на тях да се отправят конкретни препоръки и предложения за допълване или изменение на Стратегия за развитие на електронното управление и Пътна карта за нейното прилагане до 2030 г. Анализът и междинната оценка на стратегическите документи ще бъдат използвани за приоритизиране на интервенциите и насочване на стратегическата рамка за електронно управление към следващите етапи на развитие.

През август 2021 г. приключи процедурата за избор на изпълнител. Сключен е договор № 66/19.08.2021 г. с избрания изпълнител - „ЕКОРИС САУТ ИЙСТ ЮРОП“ ЕООД и със срок за изпълнение 6 месеца (до 19.02.2022 г.). Договорът е изпълнен предсрочно, като на 22.12.2021 г. изпълнителят представи проект на окончателен доклад. След преглед на проекта за доклад, Възложителят (ДАЕУ) направи коментари по документа. С отразените коментари окончателната версия на доклада е внесена в деловодството на ДАЕУ на 30.12.2021 след подписване на констативен протокол между страните за приемане на работата.

- **Единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация до процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми (Single digital gateway - SDG)**

На основание на Решение № 705 на Министерския съвет от 28.11.2019 г. председателят на ДАЕУ е определен за национален координатор по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на Единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (Регламента).

Съгласно Заповед № ДАЕУ-16799/3.12.2019 г. на председателя на ДАЕУ е определен служител от дирекция „Стратегии и политики за е-управление“, който изпълнява функциите на национален координатор по смисъла на Регламента.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Съгласно спецификата на дейността, в изпълнението на функциите на национален координатор, са извършени следните дейности:

- участие в заседанията на Координационната група за създаване на единна цифрова платформа – онлайн работни срещи и уебинари по повод изграждането на Единната цифрова платформа;

- участие в двустранни срещи с представители на Европейската комисия и експерти от Държавната агенция „Електронно управление“ относно проект на архитектура за установяване на техническа система за еднократност, съгласно чл. 14 от Регламент 2018/1724;

- представяне на презентация на тема „Българския опит в предоставянето на електронни административни услуги“ – представяне на Единния портал за достъп до електронни административни услуги;

- изготвяне на общо писмо с държавите членки, с което се отправя запитване до Европейският комитет по защита на данните относно залегналите изисквания за обмен на данни в проекта на архитектура за установяване на техническа система за еднократност.

- реализиране в Единния портал за достъп до електронни административни услуги на българска и английска версия за темите от Приложения I, II и III на Регламент (ЕС) 2018/1724. Публикувана е информация на български и на английски език за всяка една област от Приложения I, II и III на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Регламента.

- предоставяне на хипервръзки към регистъра за хипервръзки, реализиран от Европейската комисия относно изпълнението на чл. 19 от Регламента.

Все още Европейската комисия и държавите членки не са приели Регламент за изпълнение, който следва да установи техническа система за обмен на доказателства, съгласно чл. 14 от Регламент (ЕС) 1724/2018. От експерти на Европейската комисия е изготвен и проект на Архитектура за установяване на техническа система "Само веднъж". Проектът е изпратен на държавите членки, а те от своя страна следва да изкажат своето експертно мнение. За целта са насрочени двустранни срещи с експерти от всяка една държава членка, като България е провела такава среща през м. октомври.

С активното съдействие на националния координатор беше реализирано публично събитие за представянето на портала „Вашата Европа“ („Your Europe“ Единната цифрова платформа) пред българската общественост – граждани, граждански организации, бизнес, медии и др. Връзка към събитието: <https://europa.eu/youreurope/sdg/?fbclid=IwAR2Jgr43nC->

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

[tYPzyXJoVMYHwyuze3qAOdmkjs-9FuK5wUt0MpBsA9aLzeR8#/bg/events/your-europe-has-the-answers-bulgaria.](https://tYPzyXJoVMYHwyuze3qAOdmkjs-9FuK5wUt0MpBsA9aLzeR8#/bg/events/your-europe-has-the-answers-bulgaria)

На 20 май 2021 г. България в лицето на ДАЕУ беше домакин на цифрова пътуваща презентация (road show) на „Вашата Европа“. Тя беше с фокус върху правата и възможностите на пътниците/туристите в единния пазар на ЕС, включително и върху теми като устойчиви начини на транспорт, мерки за безопасност и сигурност при трансгранично пътуване и други.

Порталът „Вашата Европа“ (Your Europe - youreurope.eu) е единният цифров портал на ЕС за гражданите и бизнеса. Порталът помага за намирането на европейски и национални онлайн източници с цялата необходима информация за живот, работа, обучение или бизнес навсякъде в ЕС (налична на местните езици и на английски език).

Отчетени са отлични резултати от представянето на „Вашата Европа“, за което е получено и благодарствено писмо от Европейската комисия.

• Актуализация на Стратегията за развитие на електронното управление 2019 – 2023 с времеви обхват до 2025 г.

В периода януари – март 2021 г. бе подготвена и извършена актуализация на Стратегията за развитие на електронното управление 2019 – 2023 с времеви обхват до 2025 г. Същата е приета с Решение на Министерския съвет № 298 от 2 април 2021 г.

Актуализацията обхваща цели и принципи, заложи в редица новоприети стратегически документи на национално и европейско ниво от значение за развитието на електронното управление, сред които Национална програма за развитие „България 2030“, националният стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020 - 2030 г.“, Европейска стратегия за данните, стратегията на ЕС „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“, Берлинската декларация за цифровото общество и цифрово управление, основано на ценности, подписана на министерска среща по време на Германското председателство на Съвета на ЕС на 8 декември 2020 г. Отчетено е и развитието на нормативната рамка, след приемането на измененията в Закона за електронното управление и законодателството в областта на киберсигурността, включително мрежовата и информационна сигурност.

В съответствие с тенденциите на развитие за новото десетилетие е изведен водещ приоритет в цифровата трансформация на публичния сектор – данните, които се определят като ключов капитал за обществото. Цифровите данни имат потенциала да се превърнат в двигател на икономическото развитие, иновациите и преодоляването на редица обществени предизвикателства. Наличието на все повече цифрови данни и подобряването на начина, по

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

който те се управляват и използват, е от съществено значение за справяне с предизвикателствата в демографската и социално-икономическите сфери, климата и околната среда, допринасяйки за по-здраво, проспериращо и по-устойчиво общество. Визията и инициативите в Европейския съюз в това отношение обхващат цялостен подход към „икономика на данни“, който има за цел да увеличи търсенето и използването на цифрови данни и базирани на тях продукти и услуги в рамките на Единния европейски пазар. Съгласно Европейската стратегия за данните се предвижда създаването на Единно европейско пространство на данните и прилагането на нови модели за събиране, обработка, използване и преизползване, съхранение и сигурност на данните.

В съответствие с тези приоритети, визията на [Стратегиата за развитие на електронното управление е актуализирана до 2025 г.](#) и основните принципи на електронното управление в България са допълнени. Целта е до 2025 г. да бъде отключен потенциалът на данните за постигането на устойчива цифрова трансформация на държавната администрация в Република България.

Със заповед № ДАЕУ-17225/19.10.2021 е създадена работна група за преглед на получените от административните органи проекти, предложени за включване в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление за периода 2022-2025 г.

Работната група прегледа общо 159 проектни фиша, подадени от административните органи в отговор на писмо № ДАЕУ- ДАЕУ-13515/16.08.2021 г. Проектните фишове са съгласно предоставен от ДАЕУ образец към писмото. Работата беше организирана през платформата NextCloud, в която дирекция „Единен системен оператор“ (ЕСО) създаде профили на всички участници в работната група и където бяха качени и са налични проектните фишове цялата необходима информация, свързана с дейността на работната група и картите за оценка на отделните фишове.

Поради големия брой проекти те бяха разпределени за преглед от 2 подгрупи, като във всяка подгрупа имаше представители от всички участващи в работната група дирекции.

Работната група извърши преглед на всички представени проектни фишове съгласно общите критерии, които бяха включени и в писмо до административните органи № ДАЕУ-13515/16.08.2021 г. Въз основа на критериите, след прегледа на всички проектни фишове,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

подадени от административните органи, работната група извърши приоритизация на проектите, като ги раздели в три основни групи:

- група 1: проекти, които се предлагат за включване в Пътната карта;
- група 2: проекти, които могат да бъдат включени, но липсва определена информация, поради което е необходима доработка и/или предоставяне на допълнителна информация от съответния административен орган;
- група 3: проекти, които не се предлагат за включване в Пътната карта.

След приключване на работата на работната група беше направена съответната организация и бяха проведени срещи с всички административни органи, подали предложения за пътната карта. По време на тези срещи бяха представени резултатите от прегледа на предложенията, бяха уточнени голям брой детайли относно предложените мерки и бяха разяснени следващите стъпки по приемането на пътната карта.

На база и на срещите бяха изпратени писма до всички административни органи, като се очаква получаването на необходимата допълнителна информация за финализиране проекта на Пътната карта.

- **Национален план за възстановяване и устойчивост**

Дирекция СПЕУ активно участва в подготовката на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) за финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) на Европейския съюз (ЕС).

Националният план за възстановяване и устойчивост на България е с приблизителен бюджет от 10,8 млрд. лева и поставя високо равнище на амбиция по отношение на цифровия преход, като концентрира в тази област почти 1/3 (31.8%) от общите предвидени разходи. Усилията са насочени в четири основни направления: (i) разгръщане на широколентова инфраструктура; (ii) повишаване на цифровите умения на населението; (iii) ускоряване внедряването на цифрови технологии в предприятията; (iv) разгръщане на електронното управление и електронни услуги.

ДАЕУ разработи и предостави за включване в НПВУ, стълб „Справедлива България“ три стратегически проекта, с които ще се даде още по-голям тласък на развитието на електронните услуги и на киберсигурността в националното дигитално пространство. Проектът „Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри“ ще създаде предпоставки за широкото предоставяне на

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

електронни и вътрешни електронни административни услуги, както и на комплексни административни услуги, проактивни услуги и услуги тип „епизоди от живота“. Това ще бъде постигнато като голяма част от процесите по удостоверяване бъдат стандартизирани и автоматизирани.

Проектът „Изграждане на Национален комплексен център и мрежа за мониторинг, контрол и управление“ предвижда изграждане на Национален комплексен център и мрежа за мониторинг, контрол и управление (НКЦММКУ) за събиране, обработка и последващо предоставяне на първичната информация, получена от сензори, разположени в Космоса, въздушното пространство и на земната повърхност.

Проектът „Интегрирана национална система за киберсигурност в Република България“ предвижда изграждане на интегриран Национален център за киберсигурност чрез надграждане и интегриране на основните елементи на националната система за киберсигурност в национална платформа с отворена архитектура; надграждане на система за мониторинг на българското киберпространство; разширение и развитие на мрежа от активни интелигентни сензори за разпознаване и блокиране на зловредни действия в киберсреда и изграждане на среда, подходяща за установяване на партньорство с водещи международни партньори и организации, включително интеграция със системите за киберсигурност на ЕС.

• **Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ)**

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) е инструментът, по линия на който от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2021 – 2027 ще се финансират мерките в Приоритет 2, насочени към управление, основано на данните и доизграждане на националната екосистема за киберсигурност. Данните, като ключов капитал на обществото, са в основата на цифровата трансформация на публичния сектор. В качеството си на ключов бенефициент по Програмата ДАЕУ участва активно в процеса на програмиране на интервенциите, тяхното аргументиране и предостави писмени отговори по коментари и въпроси на Европейската комисия във връзка с разработването и съдържанието на Програмата.

В началото на декември 2021 г. ПНИИДИТ бе изпратена официално както в ЕК, така и на Тематичната работна група (ТРГ) за разработването на Програмата „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“. Въпреки това продължава

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

текущата работа по финализиране на документа, основно по отношение на индикаторите и кодовото разпределение на средствата по дейности.

На 15.12.2021 г. към Централното координационно звено към Министерския съвет от страна на ДАЕУ е подадена информацията по Приоритет 2 за: разпределение на бюджетите за действията в приоритетните направления по кодовете по области на интервенции; и обосновка за формирането на стойностите, заложи като междинна цел по отделните индикатори.

- **Достъпност на уебсайтовете**

Екип, създаден със заповед на председателя на ДАЕУ, включващ основно представители на дирекция СПЕУ извърши планираните проверки за първия период на наблюдение за съответствието с изискванията за достъпност на 220 уебсайта на лица по чл. 1, ал. 1 и 2 от ЗЕУ по метода на опростеното наблюдение и необходимото документиране, архивиране и изпращане на резултатите от проверките на проверените организации. Сайтовете, планирани за първия отчетен период, са анализирани при използване на спомагателна технология (екранен четец), част от тях от човек с двигателно увреждане и част - от човек с аутизъм. По този начин бяха идентифицирани реални проблеми с достъпността и използваемостта на уебсайтовете при определени увреждания.

В изпълнение на европейските ангажменти експертите от дирекция СПЕУ изготвиха Доклад за наблюдението на достъпността на уеб сайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор, извършено през първия период на наблюдение в Р България. Докладът е публикуван [тук](#).

- **Единна политика за информационните ресурси**

На основание чл. 7в, т. 5 от Закона за електронното управление през 2021 г. беше разработен и един от най-важните документи за развитието на електронното управление – „Единна политика за информационните ресурси на електронното управление на Република България“ (ЕПИР). Изготвен беше пакет от документи относно междуведомствена съгласувателна процедура и за внасяне в Министерския съвет. ЕПИР е приета с РМС №296 от 2 април 2021 г. (публикувана [тук](#)).

ЕЖЕГОДНИ

- **Отчет за състоянието и годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и информационните ресурси на Единната**

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност

Дирекция СПЕУ организира и координира изготвянето на годишния отчет за състоянието и на годишния план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и на информационните ресурси на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност.

- **Изготвяне на ежегоден доклад за напредъка по изпълнението на актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в РБ за периода 2019 – 2025 г.**

- **Бенчмарк на електронното управление**

Дирекция СПЕУ ежегодно проверява и валидира резултатите от изследването „Бенчмарк за електронно управление“, което представлява годишно изследване, възложено от Европейската комисия, Генерална дирекция "Комуникационни мрежи, съдържание и технологии", отговорна за разработването на Единен цифров пазар, който да доведе до устойчив и приобщаващ растеж в Европа. Изследването представлява процес на сравнителен анализ на всяка една страна членка на ЕС спрямо другите в областта на електронното управление, използвайки определени критерии за оценка по избрани области. Два пъти годишно се проверява достоверността на данните и ги валидира като същите се обработват и впоследствие се включват в годишния доклад „Бенчмарк за електронно управление“ за съответната година.

- **Информационен лист за актуалното състояние на електронното управление в България (Digital Government factsheet)**

ДАЕУ е определена за контактното лице за Националната обсерватория на Рамката за оперативна съвместимост на Европейската комисия (NIFO), която работи с подкрепата на програмите ISA и ISA² и публикува ежегодно информационен лист за актуалното състояние на електронното управление в страните членки. Информационните листове предлагат цялостен преглед на политиките и дейностите, свързани с въвеждането и предоставянето на цифрови обществени услуги в 36 държави - 27-те членки на Европейския съюз, Исландия, Норвегия, Черна гора, Република Сърбия, Швейцария, Турция и Обединеното Кралство, Албания и Република Северна Македония.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Информационните листове се изработват в сътрудничество с експерти по електронно управление от всяка държава и служат като основен инструмент за идентифициране на напредъка на страните, добрите практики в областта на политиката за електронно управление и по-специално за модернизирането на публичната администрация.

- **Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI)**

Дирекция СПЕУ участва в предоставянето на актуална информация по показател „Цифрови публични услуги“ от индекса за навлизане на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI). Ежегодно се подготвя информация, която се включва в Годишния доклад на Европейската комисия във връзка с индекса DESI. Информацията се изпраща по имейл на експерти в МТИТС, което е водещо ведомство по темата, за обобщаване и изпращане до ЕК.

- **Индекс за развитие на електронно правителство (EGDI)**

През една година се подава актуална информация за проучване на електронното правителство провеждано от Организацията на обединените нации (ООН), за да се изготви доклад за Индексът за развитие на електронно правителство. Основната му цел е да предостави обстойна и точна оценка за степента на развитие на електронното правителство в отделните страни членки на ООН.

Методологичната рамка за събиране и оценка на данните от изследването на развитието на електронното правителство се основава на цялостен поглед върху електронното правителство, който включва три важни измерения, които позволяват на хората да се възползват от онлайн услугите и информацията: адекватност на телекомуникационната инфраструктура, способност на човешките ресурси да използват ИКТ и наличие на онлайн услуги.

- **Проучване на капацитета на администрацията на изпълнителната власт**

Попълване на въпросник във връзка с провеждане на ежегодно проучване на капацитета на администрацията на изпълнителната власт, което Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ провежда ежегодно.

ДИРЕКЦИЯ „БЮДЖЕТЕН КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ“ (БКИП)

Дирекция „Бюджетен контрол и изпълнение на проекти“ (БКИП) подпомага председателя на ДАЕУ при осъществяване на предварителен, текущ и последващ бюджетен контрол, при координирането и контрола на проектите за електронно управление,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

информационни и комуникационни технологии в администрациите, както и при разработването и изпълнението на проекти с бенефициент ДАЕУ, включително участва при контрола за съответствието на технически спецификации с чл. 58а на ЗЕУ, като от 01.12.2016 г. досега е с принос за постигането на следните резултати:

- **ДАЕУ е разработила и изпълнява следните проекти, финансирани по:**

Оперативна програма „Добро управление“ (ОПДУ):

1. „Техническа помощ за ДАЕУ за изпълнение на функции по управление на средства от ЕСИФ чрез подкрепа за възстановяване на разходи за възнаграждения“ - *(приключил)*;
2. „Подобряване на специализираните знания и умения на служителите в ДАЕУ“ *(приключил)*;
3. „Повишаване квалификацията на служителите в Държавна агенция „Електронно управление“ *(приключил)*;
4. „Повишаване квалификацията на дирекция „Комуникационна и информационна инфраструктура“ в Държавна агенция „Електронно управление“ за осигуряване по-ефективно изпълнение на функциите на дирекцията, свързани с изграждане, развиване и поддържане на споделените ресурси на електронното управление в държавната администрация“ *(приключил)*;
5. „Национален портал за пространствени данни (INSPIRE)“ *(приключил)*;
6. „Разработване на публични регистри за бюджетен и проектен контрол на електронното управление и на портал за достъп до ресурси за разработка на софтуерни системи за електронно управление“ *(приключил)*;
7. „Инвентаризация на информационно-комуникационната инфраструктура за нуждите на електронното управление“ *(приключил)*;
8. „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги“ – *(в изпълнение)*;
9. „Надграждане и развитие на Държавен хибриден частен облак за нуждите на електронното управление“ – *(в изпълнение)*;
10. „Изграждане и внедряване на пилотна система за дистанционно електронно гласуване“ - *(в изпълнение)*;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

11. „Разработване и прилагане на Референтна архитектура за оперативна съвместимост (РАОС) и на Информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри (ИСЦИПР)“ - *(в изпълнение)*;

12. „Облачни е-услуги за администрацията“ - *(в изпълнение)*;

13. „Национална геопространствена платформа“ - *(в изпълнение)*;

14. „Планиране, координация и контрол при развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията“ – *(одобрен за финансиране)*.

Фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020:

15. „Изграждане на елементи от национална система за киберсигурност“ – *(в изпълнение)*;

16. „Изграждане на Център за мониторинг и реакция на киберинциденти в стратегически обекти“ - *(в изпълнение)*.

„Механизъм за свързване на Европа“ (Connecting Europe Facility)

Проект „Изграждане на капацитет и подобряване на услугите, предоставяни от CERT България “ / Capacity Building and Services Enhancement of CERT Bulgaria (CBSEC-BG) – *(в изпълнение)*.

Програма "Хоризонт 2020"

17. Проект „FORESIGHT - Усъвършенствана симулационна платформа за киберсигурност за обучение в авиационната, морската и Powergrid средата“ - *(в изпълнение)*

Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020

18. Проект „Създаване и разширяване на широколентова инфраструктура“ по Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. *(проектно предложение в процес на оценка)*

Реализирането на проект „Разработване на публични регистри за бюджетен и проектен контрол на електронното управление и на портал за достъп до ресурси за разработка на софтуерни системи за електронно управление“, финансиран от ОПДУ, в конкуренция с 13 други проекта получи най-високото отличие за 2020 г. в категорията „Публична администрация“ на „Наградите на БАИТ“.

Съществен е приноса на дирекцията и за осигуряване на финансиране от Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОПДУ – като успешно са защитени пред Комитета за наблюдение на ОПДУ две бюджетни линии за подкрепа на ДАЕУ чрез финансиране от Приоритетна ос 4

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

„Техническа помощ“ на ОПДУ, благодарение на което **в бюджета на ДАЕУ са възстановени средства за допълнителни възнаграждения от над 4 500 000 лева.**

Дирекция БКИП участва активно и в подготовката на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), чрез изготвяне на оценка на административния капацитет за проектите, които са отговорност на ДАЕУ по линия на НПВУ, както и в изготвянето на актуалната версия на проект „Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни и е-удостоверяване от регистри“ и „Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата“, включени в НПВУ съответно като Инвестиция 10 и Реформа 6 от компонент „Бизнес среда“. Дирекция БКИП бе част и от екипа на агенцията подготвил проекта „Интегрирана национална система за киберсигурност в Република България“.

Експертите от дирекция БКИП имаха водеща роля при определянето на критериите за оценяване на проектните предложения получените от административните органи, предложени за включване в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление за периода 2022-2025 г.

• **Брой обработени преписки в рамките на контролните правомощия на ДАЕУ по чл. 7в, т. 10, чл. 7г, ал. 2 и чл. 58 от ЗЕУ:**

По реда на чл. 7в, т. 10 от ЗЕУ от дирекция БКИП са извършени проверки на общо **166** проектни предложения и дейности, разпределени по години както следва:

Година	Брой проверки
2016	-
2017	26
2018	46
2019	33
2020	17
2021	44

По реда на чл. 7г от ЗЕУ общият брой на извършените проверки е **1538** както следва:

Година	Брой проверки
2016	-
2017	-

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

2018	-
2019	27
2020	543
2021	968

Наблюдава се сериозно нарастване на броя на общините, предоставящи информация за разходите си в областта на електронното управление и ИКТ през последните две години. Броят им от 21 през 2019 г. достига до 116 през 2021 г.

По реда на чл. 58а от ЗЕУ общият брой на извършените проверки на технически спецификации за установяване на съответствието им с изискванията по ЗЕУ е **535** както следва:

Година	Брой проверки
2016	-
2017	141
2018	133
2019	117
2020	58
2021	86

- **Информационна система за бюджетен контрол и Регистър на проектите**

В резултат на внедрените в експлоатация, Информационна система за бюджетен контрол (ИСБК) и Регистър на проектите (РП), съответно по чл. 7г и чл. 7д от ЗЕУ, през 2020 г. е затворен „цикъл“ на контрол по целесъобразност на разходите в рамките на бюджетния процес в областта на електронното управление и за използваните ИКТ, чрез взаимна обвързаност между Регистъра на информационните ресурси (РИР), бюджетния контрол, проектния контрол и контрола на техническите спецификации по чл. 58б от ЗЕУ.

Внедряването на ИСБК и РП осигурява осъществяването на реален контрол по целесъобразност на разходите за е-управление и ИКТ в административните органи, намалява чувствително административната тежест за субектите по ЗЕУ, когато изпълняват задълженията си във връзка с чл. 7в, т. 10, чл. 7д, ал. 3, чл. 7г и чл. 58а от ЗЕУ, улеснява и ускорява работата на служителите в ДАЕУ, които участват в процесите по проверка на преписки по бюджетния контрол, проектни предложения или дейности и технически спецификации.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Към момента потребителите в ИСБК са вече 2732.

- **Портал за разработчици**

В рамките на същия проект е разработен и внедрен в експлоатация Портал за разработчици, съдържащ Регистър на софтуерните системи, разработени за целите на електронното управление (<https://dev.egov.bg/>). Чрез Портала се предоставя електронна услуга на ДАЕУ, вписана в ИИСДА, която осигурява изтегляне на изходен код с удостоверителен документ, подписан електронно от ДАЕУ и се предлага на лица, които са администратори на организации, възложители или разработчици на софтуерни продукти.

- **Правила и вътрешни процедури**

Във връзка с отговорностите на ДАЕУ по отношение на чл. 7в и чл. 58б, дирекция БКИП разработи през 2017 г.:

- Правила за извършване на проверки на предложения за проекти и дейности, удостоверяване на съответствието на технически и функционални задания за провеждане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на информационни системи или електронни услуги и реда за изпращане на данни от административните органи;

- Контролен лист за проверка на проектни предложения и дейности по реда на чл. 7в, т. 11 от ЗЕУ и чл. 53, ал. 2 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги;

- Контролен лист за проверка на задължителни изисквания при изготвяне на задания по реда на чл. 58а от ЗЕУ;

- Вътрешни правила за изпълнение и отчитане на проекти, финансирани с безвъзмездни финансови средства;

- Процедура за удостоверяване на съответствие по реда на чл. 58б от ЗЕУ.

През 2019 г. във функциите на дирекцията е вменено подпомагането на председателя на ДАЕУ при осъществяване на предварителен, текущ и последващ бюджетен контрол. С изменение на правилата за бюджетния контрол със Заповед ДАЕУ-16345/27.11.2019 г. е определена последователността от действията и критериите при извършването му, както и условията за наличие на ясна одитна пътека – въведени са образци на контролни листове за проверка на тригодишна бюджетна прогноза и/или проектобюджет, на искани промени в утвърдените годишни бюджети и на текущи и годишни отчети. Също така е приложено изискването административните органи (АО) да са създали в РИР свой план за обновяване на

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

активите си за следващите три бюджетни години като предхождащо изготвянето на бюджетните прогнози задължително условие. Съществуващите Правила за бюджетен контрол са преразгледани, което доведе до утвърждаване на нови задължителни разпореждания за предварително съгласуване на разходите на административните органи в областта на електронното управление и използваните от тях информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетния процес, утвърдени със Заповед № ДАЕУ-15153/ 21.7.2020 г. и актуализирани със Заповеди № ДАЕУ-19145/ 22.10.2020 г. и № ДАЕУ-8918/ 01.06.2021 г.

За първи път през 2020 г., по време на бюджетната процедура са издадени **откази за съгласуване по целесъобразност** на тригодишни бюджетни прогнози – на Министерството на земеделието, храните и горите, както и на Националната здравноосигурителна каса. Това доведе до отказ от утвърждаване на проектни предложения и дейности и за удостоверяване съответствие на техническите спецификации на съответните администрации, а също така показва, че изградената в дирекция БКИП процедура по осъществяване на контрол по целесъобразност на средствата за е-управление на АО работи ефективно, с конкретен ефект за администрациите от наложените мерки. През 2021 г. е издаден отказ за съгласуване на тригодишните бюджетни прогнози и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

ДИРЕКЦИЯ "ЕДИНЕН СИСТЕМЕН ИНТЕГРАТОР" (ДЕСИ)

Дирекция "Единен системен интегратор" е част от специализираната администрация в състава на ДАЕУ, подпомагаща председателя на Агенцията, като разработва, координира и развива Архитектурата на електронното управление, организира, планира и координира дейностите по развитие и прилагане на архитектурни решения, свързани с ресурсите на електронното управление, развива регистъра на информационните ресурси по чл. 7е от ЗЕУ, развива регистъра на информационните обекти и регистъра на технически стандарти по чл. 47 от ЗЕУ, организира изграждането и развитието на Публично национално хранилище и система за контрол на версиите на изходни програмен код, изгражда и развива Единен портал за достъп до електронни услуги и хранилище за електронни формуляри за заявяване на електронни административни услуги (ЕАУ).

От създаването на ДАЕУ дирекция ЕСИ е участвала в изпълнението на редица ключови за България проекти в областта на електронното управление

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Национален каталог за пространствени данни**

Националният каталог за пространствени данни е реализиран през 2019 г. и осигурява свързаност с геопортала INSPIRE на ЕС. Този каталог функционира до въвеждането в експлоатация на Националния портал за пространствени данни – 01.11.2021 г.

- **Национален портал за пространствени данни**

Националният портал за пространствени данни (НППД) (<https://inspire.egov.bg/>) е изграден по проект №BG05SFOP001-1.002-0014 „Национален портал за пространствени данни (INSPIRE)“, осъществен с финансовата подкрепа на ОПДУ, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд в периода 2020 – 2021 г.

Изграждането и внедряването на НППД е на основание чл. 12, ал. 4 от Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД) и чл. 7к, ал. 2, т. 4 от ЗЕУ и представлява изпълнение на задължението на ДАЕУ за създаване на основния елемент на инфраструктурата за пространствена информация в Р България, като част от общоевропейската, както и на Пътната карта за изпълнение на Стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2016-2020 г. Със Заповед № ДАЕУ-17925/01.11.201 г. на председателя на ДАЕУ е внедрен в реална експлоатация НППД.

Данни и услуги, публикувани на Националния портал за пространствени данни (вкл. на Каталога) в периода 2019 – 2021 г., отчетени през Европейския INSPIRE геопортал:

- Записи на пространствени данни (ПД) и метаданни (на Националния каталог и Националния портал за пространствени данни):

Година	Записи на пространствени данни (ПД)
2016	-
2017	-
2018	-
2019	122 (118 масиви ПД, от тях 45 приоритетни)
2020	144 (136 масиви ПД, от тях 86 приоритетни)
2021	211 (175 масиви ПД, от тях 131 приоритетни)

- Услуги за разглеждане и изтегляне (на Националния каталог и Националния портал за пространствени данни):

Година	Услуги за пространствени данни

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

2016	-
2017	-
2018	-
2019	84
2020	99
2021	97

- **Портал за отворени данни (ПОД)**

Националният портал за отворени данни е реализиран през 2016 г. в изпълнение на проект BG05SFOP001-2.001-0001 с наименование: „Подобряване на процесите, свързани с предоставянето, достъпа и повторното използване на информацията от обществения сектор“, финансиран от ОПДУ“. Той е разработен, съгласно сключен договор № МС-48/24.04.2018 г. с възложител Администрацията на Министерския съвет. Функционира от края на 2018 г. и е въведен в експлоатационна среда през февруари 2019 г. Същевременно законодателството определя ДАЕУ като отговорна институция и съгласно чл. 15г, ал. 1 от ЗДОИ, ДАЕУ създава и поддържа портал за отворени данни, като тази разпоредба е в сила от 01.07.2016 г. Затова с издадена Заповед № ФС-71/03.07.2019 г. за безвъзмездно предоставяне на ДАЕУ на движима вещ – частна държавна собственост на Министър-председателя и въз основа на протокол за предаване към писмо № ДАЕУ-14515 от 20.10.2019 г. се прехвърля от Администрацията на Министерския съвет към ДАЕУ. Изграждането му е в изпълнение на ангажиментите на Р България по Директива (ЕС) 2019/1024 относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор.

Статистика за 2021 г. относно отворени данни (<https://data.egov.bg/statistika?section=1&item=1>):

- На ПОД са публикувани над 10 700 набора от данни от 535 организации, от които за първи път са публикувани: през 2019 г. – 1 765, през 2020 г. – 1 063 и през 2021 г. – 1 368 набора от данни;

- Некатегоризираните данни от публикуваните на ПОД са спаднали от 4 508 бр. до 2019 г., 171 бр. за 2020 г. и нула за 2021 г.;

- Потребителите на ПОД са над 300 000 през 2020 г. и над 440 000 през 2021 г., като средната посещаемост на месец е около 30 000;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- През 2021 г. общо свалените данни и документи са около 40 000, подадените заявки за публикуване на нови данни са 79, а подадените сигнали са 75;
- Най-голям обществен интерес има към данните за COVID-19, автоматично обновявани на дневна база – около 26% от преглежданото съдържание на ПОД;
- Най-търсените данни са:
 - ✓ Данните за COVID-19;
 - ✓ Имотен и търговски регистър;
 - ✓ Регистрирани ППС на МВР;
 - ✓ Данни от сектор „Образование“ относно резултати от изпити след завършен VII клас и държавни зрелостни изпити.
- Според резултатите от ежегодните европейски доклади за зрялост на отворените данни показват, през 2021 г. страната е на 20-та позиция в групата на последователите с общ резултат от 78%, който е малко под средния общ резултат за ЕС (81%). Резултатите от измерването на зрелостта по години в точки са: за 2019 г. – 1480 т. (21 място), за 2020 г. – 2020 т. (20 място) и за 2021 г. – 2098 т. (20 място).

- **Информационна система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX)**

Системата е изградена по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“, финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет“ , осъществен по приоритетна ос III “Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“, подприоритет 3.1. „Подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса, в това число чрез развитие на електронното управление“ в периода 2013-2015 г., изпълнен от МТИТС. В рамките на проекта е осигурен автоматичен обмен на информация между 34 регистъра и информационни системи, администрирани и поддържани от 14 администрации на централно ниво, реализирани са междурегистрови електронни услуги между най-използваните регистри в държавата: регистрите на ГРАО (Национална база данни население, Класификатор на настоящите и постоянните адреси, Национален класификатор на населените места, Класификатор на локализационните единици), МВР (Регистър Български документи за самоличност, Единен регистър за чужденци, Регистър МПС) и Агенцията по вписванията (Търговски регистър, Регистър БУЛСТАТ, Имотен регистър).

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

През периода 2016-2022 г. системата е надградена и е в реална експлоатация със заповед № ДАЕУ-18145-2.10.2020 г. на председателя на ДАЕУ.

През 2021 г. продължиха усилията за разширяване на възможностите за служебен обмен на данни, осъществяван чрез вътрешни електронни административни услуги (ВЕАУ) между административните органи чрез Regix. Системата създава техническа възможност за трансформиране на удостоверителните административни услуги във ВЕАУ. В съответствие с надградените и изградени нови функционалности са изготвени и утвърдени със заповед ДАЕУ-18833/17.11.2021 г. на председателя на ДАЕУ нови „Общи условия за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (Regix) и осигуряване на достъп до тях“. Актуализирани са вътрешните правила за работа на Комисията за присъединяване на консуматори към Regix.

През 2021 г. са постъпили и обработени 305 заявления за достъп до данни. Издадени са 36 протокола с 243 заповеди за присъединяване на консуматори към Regix . Едно от заявленията е за колективен достъп и съответно заповедта е за всички общински администрации, в изпълнение на промени в Изборния кодекс.

Дирекция „Единен системен интегратор“ създаде възможност на всички общини да извършват проверки в Единната информационна система за медицинската експертиза в RegiX. Общинските администрации имат възможност да проверяват гражданите с решения на ТЕЛК, които са заявили електронна услуга „Подаване на заявление за гласуване с подвижна избирателна кутия в изборите за народни представители на 11 юли 2021 г.“, съгласно чл. 37, ал. 1 и 2 от Изборния кодекс. Справката обхваща само експертни решения на ТЕЛК, издадени в периода от 2013 до 10.2020 г. На всички общини и някои общински райони (общо над 290 на брой) е предоставен достъп по служебен път до справката.

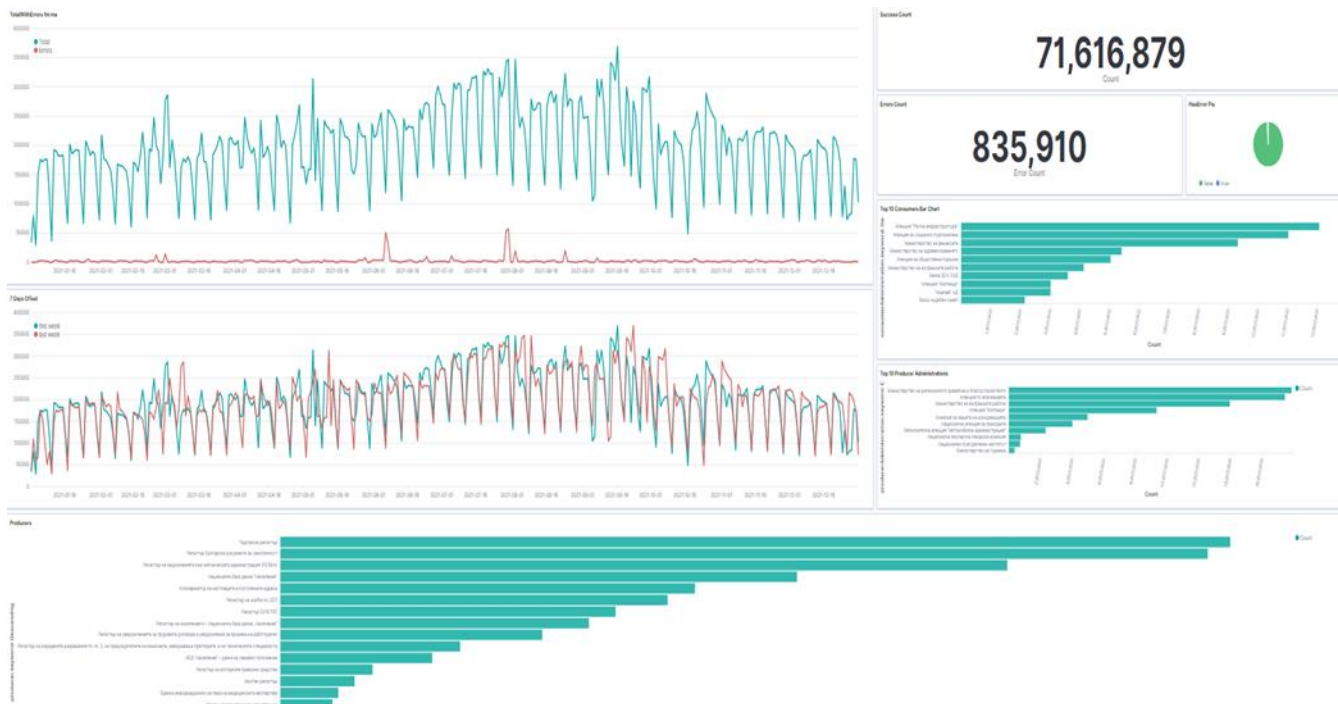
В редица администрации са инсталирани електронни печати: Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Изпълнителна агенция по околна среда, Министерство на земеделието, Министерство на образованието и науката, Министерство на правосъдието, Национална агенция за приходите, Национална агенция за професионално образование и обучение, Национален осигурителен институт, Национален център за информация и документация, Национална експертна лекарска комисия.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Действия по закупуване на електронни печати са предприели следните администрации: Патентно ведомство, Комисия за регулиране на съобщенията, Министерство на туризма, Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенция по заетостта, Агенция по вписванията.

Данни от работата и използването на системата за 2021 г. по данни от логове в системата на годишна база (фиг. 1):

- Общ брой извършени справки за 2021 г.- 71 616 879 бр. ;
- Най-много справки са регистрирани към регистри на МРРБ – 17 857 986 бр.;
- Агенция по вписванията – 17 432 714 бр.;
- Министерство на вътрешните работи - 13 950 362 бр.;
- Най-много справки са извършвани към Търговския регистър- 12 183 203 бр.;
- Консуматор с най-много заявки е АПИ с извършени 12 056 543 бр.

Фиг.1 Справки и посетени регистри за 2021 г.

За периода са присъединени 11 регистъра с 13 справки и операции за достъп на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС).

В момента се работи по проект за надграждане на Автоматизираната информационна система „Административно-наказателна дейност“ (АНД) на МВР – операция за плащане –

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

допълване на входните параметри, изгражда се и адаптер в Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) – корекции в услугите.

В новото информационно приложение, на електронен адрес: <https://info-regix.egov.bg/main> се публикуват данните за присъединените регистри и операциите за достъп до тях, както и статистическа и справочна информация за използването на системата. Активно се използва разработеното и внедрено ново административно приложение, на електронен адрес: <https://admin-regix.egov.bg/main> и ново клиентско приложение: <https://client-regix.egov.bg/main>.

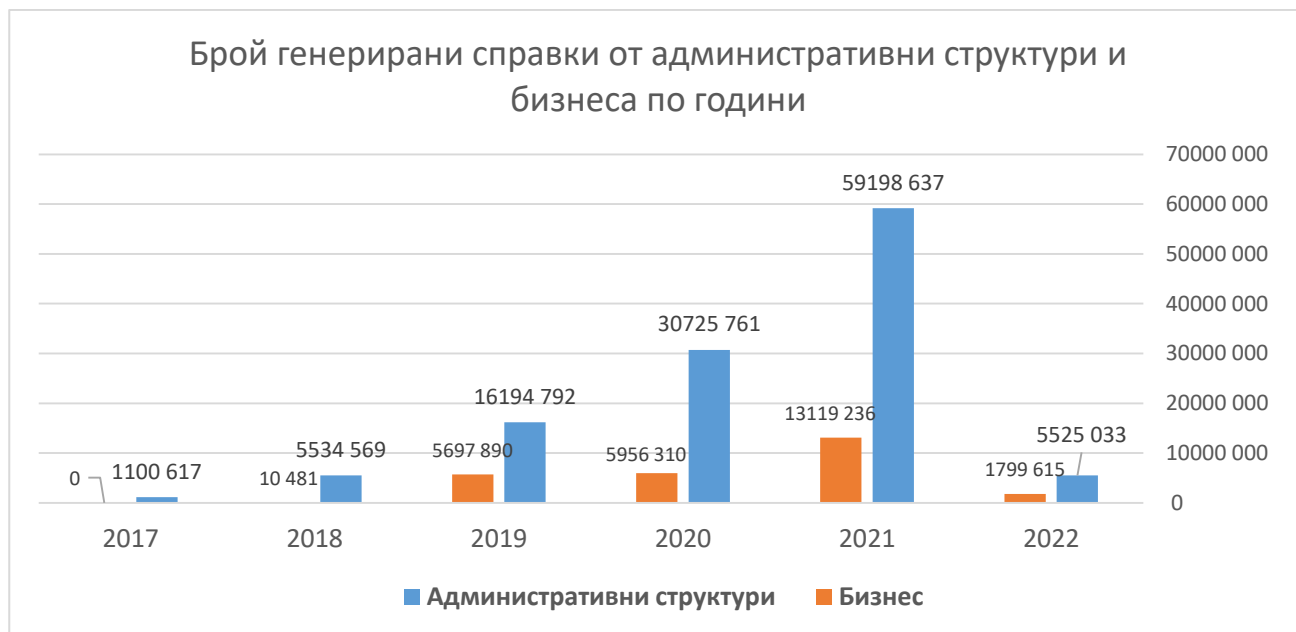
Към края на 2021 г. броят на консуматорите на справки (лица по чл.1, ал.1 и ал.2 от ЗЕУ) е над 950.

Справките се заявяват и използват като ВЕАУ, които са спестили необходимостта повече от 70 милиона хартиени удостоверения да бъдат изисквани от гражданите и бизнеса.

Фиг. 2: Брой справки генерирани през Regix, разпределени по години

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Фиг. 3: Брой справки генерирани от административните структури и бизнеса, разпределени по години

По проекта са изпълнени следните дейности:

- Изготвен и одобрен е стандарт за разработване на адаптери, с цел унифициране и независимост от конкретен изпълнител. В тази връзка част от администрациите сами ще изработят адаптери за присъединяване на регистри към системата. По няколко проекта са разработени адаптери от администрации (например АПИ).
- присъединяване на нови регистри с цел приобщаване на по-голям брой администрации и увеличаване броя на ВЕАУ между администрациите, както и възможността за проверка от физически лица на по-голям брой регистри ;
- добавен един адаптер към Регистър на жалби по ЗОП със справка за жалби по ЗОП към Комисия за защита на конкуренцията;
- Интеграция на клиентското приложение за граждани със системата за електронна автентикация eАвт 2.0;
- Разработена е функционалност за предоставяне на асинхронна услуга за случаите, в които регистър на дадена администрация не е в машинночетим формат. Тази функционалност се тества успешно и се подготвя пускане в продукционна среда на адаптер на Министерството на външните работи, предоставящ информация от консулските служби на България;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Реализирана е интеграция между RegiX и системата за електронна Автентикация 2.0 и Единния портал за достъп до ЕАУ(ЕПДЕАУ), секция „Моето пространство“ за физически лица.

Чрез RegiX се реализира и автоматично попълване на електронни форми, като след автентикация с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето, автоматично се попълват данни от регистри на държавната администрация по идентификатор ЕГН. Към RegiX вече са свързани 76 основни регистъра, администрирани от 27 централни администрации – министерства и изпълнителни агенции, и са реализирани 207 справки към регистрите.

През 2021 г. са изпълнени дейности и постигнати резултати по проекта „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление“, финансиран по ОПДУ, както следва:

По Дейност 1: „Създаване на нови и актуализиране на съществуващи адаптери и справки“ е налице следното:

- Създаден е нов адаптер към Регистър на жалби по ЗОП, администриран от КЗК и реализиран в средата за междурегистров обмен RegiX. Чрез адаптера, през определен интервал от време се изпращат данни чрез RegiX от КЗК към АОП. Между АОП и КЗК, посредством адаптера, през RegiX се връща информация относно уникалния номер на обществената поръчка, входящия номер на жалба в КЗК и линк към регистъра на КЗК за справки по жалбата и последващи действия от страна на комисията;

- Създадена е нова „Справка за постъпили данни от издадени/анулирани болнични листове по ЕГН/ ЛНЧ" в RegiX;

- Модифициран е адаптер към Регистър на задълженията към митническата администрация – РЕЗМА на Агенция „Митници“;

- Разработен е адаптер към Електронния регистър на болничните листове (ЕРБЛ) на НОИ;

- Разработен е адаптер към регистъра на НАП за обмен на данни за публични вземания с актосъставителите. Очаква се първият актосъставител, който ще започне работа по тази схема да е АПИ (ТОЛ управлението). Адаптерът от страна на НАП е готов и е верифициран в тестова среда на НАП. За приключване и приемане на разработката следва НАП да проведе тестове с АПИ, чийто адаптер се разработва от фирма ScaleFocus;

- Започнала е работа по адаптера за регистъра на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП);

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Извършени са редица проучвания за създаване на адаптери към информационната система с електронни регистри за нуждите на специализираната администрация (ЕРСА) на МЗХГ – ИС „ЕРСА“ и нови регистри в АМ, но поради проблеми с разработчиците от страна на ПАД има забавяне на реализациите.

По Дейност 2: „Надграждане на системата за междурегистров обмен (RegiX)” е налице следното:

- Оптимизации по централните компоненти на RegiX - клиентски приложения, ядро;

- Приключва синхронизацията на адаптерите в АВ, подадена е „Заявка за промяна“, според изискванията на Агенцията. След като адаптерите бъдат успешно обновени с последните версии и АВ потвърди с протокол, ще можем да приключим Дейност 2.

По Дейност 3: „Гарантиране на работоспособността и нормалното функциониране на системата за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) при удостоверяване на вписани в регистри на централната администрация обстоятелства” е налице следното:

- Поддръжка и осигуряване на работоспособността. До момента няма отклонения от параметрите на обслужването;

- Миграция на потребителите на Министерството на икономиката от локално клиентско приложение към мултитенант клиент;

- Обновяване на локалното клиентско приложение на МВР;

- Трансфери на знания към дирекция „Единен системен оператор“ (ЕСО) относно архитектурата на RegiX, функционалностите на различните модули, средствата за наблюдение и др.;

- Създаден е план за поетапно мигриране на потребителите на старото мултитенант клиентско приложение към новата версия.

По Дейност 4: „Консултантски услуги” няма заявки за услуги по тази дейност.

Други:

- Беше реализирана интеграция с аналитичната система Matomo;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- В процес на реализация са „проактивни услуги“ през универсалната ESB шина в интеграция с RegiX;

- Съпровождане в реална експлоатация на надградения RegiX;

- Продължава присъединяването на консуматори;

- Разширяване на полета по справка към регистър на АОП;

- Проведени са първоначални разговори за присъединяване на регистър на Министерство на Културата, който се води на хартия и регистри на БЧК. Очаква се разработчиците на съответните регистри да се изпратят техническите параметри на регистрите, за да започне разработването на адаптери.

Година	Брой на година
2015	7
2016	14
2017	7
2018	186
2019	341
2020	222
2021	170
Общо:	947

Брой присъединени консуматори по години

Година	Брой справки по години
2015	89
2016	301 031
2017	1 100 626
2018	5 561 538
2019	22 081 003
2020	44 686 981
2021	71 616 879
2022	7 157 573
Общо:	152 835 121

Общ брой справки по години

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

За периода 2016-2022 г. броят на присъединените към Regix основни регистри е нараснал до 76 броя, администрирани от 27 централни администрации – министерства и изпълнителни агенции, като са реализирани и 207 справки към регистрите.

- **Система за сигурно електронно връчване (ССЕВ)**

През 2015 г. по проект на МТИТС „Надграждане на съществуващите и изграждане на нови централни системи на електронното правителство с оглед на усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса” с рег. № К13-32-1/ 30.09.2013 г., осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет” беше разработена системата за е-връчване.

Със Заповед с рег. № ДАЕУ-868/17.01.2022 г. на председателя на ДАЕУ е внедрена в експлоатация надградената ССЕВ и надградения протокол за Среда за електронен обмен на съобщения (СЕОС). Средите на ССЕВ и СЕОС са разположени и функционират в Държавния хибриден частен облак, като същите са изградени съгласно изискванията в техническата спецификация.

Проектът „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги“ е насочен към създаването на необходимите условия за функциониране на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ), с оглед подобряване достъпа до тях, преминаване към комплексно административно обслужване и намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса при взаимодействието им с административните органи и техните структури.

Основните надградени функционалности на системата могат да бъдат обобщени в следните категории:

- **Сигурност на съобщенията и документите** - всяко съобщение и документ се криптират с уникален симетричен ключ, като се генерира и асоциира и уникален асиметричен ключ за всеки потребител; бяха въведени и нови механизми за сигурно генериране, съхранение и контрол на достъпа до ключове с поддръжка на HSM; реализирана е интеграция със системата за проверка против наличие на зловреден код;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Шаблони на съобщенията** - в рамките на тази функционалност бе реализирана възможност за създаване на шаблони на съобщения, включително фиксиране на задължителни полета и формат на съдържащата се в тях информация, асоцииране на метаданни и определяне на видове документи, прилагани към шаблона; във всеки шаблон е заложена възможност за автоматично извличане и визуализиране в полета от шаблона на информация от официални регистри и бази данни; алтернативно може да бъде дефиниран шаблон за отговор; чрез надградения административен панел на ССЕВ се осъществява създаването и задаването на права за работа с шаблона чрез оптимално гъвкави правила;

- **Хранилище за документи** – тази нова функционалност позволява оптимизирано и сигурно съхранение (чрез използване на криптографски методи) на документи; създадени са интуитивни потребителски интерфейси за управление на документите; внедрена е възможност за определяне на срока, след изтичането на който се извършва архивиране на документи; хранилището е разделено на секции за "свободни" документи, който потребителят подготвя за прикачване към съобщение, "изпратени" и "получени" документи; възможно е филтриране във всяка от секциите с цел по-бърз достъп до конкретен документ;

- **Управление на групи и права** - създадена е изцяло нова функционалност за създаване на глобални и потребителски групи; разписани са и са внедрени роли и права за управление на достъпа до системата; налице е функционалност за определяне на конкретни права за работа с профил; изграден е интуитивен интерфейс за създаване и добавяне на участници в групите, както и за тяхното повторно редактиране и архивиране;

- **Интеграции** - оптимизирани са и са изградени интеграции със следните системи: eАвтентикация; Интеграционна шина за достъп и управление на ИТ услуги и данни; Единен портал за достъп до електронни административни услуги; Централизирана компонента за проверка за зловреден код; eФорми; RegiX и други;

- **Нова версия на протокола за Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС)** - при внедряване на новата версия на протокола за СЕОС ССЕВ е установена като транспортна среда за електронен обмен на документи между администрациите; надградената версия на СЕОС използва международно утвърдения AS4 протокол като транспортен протокол за обмен на съобщенията при запазване на досегашната им структура с цел запазване на интеграциите на участниците; създадена е възможност за запис на одитна информация за

обменните посредством СЕОС документи; обновена е и е създадена нова съпътстваща документация, описваща новата версия на протокола за СЕОС.

След надграждането на ССЕВ са налице:

- Унификация на интерфейса на ССЕВ съобразно интерфейса на ЕПДАЕУ;
- Предоставяне на възможност за гъвкаво определяне на максимално допустимия размер на прикачените файлове за конкретен потребител;
- Изготвяне на допълнителни справки за статистическа информация;
- Интеграция на ССЕВ с АИС на потребители, в т.ч. с портала на МВР.

С цел повишаване на сигурността и отказоустойчивостта на системата бяха надградени хардуерните и мрежови компоненти от инфраструктурата, на която се хоства ССЕВ в ДХЧО.

В изпълнението на Дейност 1 по Договора, от проект № BG05SFOP001-1.004-0001-C01/12.12.2018 г. „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги“ са изградени нови и са актуализирани съществуващите функционалности на системата, поддържана от ДАЕУ. Осъществена е интеграцията и с други хоризонтални системи на ЕУ, АИС, собственост на административни органи, и системи за управление на документи, данни и съдържание. С изпълнението на дейността се постигна висока степен на автоматизация при заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ в частта взаимодействие с административните органи и повишаване степента на сигурност, устойчивост и надеждност на ССЕВ. Надграден е и техническия протокол за обмен на съобщения в държавната администрация - СЕОС, поддържан от ДАЕУ. Новата реализация е на база AS4 протокол, който е създаден въз основа на ISO 15000-2:2021. AS4 е стандартизиран протокол за обмен на съобщения, който осигурява оперативно съвместим, сигурен и надежден обмен на данни и се използва от ЕК при градивния елемент CEF eDelivery, който предоставя технически спецификации и стандарти, софтуер и спомагателни услуги, позволяващи създаване на мрежа от възли за сигурен цифров обмен на данни. Чрез изграждане на eDelivery, публични и частни организации от различни сектори на държавите-членки могат лесно да създадат сигурен и оперативно съвместим канал за прехвърляне на документи и данни помежду си в публична или частна мрежа. Надграждането на СЕОС се осъществи при изискването за обратна съвместимост, т.е. всеки съществуващ участник (поддържащ текущия СЕОС транспортен протокол) да може

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

без каквато и да е промяна да обменя съобщения с всеки нов участник (поддържащ само AS4 транспортен протокол).

Във връзка с въвеждане в експлоатация на надградената Системата за сигурно електронно връчване и техническия протокол за обмен на съобщения в държавната администрация – СЕОС бе иницирано създаването на междуведомствена работна група към председателя на ДАЕУ за запознаване на представителите на ключови администрации с новите възможности на ССЕВ и СЕОС и обсъждане на последващи действия.

Надградените реализации на ССЕВ и СЕОС са внедрени в продукционна среда като ще бъде осъществена миграция на данните от функциониращата система в новата база. От този момент всички администрации със създаден профил в ССЕВ ще използват функционалностите на надградената система. От друга страна надграденият СЕОС протокол на база AS4 ще може да се използва от администрациите, ако всяка от тях изгради такъв възел. През 2020 г. беше създадена междуведомствена работната група, а през 2021 г. нейната дейност беше разширена със следните задачи:

- да представи при необходимост аргументирани предложения за прецизиране на надградените функционалности на ССЕВ и протокола за обмен на съобщения между администрациите, възможности за интеграция с външни системи и потребителски интерфейси.

- да анализира последващите действия и срокове за включване на административните структури в надградения протокол и за реализиране на AS4 възел във всяка една администрация.

- да изготви финансова обосновка и оценка на въздействието при присъединяването на администрациите към новата версия на техническия протокол за обмен на съобщения, съвместима с AS4 протокола.

- да изготви доклад до МС за издаване на решение на МС, с което да се задължат администрациите да приведат системите си за електронен обмен на документи в съответствие с надграденият техническия протокол за работа със СЕОС (нова версия на протокол за обмен на съобщения), съвместима с AS4 протокола и надграждане на регистъра на участниците.

- да анализира нормативната уредба, пропуските и препоръките за подобряването ѝ като предложи конкретни бележки, свързани както с действащото законодателство, така и с документацията на СЕОС и предложи изменения в ЗЕУ, НОДА и Наредба за общите изисквания

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги и други нормативни документи идентифицирани на национално ниво.

Проектът е в етап гаранционна поддръжка от фаза Изпълнение. През периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г. бяха изготвени следните документи по надградената Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) и техническия протокол за обмен на съобщения в държавната администрация – СЕОС, както следва:

- Анализ на текущо състояние и функциониране по приложение на техническия протокол за работа със СЕОС;

- Нова версия на протокола: изготвен проект на нова версия на техническия протокол, съвместима с AS4 за целите на гарантиране и удостоверяване на обменяните документи, централизиране на преносната среда и минимизиране на технологичните средства, чрез които се реализира, налична информация за анализ и статистика;

- Актуализирана версия на Общите условия за електронен обмен на документи;

- Техническа спецификация на административна услуга - eDelivery;

- Техническа спецификация на Система за електронен обмен на съобщения (СЕОС)

- Версия 2.1. от юни 2021 г;

- Споразумение за нивото на предоставяните услуги от Изпълнителя по време на гаранционния период. (SLAgr): В документа се описват подробно организацията на поддръжката по време на гаранционния период на надградената функционалност на Системата.

- Споразумение за нивото на предоставяните услуги от страна на ДАЕУ към потребителите на съответния компонент на Единния модел. (SLApm): В документа се описва подробно организацията на поддръжката по време на гаранционния период на надградената функционалност на Системата.

- Техническа спецификация за интеграция;

- План за извършване на дейности по време на Гаранционната поддръжка на реализираните функционалности в рамките на Дейност 1 по Договор № 69/04.09.2020 г. и др.

Системата е реализирана като система за управление на изпращането и/или получаването и съхраняването на електронни документи за/от публични органи, физически и юридически лица при еднозначно удостоверяване на момента на изпращане, получаване и връчване, както и за гарантиране на авторството и интегритета на същите. В съответствие с

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Регламент 910/2014, системата реализира услуга електронна препоръчана поща, която е електронен еквивалент на услугата препоръчана поща с обратна разписка.

Към момента в ССЕВ регистрираните потребители са 169 172, от които 151 113 са физически лица; 2 067 административни органи; 8 183 лица, предоставящи обществени и публични функции и 7 809 фирми. Справка за броя на регистрирани потребители в ССЕВ по години е представена на графиката.

Брой регистрираните потребители в ССЕВ по години

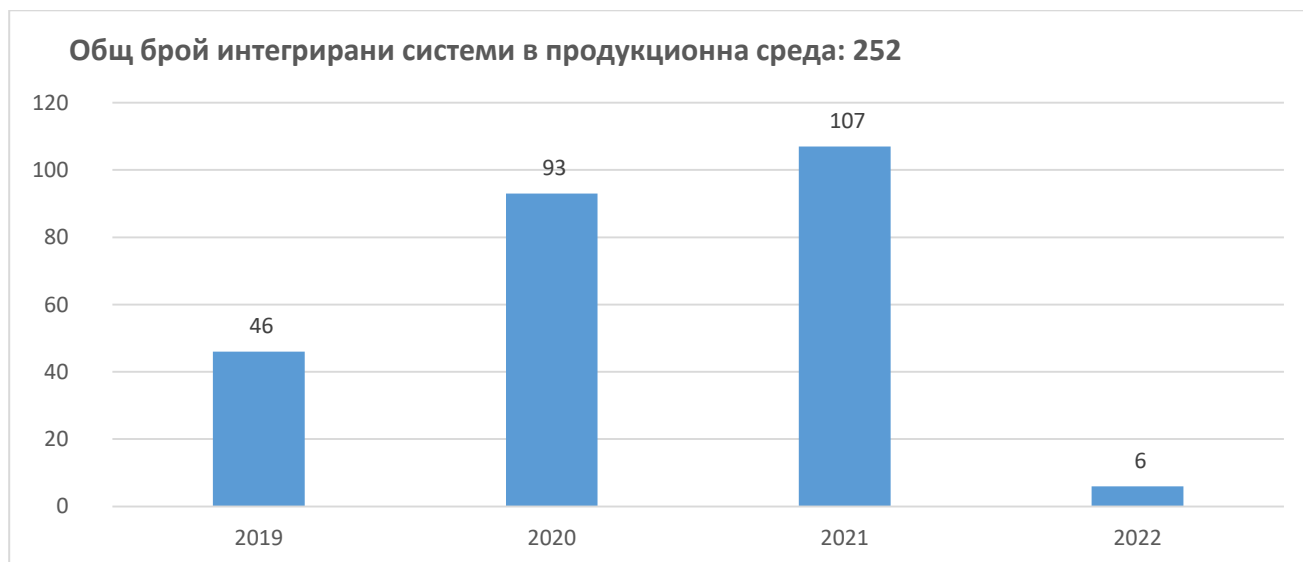
Обменените съобщения чрез ССЕВ към момента са общо 1 604 188, като за последните 30 дни са 98 141. Справка за обменените съобщения по години е представена на следващата графика.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Справка за обменените съобщения по години

Интегрираните със ССЕВ информационни системи на административни структури са 601, от които в продукционна среда са 252, а в тестова - 349. Справка за интеграцията на външни информационни системи в продукционна среда по години е представена на следващата графика.

Общ брой интегрирани системи по години

- **Система за електронна автентикация (еАвтентикация)**

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

През 2015 г. по проект на МТИТС „Надграждане на съществуващите и изграждане на нови централни системи на електронното правителство с оглед на усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса” с рег. № К13-32-1/ 30.09.2013 г., осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет” се разработи компонент за еднократна автентикация на ИС и/или служители в администрацията, основаващ се на SAML. Беше внедрен и компонент за електронна оторизация, позволяващ дефиниране на гъвкави правила за разрешаване или ограничаване на достъпа до системни ресурси.

Системата за еАвтентикация – еАвт 2.0. е хоризонтална система, разработена за нуждите на електронното управление и реализира процеса, свързан с идентификация и автентикация (удостоверяване на самоличността) на потребители пред системи, които изискват тяхното автентикиране. От друга страна системата за еАвтентикация предоставя унифициран интерфейс за интеграция на доставчици на електронна идентификация, стандартизиран в документ „Модел на интеграция с хоризонтална система за еАвтентикация”, който е публикуван на сайта на агенцията на следния електронен адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/systems/info-systems/e-authentication> .

Така с еднократна интеграция на система е възможно неин потребител да се автентикира с всяко средство за идентификация, предоставяно от всички интегрирани с еАвт 2.0. доставчици на идентификация, както и обратното, при интеграция на доставчик на идентификация, чрез предоставяното от него средство да могат да се автентикират потребители пред всички интегрирани с еАвт 2.0 системи.

През 2021 г. за еАвтентикация 2.0 регистрираните успешни автентикации чрез КЕП са 1425928 бр., с мобилен КЕП – 104777 бр. , и чрез ПИК на НАП – 22626 бр. За сравнение автентикациите чрез КЕП за 2020 г. са 616624 бр., а с мобилен – 153199 бр..

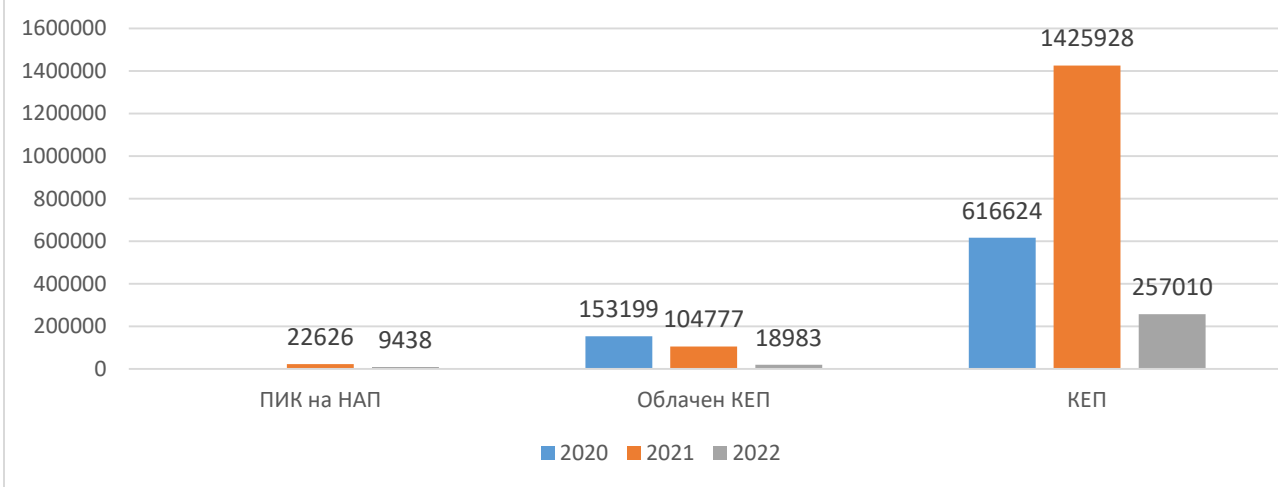
От май 2021 г. потребителите могат да се автентикират и с ПИК на НАП. Успешните автентикации с ПИК на НАП за 2021 г. са 22626 бр.

Общия брой успешни автентикации от началото на 2021 г. през системата еАвтентикация до сега е: 1 553 331 бр. (за еАвтентикация 1.0 - 447 038 бр., за еАвтентикация 2.0 - 1 106 293 бр.)

Общия брой успешни автентикации от началото на 2022 г. през системата еАвтентикация до сега е: 287086 бр. (за еАвтентикация 1.0 - 59165 бр., за еАвтентикация 2.0 - 227921 бр.).

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Брой успешни автентикации с КЕП, мобилен КЕП и ПИК на НАП за 2020, 2021 и 2022г.

Успешно автентикирани потребители със средства поддържани от системата

Брой успешни автентикации с КЕП, мобилен КЕП и ПИК на НАП за 2020, 2021 и 2022г			
автентикация	2020	2021	2022
ПИК на НАП		22626	9438
Облачен КЕП	153199	104777	18983
КЕП	616624	1425928	257010
Общо:	769823	1553331	285431

Към 14.01.2022 г. Брой успешни автентикации с КЕП, мобилен КЕП и ПИК на НАП за 2020, 2021 и 2022г.

С функционалности на системата е реализиран метода SINGLE SIGN ON (SSO) или еднократна идентификация за удостоверяване, който позволява на потребителите сигурно да се удостоверяват пред множество приложения и уебсайтове, като използват само един набор от идентификационни данни, предоставяни от система за еАвтентикация. Посоченият метод е реализиран за хоризонталните системи от домейна egov.bg с използването на session cookies или чрез портална сесия през ЕПДЕАУ на ДАЕУ.

През годината бяха разработени модели за използване на реализираната с надграждането на системата до еАвт 2.0 функционалности за двуфакторна автентикация в две посоки, а именно възможност за използване на двуфакторна автентикация към всяко от интегрираните средства за идентификация, с което се повишава доверието при използване на електронна идентификация (КЕП+Двуфакторна, ПИК+Двуфакторна и т.н.) и от друга страна възможност

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

за използване на двуфакторна автентикация за лица, чиято физическа идентичност е удостоверена надлежно по определен ред. Втората възможност може да се използва като пример за служители на държавната администрация, които са вписани в АИСУЧРДА, на база на физическото им идентифициране от техния работодател, като в следствие им се създава по определен ред профил в еАвт2.0. и същите могат да се автентикират пред системите на държавната администрация, които са интегрирани с еАвт 2.0 с двуфакторна автентикация.

За 2021 г. през еАвт2.0 са се автентикирали за първи път общо 980 875 бр. уникални потребителя. За сравнение за януари 2022 г. (до 26.01.2022 г.) те са 87 785 бр.

По данни от логове в системата на еАвт 2.0 общият брой автентикирани за първи път потребители на годишна база е 1 138 404 бр. В това число се включват 980 875 бр. уникални потребителски сесии към различни информационни системи. Наблюдава се използването на няколко информационни системи от един потребител, използвайки механизма SSO.

Надградената система за еАвтентикация е в реална експлоатация със заповед №19144/22.10.2020 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

С надградената версия 2.0 на Система за електронна автентикация (еАвт) се постигна:

- Техническа реализация на утвърдения модел на интеграция с хоризонталната система за еАвтентикация, одобрен от Съвета за интеграция на информационните ресурси и утвърден от председателя на ДАЕУ. Съгласно модела, надградената система за еАвт 2.0 реализира централизираната автентикация на потребителите в електронното управление по унифициран стандартизиран протокол SAML2, по който всеки потребител може да се идентифицира и автентикира;

- Унифициране на интерфейса за интеграция на системата еАвт със средствата за електронна идентификация и съответните доставчици на идентификация. Системата позволява конфигуриране на параметрите за обмен на данни с доставчика на идентичност, както и неговото ниво на осигуреност;

- Разработени са синхронен и асинхронен интерфейси за връзка с доставчици за идентичност;

- Унифициране на интерфейса за интеграция еАвт с останалите хоризонтални и централизирани системи, предоставяни от ДАЕУ и информационните системи (ИС) на лицата, попадащи в обхвата на чл. 1 ал. 1 и ал. 2 и чл.2 от ЗЕУ. Освен стандартизацията се опростява и

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

начинът за интегриране на доставчиците на услуги към eАвт. Може да се използва стандартен OpenSAML 3.0 базиран плъгин;

- Предоставяне на стандарт (задължителен за лицата по чл. 1 от ЗЕУ) по отношение на структурата, съдържанието и протокола, по който се генерира и обменя необходимата информация между ИС при електронна идентификация на потребителите по електронен път. Чрез стандарта и интеграцията с eАвт се постига високо ниво на оперативна съвместимост и предоставяне на SingleSign-On функция;

- Въвеждат се различни нива на осигуреност, които различните доставчици и услуги изискват и на база на които се преценява необходимото ниво за различните средства за автентикация;

- Въвежда се профил на гражданина, който след верификация може да се ползва за електронна идентификация;

- На база на профила на гражданина се въвежда система за двуфакторна автентикация, която ползвайки профила на гражданина, реализира двуфакторна автентикация на база на избрания метод в профила. Това позволява потребители, автентикирани със средства с ниско ниво на осигуреност (като тези на НАП и НОИ), ако имат валидиран профил, да имат възможност за вдигане на нивото на осигуреност и да могат да заявяват услуги по промяна на обстоятелства.

През 2021 г. беше изготвено и се подписа Споразумение за взаимодействие във връзка с осигуряването на достъп до електронни административни услуги между НОИ и ДАЕУ. Изготвиха се доклади 71/12.01.2021 г. относно интеграция на системите РИР, Бюджетен контрол и Портал за разработчици 72/12.01.2021 със системата за електронна автентикация. Пуснаха се следните заявки с писмо ДАЕУ-5734/ 02.04.2021 за изпълнение на дейности по интеграция с SMS доставчик и за промяна интерфейс по Дейност 2 ДАЕУ-6661/16.04.2021. Като средство за идентификация се внедри Персоналния идентификационен код (ПИК) на НАП с доклад 794/ 14.05.2021 г .

Изготвена е и изпратена към изпълнителя Заявка за дейности по интеграцията на ПИК на НОИ като средство за идентификация по Дейност3 - Консултански услуги ДАЕУ-2067/ 11.02.2022г

Със заповед №ДАЕУ-12131/ 19.07.2021 г. на Председателя на ДАЕУ, са утвърдени измененията в „Общи условия за системна интеграция на информационни системи на

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

доставчици на електронни административни услуги и доставчици на електронна идентичност с хоризонталната система за електронна автентикация“. Условието са публикувани на адрес: <https://e-gov.bg/wps/portal/agency/about-us/administration-service/info-administrations/info-integration/e-auth>

На посочения адрес са публикувани:

- Заявление за присъединяване към Системата за електронна автентикация на доставчик на електронни административни услуги/доставчик на идентификационни услуги“;
- Модел за интеграция с хоризонтална система за електронна автентикация;
- Описание на услуга за интеграция;
- Методика за определяне от лицата по чл. 1, ал. 1 и 2 от Закона за електронното управление на средствата за електронна идентификация, които се използват при заявяване на електронни административни услуги и тяхното ниво на осигуреност;
- Списък на администрациите, присъединени към еАвтентикация.

С цел интеграция на външни системи са изготвени и изпратени писма до институции като: Столична община, Министерство на туризма, Министерство на външните работи, Министерство на околната среда и водите, Институт по метеорология, ИА по околна среда, Агенция на хора с увреждания, Национален съвет по ценни и реимбусиране. През целия период от време се оказваше съдействие на граждани свързани с проблеми при автентикиране.

За отчетния период са интегрирани 10 бр. системи на 7 администрации: МВР-1 бр., НАП-1 бр., ДАЕУ-4 бр., ИААА-1 бр., КРС-1 бр., МП-1 бр., НАЦИД -1 бр. Изготвени са 16 заповеди от които 9 за включване в продукционната среда и 10 за включване в тестовата среда.

Започна работа по промяна на потребителския дизайн за вход в системата, по визия и дизайн на ЕПДЕАУ.

През 2021 г. с еАвт бяха интегрирани следните администрации : Агенция за хората с увреждания; Български институт по метрология; Държавна агенция за метрологичен и технически надзор; Изпълнителна агенция по околна среда; Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури; Комисия за регулиране на съобщенията; Министерство на вътрешните работи; Министерство на образованието и науката; Министерство на околната среда и водите; Министерство на правосъдието; Министерство на туризма; НАГ Столична община; НАП; Национален център за информация и документация; Община Бяла Слатина; Община Дупница; Омбудсман на Р. България; ИААА.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Система за електронни плащания.**

През 2015 г. МТИТС е бенефициент по проект „Надграждане на съществуващите и изграждане на нови централни системи на електронното правителство с оглед на усъвършенстване на информационно-комуникационната среда за по-добро административно обслужване на гражданите и бизнеса” с рег. № К13-32-1/ 30.09.2013 г., осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”. В рамките на проекта се изпълни дейност „Надграждане на системата за електронни разплащания към централната и местна администрация, чрез разработване на единна входна точка за използване на наличните инструменти за плащане в Република България и разработване на услуга за удостоверяване на време“.

Съгласно чл.13, ал. 2 от Закона за електронното управление и чл. 24 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ), Председателят на ДАЕУ поддържа Единна входна точка за електронни разплащания в държавната и местната администрация (ЕВТ). Системата за електронни плащания на ДАЕУ е част от хоризонталните системи и Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги.

През изтеклата 2021 г. ДАЕУ разшири функционалните възможности на Единната входна точка за електронни разплащания в държавната и местната администрация като реализира интеграция с Централен ВПОС терминал и осигури функционални възможности за заявяване и заплащане на задължения чрез него. От тези възможности като услуга могат да се възползват всички административни структури, включително и общините. Централният ВПОС терминал дава възможност да се заплатят задълженията онлайн, без да се дължат такси и комисионни за трансакцията. Има възможност за заплащане на множество задължения наведнъж с една трансакция като сметката открита от БНБ за ДАЕУ позволява преразпределение на сумите постъпили от таксите по задължения да се преразпределят към сметките на административните органи, доставчици на ЕАУ.

Системата предоставя възможност на задължените лица да заплатят своите задължения чрез:

- кредитна или дебитна карта през „Централен Виртуален ПОС терминал“ или виртуален ПОС терминал на банка;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- възможност за генериране на платежно нареждане, което да се използва за превод в банков офис;

- плащане чрез ePay

Заявяването на дължими такси от страна на администрациите се осъществява чрез предоставен от ДАЕУ достъп на всяка администрация до Средата за електронни плащания. На всяка администрация се предоставя възможност да заявява плащане на физическо или юридическо лице, с функционалност за преглед на всички актуални статуси на задълженията в реално време. Осъществена е интеграция на ИС е-Плащане към новата версия на е-Автентикация 2.0. (SSO). По този начин се предоставя възможност на гражданите и бизнеса да достъпват системата чрез различни средства за идентификация (КЕП, мобилен КЕП, ПИК на НАП). Беше унифициран и интерфейсът на Системата за електронни плащания, съобразно интерфейса на ЕПДЕАУ.

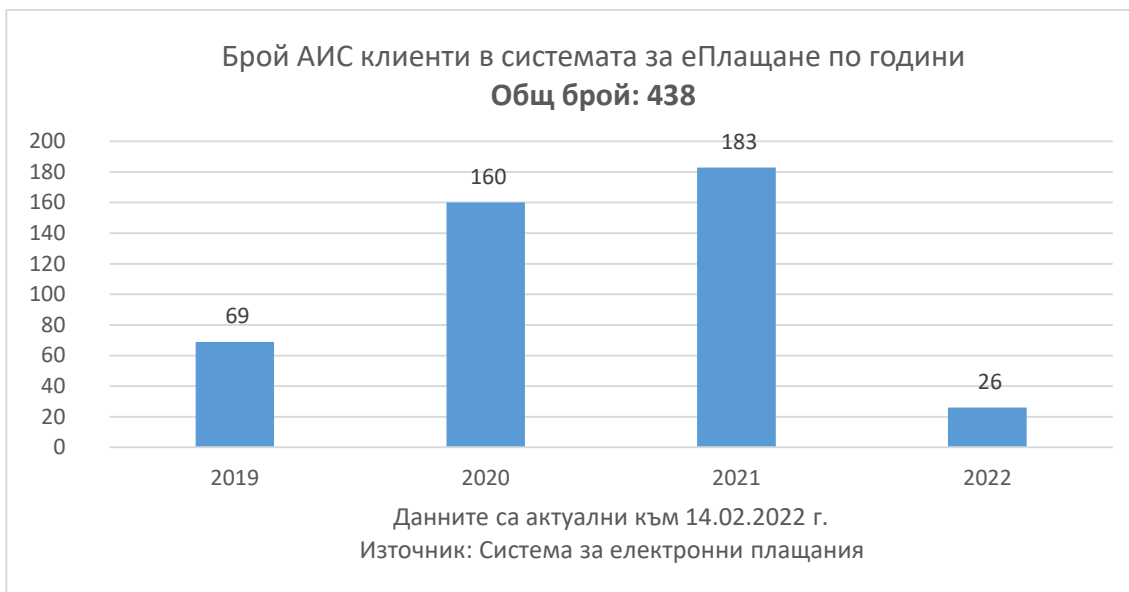
Към системата са интегрирани 11 външни информационни системи .

Обработените заявления към 14.02.2022 г. са 438 бр.

Година	Брой АИС клиенти по години
2019	69
2020	160
2021	183
2022	26
Общо:	438

Към 14.01.2022 г. присъединените АИС клиенти са: 435 бр.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Брой АИС клиенти в системата за е-Плащане, разпределени по години

Година	Брой трансакции по години
2019	7 527
2020	27 497
2021	35 850
2022	4 127
Общо:	75 001

Брой изпълнени трансакции през системата за електронни плащания

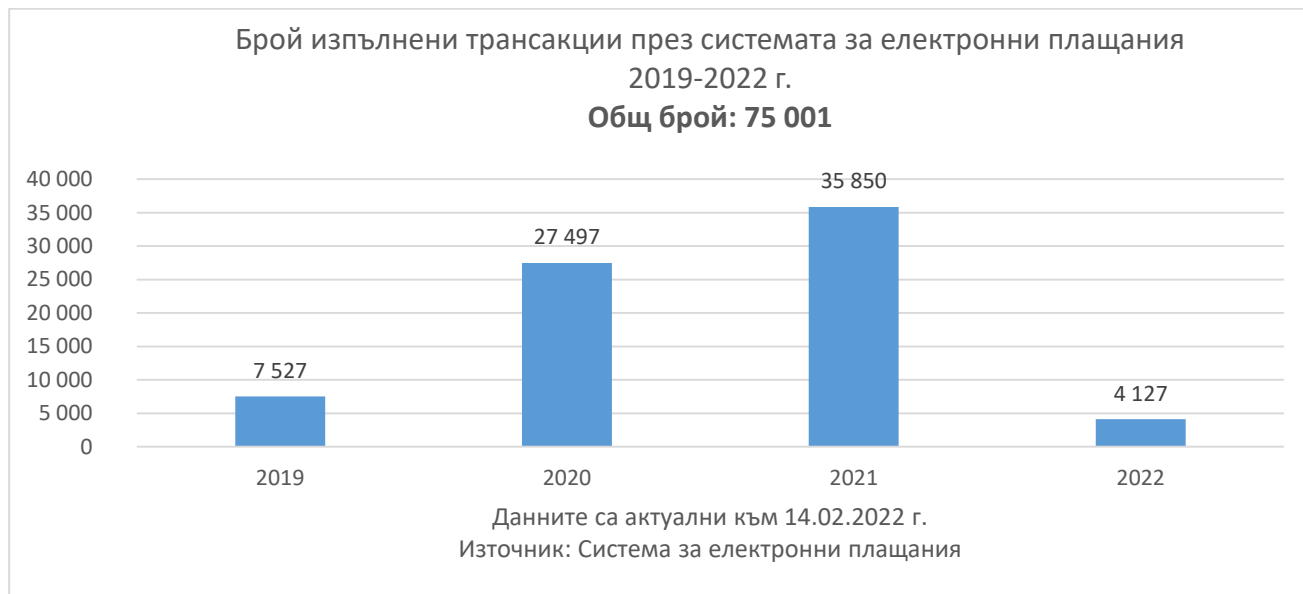
Към системата за електронни разплащания са включени 438 АИС клиенти, доставчици на ЕАУ, и 6 банки, доставчици на платежни услуги. Чрез системата могат да се заплатят услуги към всички общински и областни администрации.

Със заповед на председателя на ДАЕУ, рег. № ДАЕУ-2110/ 14.02.2022 г. са утвърдени документите: „Общи условия за присъединяване на административни органи и на доставчици на платежни услуги към Единната входна точка за електронни плащания в централната и местната администрация и използване на функционалността „Централен ВПОС терминал“, предоставяна от ДАЕУ“ и „Процедура за работа и контрол на равнение на сумите по сметка на ДАЕУ в Българска народна банка, свързани с услугата Централен виртуален ПОС терминал, предоставяна от „Борика“ АД“ и „Процедура по „оспорване на плащане“, извършено чрез

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

виртуалното терминално ПОС устройство, предоставено на ДАЕУ, обслужвано от „БОРИКА“ АД“, публикувани на официалния сайт на ДАЕУ и на ЕПДЕАУ.

Общият брой заявени задължения към момента е 75 001. Справка за броя заявени задължения по години е представена на следващата графика.

Справка за броя заявени задължения по години

- **Интеграционен слой на Единния модел в частта му интеграционна шина за достъп и управление на ИТ услуги и данни**

Надграденият интеграционния слой на Единния модел е реализиран по проект BG05SFOP001-1.004 „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление“ и е в реална експлоатация със заповед ДАЕУ-12762/30.07.21 г. на председателя на ДАЕУ“. Това е предпоставка всички новоразработени или надградени системи на електронното управление да използват интеграционния слой и така значително да увеличат сигурността и ефективността на информационния обмен.

В рамките на проекта успешно са приключени Дейност 1 и Дейност 2 за „Надграждане на интеграционния слой на Единния модел и гарантиране на работоспособността му“. Доставените 2 бр. Data Power и IBM Cloud Pak® for Integration са внедрени в експлоатация и са реализирани конектори към хоризонталните системи.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

За реализирането на интеграционен слой на електронното управление се прилага сигурен и унифициран модел за комуникацията между хоризонталните системи и системите, които ползват услуги на електронното управление. Моделът осигурява използването на еднократна автентикация на базата на токъни, като е реализирана единна точка за автентикация и прилагане на политики за достъп на участниците в модела на взаимодействие. Функционалностите, които са достъпни през единния модел на взаимодействие са реализирани чрез изграждане на възли и конектори към съществуващите и надградени програмни интерфейси, предоставяни от хоризонталните системи на електронното управление.

Интеграционният слой на Единния модел в частта му интеграционна шина за достъп и управление на ИТ услуги и данни гарантира високо ниво на достъпност на електронните услуги, като се постига следното:

- обновяване на интеграционен слой в частта му интеграционна шина за достъп и управление на ИТ услуги и данни, базирана на IBM ESB,
- осигуряване на надеждна и висококачествена имплементация върху ресурсите на Държавния хибриден частен облак (ДХЧО),
- интеграция на надградената версия на интеграционната шина в системната архитектура на хоризонталните системи, участващи в Единния модел на е-управление,
- мигриране на реализираните компоненти в Websphere ESB към новата версия на интеграционната шина;
- реализиране на конектори върху обновената интеграционна шина към услугите на хоризонталните системи с оглед изпълнение на функционалността на Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги;
- предоставяне на единна входна точка за достъп до ресурсите и услугите на ЕУ, като се дава възможност всички системи да се свързват към една точка и да адресират необходимата услуга. Това ще премахне P2P връзките между системите и драстично улеснява администрирането на ЕУ
- осъществяване на връзката между хоризонталните системи на ЕУ;
- предоставяне на възможност за трансформиране на протоколи и данни от един формат в друг;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- реализиране на точка за прилагане на политики и валидиране на интерфейсите: за наличие на атестати за сигурност, за оторизация на достъп, за извличане на актуален адрес на уеб услуга от регистъра на услугите/ресурсите;

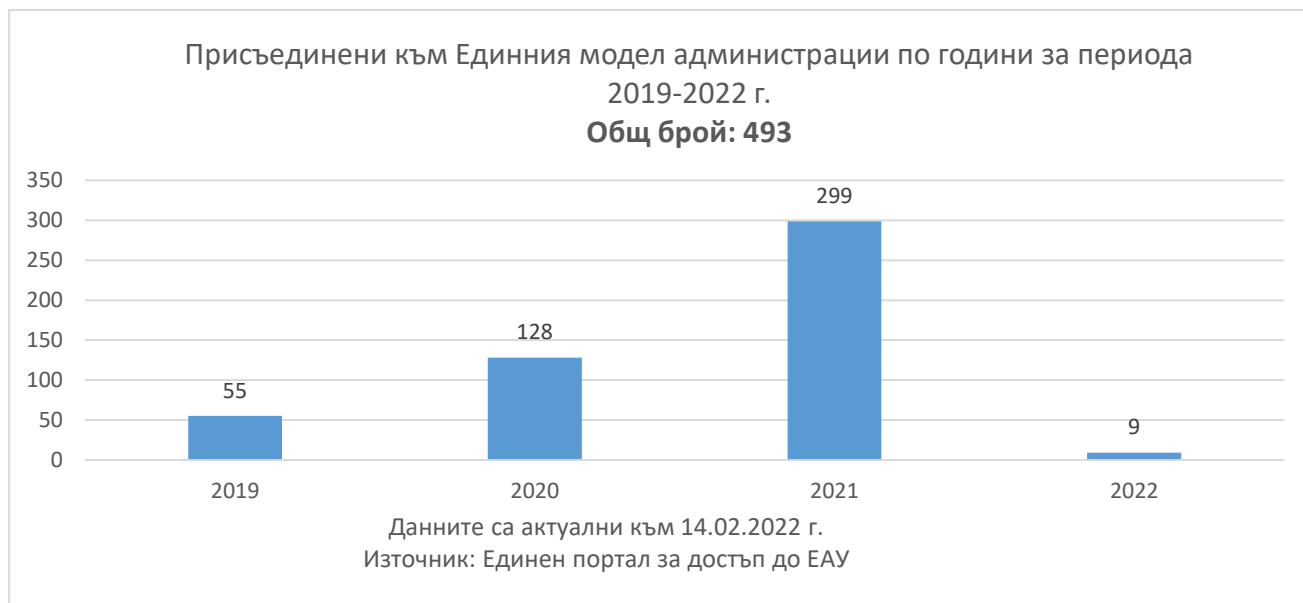
- реализиране на възможност за валидиране на заявките за уеб услуги, като по този начин разработчиците могат да валидират формата на заявките си към системите, към които искат да се свържат;

- реализиране на възможност за оркестрация на сложни и паралелни заявки, свързани с функционирането на Единния модел.

- **Единен портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ)**

ЕПДЕАУ е изграден по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“, финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет“ от МТИТС в периода 2013-2015 г. и е реализиран като единна точка за достъп до електронни административни услуги. Към него са разработени и внедрени вътрешен портал по въпросите на електронното управление, софтуерен компонент за вграждане в уеб сайтове за обратна връзка, инструмент за оптимизиране на процеса по подготовка, проверка и вписване на обекти в регистрите за оперативна съвместимост.

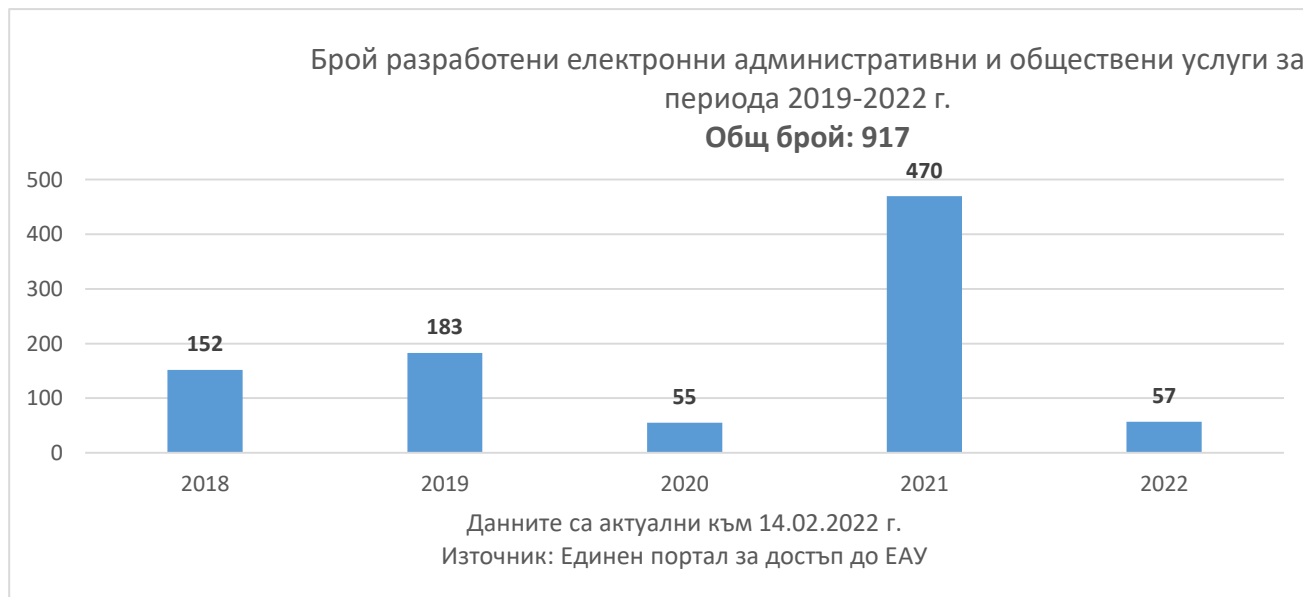
Към 14.02.2022 г. броят на административните структури, предоставящи централизирано електронни административни услуги чрез Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ е 491, от които 39 са централни, 302 общински, техните райони и дирекции, 27 областни и 123 специализирани териториални администрации. Броят на присъединените администрации по години е представен на следващата графика.

Брой на присъединените администрации по години

Към момента на ЕПДЕАУ е публикувана информация за 1383 електронни услуги, от тях 917 са реализирани чрез централизирано заявяване по одобрения от председателя на ДАЕУ „Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни услуги“. За заявяването им са разработени над 1100 електронни форми на услугите и съпътстващите документи.

Броят на разработените електронни административни и обществени услуги по години е представен на следващата графика.

Брой на разработените електронни административни и обществени услуги по години

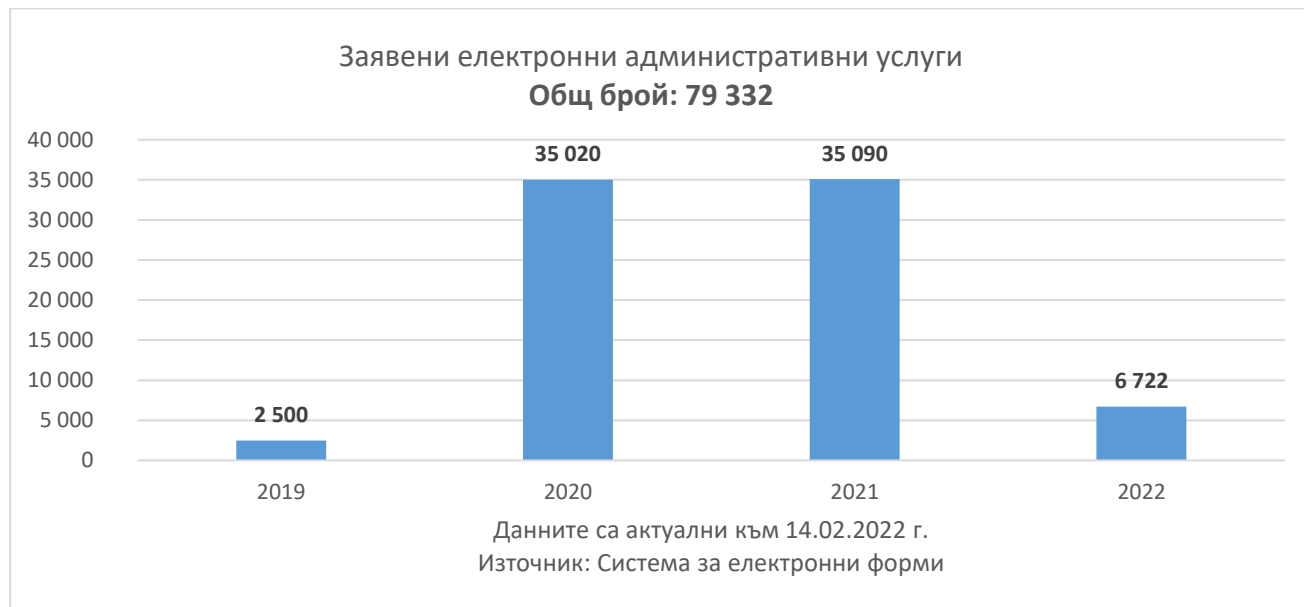
Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- **Прототип на система за управление на електронни форми (еФорми)**

Прототипът на Системата за управление на електронни форми (еФорми) е разработен по проект „Надграждане на хоризонталните системи на електронното управление“ през септември 2018 г. Тя дава възможност за избор на услуга и автоматизиране на последващите процеси на взаимодействие между заявител и доставчик при предоставяне на заявената услуга. Системата позволява достъп на вече автентикирани потребители до списък от ЕАУ и попълване на съответната електронна форма и подаване към административния орган, извършващ услугата.

Чрез прототипа на системата за електронни форми се предоставят централизирано 909 електронни административни и обществени услуги, разработени и публикувани по Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ. Всички форми са разработени по стандарт с цел унифициране на формулярите. Системата е интегрирана със системата за сигурно електронно връчване, системата за еАвтентикация и с Единния портал за достъп до електронни административни услуги.

От създаването на прототипа на системата в края на 2018 г. заявените услуги са 79 332. Заявяваните електронни административни и обществени услуги по години е представен на следващата графика.

Заявяваните електронни административни и обществени услуги по години

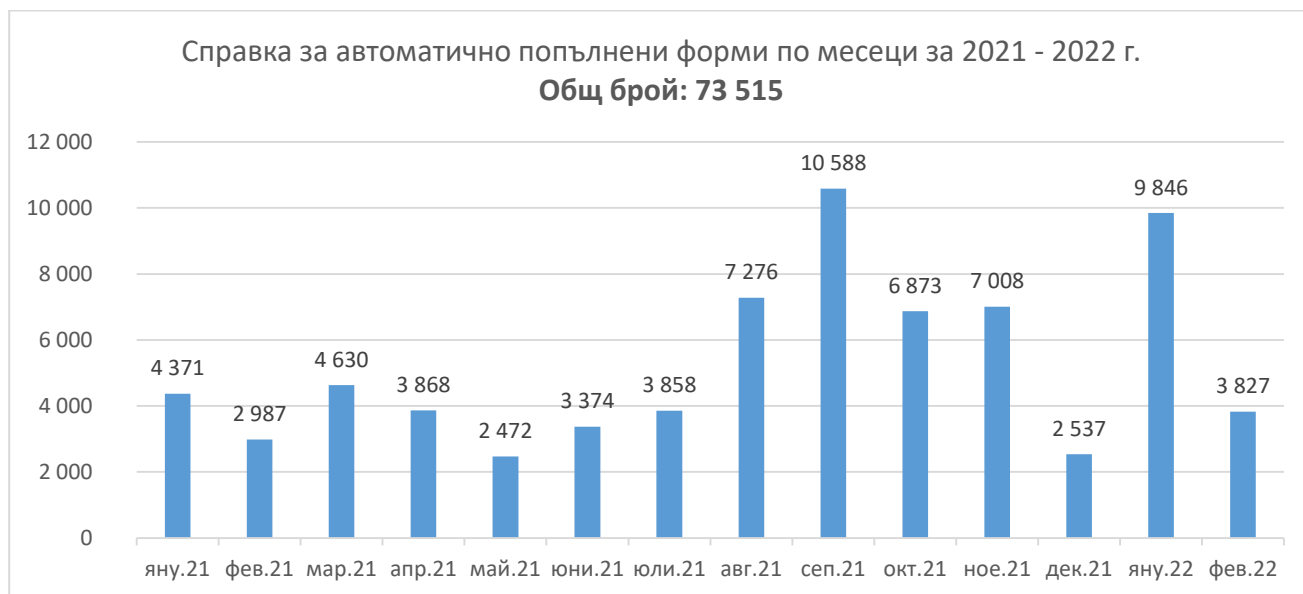
Функционалността на прототипа на системата за електронни форми беше надградена с възможности за автоматично попълване на електронни форми. До момента автоматично могат

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

да бъдат попълнени приблизително 467 електронни форми. Данните, които се попълват, се вземат от следните справки, предоставяни от RegiX:

- Справка за постоянен адрес;
- Справка за настоящ адрес;
- Справка за физическо лице;
- Справка за семейно положение, съпруг/а и деца.

Справка за успешно автоматично попълнени форми по месеци към 14.02.2022 г. е представена на следващата графика.

Брой автоматично попълнени форми по месеци за 2021-- 2022 г.

- **Федерирани портали в инфраструктурата на ЕПДЕАУ**

Чрез порталната платформа на ЕПДЕАУ, която представлява облачно решение за изграждане на сайтове по предварително подготвен шаблон в рамките на единна инфраструктура, ДАЕУ предлага безплатна услуга за изграждане на федерирани портали на областни и общински администрации. Шаблоните позволяват относителна персонализация на облика на сайта, но запазват структурата с цел улеснение на крайния потребител и създаване на единна визуална онлайн идентичност на държавните институции.

Към момента са подадени 86 заявления от администрации за изграждане и поддръжка на федериран портал в инфраструктурата на ЕПДЕАУ, в това число 60 общини, 10 областни администрации и 16 други администрации – НАП, РИОСВ-Хасково, Изпълнителна агенция по

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

лозата и виното, Фонд „Научни изследвания“, Министерството на младежта и спорта, МРРБ - Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020/Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027, Дирекция за национален строителен контрол, Регионална здравна инспекция – Разград, Дирекция "Национален парк Пирин", Басейнова дирекция „Черноморски район“, Държавна комисия по стоковите борси и тържищата и РЗИ-Шумен.

Към момента са внедрени в експлоатация федерирани портали на 28 администрации, в това число НАП, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), 5 областни администрации – Кюстендил, Монтана, Добрич, Русе и Шумен, 21 общини – Доспат, Челопеч, Брезник, Златарица, Златица, Търговище, Ракитово, Две Могили, Долни Дъбник, Павликени, Пордим, Роман, Белоградчик, Нови пазар, Бобов дол, Каспичан, Трън, Долни чифлик, Козлодуй, Стражица и Сухиндол.

Към момента се работи по изграждането на федерирани портали по разработените шаблони на 67 администрации в средата на ЕПДЕАУ. От тях 41 са за общини, 6 за областни администрации и 20 за други администрации. Подадени са още 3 нови заявления от Общински администрации, за които предстои стартиране на процедура по обработка на заявленията.

- **Портал за разработчици.**

В съответствие чл. 7в, т.22 от ЗЕУ и съгласно чл.61 ал.1 и чл.59 на НОИИСРЕАУ, експерти от ДАЕУ поддържат информационна система за съхранение на изходен код, включваща контрол на версиите, където се съхранява изходният код на всички проекти или части от проекти, разработени за администрацията по поръчка, отговаряща на условията на чл. 58а, ал. 1 от ЗЕУ. Системата, включва портал за разработчици, изграден и поддържан на електронен адрес <https://dev.egov.bg>, и хранилище за изходен код на електронен адрес: <https://git.egov.bg>. Системата е пусната в експлоатация в началото на 2020 година и към момента са регистрирани:

- 23 проекта с 42 активни потребители в портала за разработчици (и публикувани);
- предоставен достъп до 23 проектни хранилища в хранилището за контрол на версиите GitLab и регистрирани 63 активни потребители;
- в хранилището GitHub (<https://github.com/governmentbg>) се прави автоматичен архив на изходния код на проектите от GitLab. До изграждането на хранилището по чл. 58 се

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

използва хранилището, което се намира на [GitHub.com/governmentbg](https://github.com/governmentbg). В GitHub се съхраняват кодовете и на проекти от предишни години на администрацията.

Със заповед на председателя на ДАЕУ, рег. №ДАЕУ-21821-31.12.2020 г., са утвърдени документите: „Общи условия за използване ресурсите на портала за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код“ и „Правила за предоставяне на права за управление на ресурси на портал за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код“, публикувани на официалния сайт на ДАЕУ и на ЕПДЕАУ.

ДИРЕКЦИЯ „ЕЛЕКТРОННА ИДЕНТИФИКАЦИЯ“ (ДЕИ)

Дирекция „Електронна идентификация“ (ДЕИ) е част от специализираната администрация в състава на Държавната агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ), подпомагаща председателя в изпълнението на държавната политика в областта на електронните удостоверителни услуги и електронната идентификация.

- **Завършени и пуснати в реална експлоатация системи**

- eIDAS възел за трансгранична електронна идентификация на гражданите на държавите - членки на Европейския съюз съгласно Регламент (ЕС) № 914/14 г.;

- модул за двуфакторна автентикация - част от хоризонталната система за електронна автентикация (eАвт 2.0).

- **Дейности по разработването и прилагането на политики в областта на електронните удостоверителни услуги и електронната идентификация чрез изготвяне на проекти на нормативни и вътрешно - ведомствени актове:**

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за електронната идентификация с цел въвеждане на допълнителни възможности на е-идентификация чрез средства за е-идентификация, предоставяни от частно - правни субекти;

- Закон за изменение и допълнение на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги с цел привеждането му в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 910/14 г. - приет от Народното събрание на 11.10.2017. г. и е обнародван в Държавен вестник бр. 85 от 24.10.2017 г.;

- ПМС № 164 от 06.08.2018 г. за изменение и допълнение на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги и по-специално §5 о ПЗР, който предвижда временно използване на няколко средства за

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

идентификация при заявяването на електронни административни услуги - квалифициран електронен подпис, персоналният идентификационен код, издаван от Националната агенция за приходите или Националният осигурителен институт, както и уникалният код за достъп, издаван от Националната здравноосигурителна каса, след интеграцията им със системата за електронна автентикация, създадена и поддържана от ДАЕУ;

- Наредба за опазването, съхраняването, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви (чл. 9, ал. 2 от ЗНАФ) - наредбата е приета с ПМС и е в сила от 30.03.2021 г.;

- Методика за определяне от лицата по чл. 1, ал. 1 и 2 от Закона за електронното управление на средствата за електронна идентификация, които се използват при заявяване на електронни административни услуги и тяхното ниво на осигуреност - утвърдена със Заповед № ДАЕУ-7420/28.04.2021 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“;

- Методика за проверка на схеми за електронна идентификация, за които е поискано извършване на уведомяване по смисъла на чл. 9 от Регламент № 910/14 г. - утвърдена със Заповед № ДАЕУ-18363/08.11.2021 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“;

- Методика за удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и на техническата спецификация – утвърдена на 12.02.2021 г.;

- Практически насоки по спазване на изискванията на чл. 11, чл. 13, ал. 1, чл. 22, ал. 3 и чл. 34, ал. 1 от Закона за електронното управление и Наредбата за удостоверенията за електронен подпис в администрациите“;

- Практически насоки за дългосрочно съхранение на електронни документи в администрациите - утвърдени със Заповед № ДАЕУ-15948/15.11.2019 г. на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

• **Участие в екипи за управление на изпълнението на проекти и договори, или отговорни лица по договори от страна на Възложителя:**

- Проект „Изграждане и внедряване на eIDAS възел за нуждите на трансграничната електронна идентификация съгласно Регламент (ЕС) 910/2014“;

- Проект „Изграждане и внедряване на пилотна система за дистанционно електронно гласуване“ по оперативна програма „Добро управление“, приоритетна ос „Административно обслужване и е-управление“, се изпълнява съгласно Договор № *Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.*

BG05SFOP001-1.002-0015-C01/04.05.2017 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура BG05SFOP001-1.002;

- Проект BG05SFOP001-1.004-0001 „Надграждане на хоризонтални и централни системи на е-управление във връзка с прилагане на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ“;

По-специално, експерти от дирекция „Електронна идентификация“ са участвали в екипа, създаден със Заповед № ДАЕУ-16132/21.11.2019 г., по дейност 3 от проекта - „Надграждане на хоризонталната система за електронна автентикация и на свързаните с нея компоненти от средата за електронно управление за унифициране на интеграцията със средствата за електронна идентификация и информационните системи на електронното управление и за гарантиране на нейната работоспособност“. Към момента системата е надградена, в т. ч. е изграден модул за двуфакторна автентикация, и е в продукционен режим;

- Проект „Надграждане на Единния портал за достъп до електронни административни услуги“ - експерти от дирекцията участват в екипа по проекта;

- Проект „Усъвършенствана симулационна платформа за обучение в областта на киберсигурността в авиацията, военноморското дело и електропреносните мрежи (FORESIGHT)“ по Споразумение за отпускане на финансови средства № 833673 - FORESIGHT - H2020-SU-DS-2018-2019-2020/H2020-SU-DS-2018. Екипът за организация и управление на проекта е определен със заповед № ДАЕУ-16334/27.11.2019 г. на председателя на ДАЕУ, актуализиран със Заповед № ДАЕУ-13325/10.08.2021 г. - експерт от дирекцията участва в екипа по проекта;

- Проект „Изграждане на капацитет и подобряване на услугите на CERT България (CBSEC-BG)“, по Споразумение за отпускане на финансови средства № INEA/CEF/ICT/A2018/1801024 по Механизма за свързване на Европа - сектор „Телекомуникации“. Експерт от дирекция „Електронна идентификация“ участва като юрист в проекта и го подпомага в правните аспекти.

• **Участие в работни групи (вътрешни и междуведомствени) и комисии**

- Комисия за разглеждане на заявления за присъединяване към Средата за междурегистров обмен (RegiX) - експерт от дирекция „Електронна идентификация“ е заместник-председател на комисията;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Комисия за присъединяване на доставчици на идентичност и доставчици на електронни административни услуги към хоризонталната система eАвт 2.0 – комисията е назначена със Заповед №ДАЕУ- 13566/25.06.2020 г. и изменена със Заповед № ДАЕУ-18632/12.11.2021г. на председателя на ДАЕУ за изпълнение и координация на дейностите по присъединяване към Системата за електронна автентикация на доставчик на електронни административни услуги/доставчик на електронна идентичност. Тя има за цел да разглежда заявленията за присъединяване към системата eАвт, както и да обслужва процеса по присъединяване. Двама експерти от дирекцията участват в регулярната работа на комисията;

- Комисия за определяне на нивата на осигуреност на средствата за електронна идентификация, чрез които се достъпват електронни административни услуги, предоставяни от ДАЕУ - експерт от дирекция „Електронна идентификация“ е председател на комисията, а още двама експерти са нейни членове. Комисията е създадена със Заповед № ДАЕУ-11660/09.07.2021 г. на председателя на ДАЕУ. Комисията е приключила своята работа с доклад, съдържащ препоръки по отношение на Системата за сигурно електронно връчване и Регистъра на информационните ресурси;

- Работната група за нормализиране на данните в Регистъра на информационните ресурси, създадена със Заповед № ДАЕУ-15609/30.7.2020 г., изм. със Заповед № ДАЕУ-17395/18.9.2020 г., изм. със Заповед № ДАЕУ-20534/30.11.2020 г. - експерти от дирекцията участваха в работата на работната група.

- Работна група за изготвяне на отчет за състоянието и на годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и на информационните ресурси на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност - създадена със Заповед № ДАЕУ-1357/26.01.2021 г. на председателя на ДАЕУ. Експерти от дирекцията участваха в работата на работната група;

- Междуведомствен екип за проверка на схема за е-идентификация по подадено от „Евротръст Технолъджис“ АД заявление. Екипът е създаден със Заповед № ДАЕУ-19513/01.12.2021 г. на председателя на ДАЕУ и включва представители на ДАЕУ, МТИТС, МВР, КРС, КЗЛД и ГД ГРАО. Основната му задача е да извърши проверка дали заявената за уведомяване схема за е-идентификация отговаря на изискванията на чл. 7 - 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 г. с оглед уведомяване за схемата по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

г. Към настоящия момент Екипът е приключил своята работа с доклад, който съдържа предложение до председателя на ДАЕУ да уведоми Министерския съвет за възможността да се стартира процедура пред Европейската комисия по предварително уведомление на схемата за електронна идентификация;

- Междуведомствена работна група към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за blockchain - експерт от дирекцията е член на работната група;

- Междуведомствена работна група „Почтено управление и борба с корупцията“ към Съвета за координация на участието на Република България в инициативата „Партньорство за открито управление“ на Министерския съвет.

- **Дейности, произтичащи от прилагането на Регламент (ЕС) № 910/2014 г. на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО**

- Изготвена техническа спецификация за „Надграждане и развитие на eIDAS възела за нуждите на трансграничната електронна идентификация, интеграцията му с eIDAS възлите на другите държави - членки на Европейския съюз и гарантиране на неговата работоспособност“ - към момента се подготвя на документация за стартиране на обществена поръчка;

- Изготвена рамкова позиция по Предложението за изменение на Регламент 910/2104 г.;

- Участие в четирите технически подгрупи към Европейската комисия за разработване на специален eIDAS инструментариум (Union Toolbox), който ще включва техническа архитектура и референтна рамка, набор от общи стандарти и технически справочни документи и насоки и описания на най-добри практики за целите на европейската рамка за цифрова самоличност (EUeID) в Предложението за изменение на Регламент № 910/2014 г. - двама експерти от дирекцията участват в регулярните заседания на подгрупите;

- Участие в Мрежата за сътрудничество по чл. 12, пар. 5 и 6 от Регламент № 910/2014 г. относно партньорските проверки на националните схеми за електронна идентификация с цел тяхното признаване за достъп до публични услуги, предоставяни в рамките на ЕС;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Участие в eIDAS техническата подгрупа към Европейската комисия. Подгрупата се занимава с обмен на информация относно минималните технически изисквания за оперативна съвместимост и общи стандарти за оперативна сигурност по отношение на eIDAS възлите, които оперират в държавите - членки на ЕС.

• **Участие в работата на подготвителните органи на Съвета на Европейския съюз (специализирани работни групи, КОРЕПЕР-I и др.) и в процеса на обсъждане по отворени досиета по въпросите на е-Управление, оперативна съвместимост, отворени данни и др.**

- Участие в обсъжданията в Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ към Съвета на Европейския съюз относно Предложението за изменение на Регламент 910/2014 г.;

- Участие в обсъжданията в Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ към Съвета на Европейския съюз относно Предложението за Акт за управление на данните в аспектите - повторно използване на данни, оперативна съвместимост и др.

• **Други дейности**

- Проверки в Националния осигурителен институт и в Националната агенция за приходите относно спазване на изискването на § 5 от ПЗР на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги за интеграция на системите, отговарящи за издаването и използването на персонални идентификационни кодове (ПИК), издадени от НОИ и НАП, с хоризонталната система за електронна автентикация на ДАЕУ;

- Проверка в Агенцията по обществени поръчки относно Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ за спазване на изискванията на законодателството, касаещо електронното управление, в това число Закона за електронното управление, Закона за киберсигурност и подзаконовата правна уредба относно цитираните закони;

- Участие в екипите за удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване с изискванията на Изборния кодекс и техническата спецификация - участие в удостоверяването, извършено за изборите за народни представители, проведени на 04.04.2021 г. и 11.07.2021 г., за частичните местни избори, проведени на 27.06.2021 г. и за изборите за президент, вицепрезидент и за народни представители, проведени на 14.11.2021 г. и изготвяне на доклади, отразяващи извършената работа.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Дейност като национален координатор за преводите в съответствие с чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1724 по силата на Заповед ДАЕУ-4269/11.03.2021 г.

ДИРЕКЦИЯ "МРЕЖОВА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ" (ДМИС)

Дирекция "Мрежова и информационна сигурност" (МИС) подпомага председателя на Агенцията, като изпълнява функциите на:

- Национален компетентен орган за всички административни органи, както и за лицата и организациите по чл. 4, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за киберсигурност;
- Национално единно звено за контакт по смисъла на чл. 17 от Закона за киберсигурност;
- Национален екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност (НЕРИС/ CERT BG) по смисъла на чл. 19 от Закона за киберсигурност;
- Секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за административните органи по смисъла на чл. 18 от Закона за киберсигурност.
- Национален координационен център към ЕССС в Букурещ.

• **От създаването на ДАЕУ, дирекция МИС извършва регулярни дейности, във връзка с изпълнението на функциите на Национален център за действие при инциденти:**

➤ **Управление на инциденти в МИС, уязвимости, артефакти** - Организирано е постоянно наблюдение и реакции при инцидентите. Предупреждения за актуализация на уязвими продукти редовно се публикуват на портала на CERT България.

✓ **2017 г.** - За периода са регистрирани и разрешени 1491 инцидента; публикувани са 17 бр. новини, 177 бр. предупреждения и 7 бр. съвети; планирани, организирани и извършени са 5 проверки на различни ведомства; в изпълнение на чл. 57, ал.2 от ЗЕУ са проверени 107 технически задания, подадени от 40 административни органа; направени одит и оценка за уязвимости на 26 web сайта и сървъри с публични IP адреси на 16 администрации;

✓ **2018 г.** - за периода са регистрирани и разрешени 1804 инцидента; публикувани са 8 бр. новини, 81 бр. предупреждения и 6 бр. съвети; планирани, организирани и извършени са 13 проверки; в изпълнение на чл. 58(а) от ЗЕУ са проверени общо 206 технически задания; извършени са 101 сканирания за уязвимости в web сайтове и сървъри с

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

публични IP адреси, и е направен анализ на резултатите; изготвени са 16 доклада с констатирани уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси и препоръки за отстраняването им;

✓ **2019 г.** - за периода са регистрирани и разрешени 1919 инцидента; публикувани са 2 бр. новини, 97 бр. предупреждения и 3 бр. съвети; в изпълнение на чл. 58(a) от ЗЕУ са проверени общо 29 технически задания; извършени са 10 сканирания за уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси, направен анализ на резултатите; изготвени са 10 доклада с констатирани уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси и препоръки за отстраняването им;

✓ **2020 г.** - за периода са регистрирани и разрешени 2 087 инцидента; публикувани са 19 бр. новини и 177 бр. предупреждения; извърши са 8 сканирания за уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси, направен анализ на резултатите; изготвени са 8 доклада с констатирани уязвимости в web сайтове и сървъри с публични IP адреси и препоръки за отстраняването им;

✓ **2021 г.** - само за първото шестмесечие са регистрирани и разрешени 1106 инцидента; публикувани са 90 бр. предупреждения.

➤ **Изготвяне на ежедневни справки за дейностите на govCERT.bg** - Докладите, относно вида и броя на сигнали, обработени от GovCERT.bg за нарушения в и от Българското интернет пространство, са изготвяни ежедневно за отчетния период и са докладвани на ръководството на ДАЕУ; справките са изпращани и до заинтересовани структури на държавната администрация.

➤ **Изготвяне на ежемесечни информационни бюлетини за възможни заплахи, възникващи инциденти и добри практики в информационната сигурност** - Бюлетините се изготвяни и изпращани до всички служители по мрежова и информационна сигурност на конституентите на CERT.BG и заинтересовани организации.

➤ **Провеждане и документиране на дейности за проверка и оценка на нивото на защита на мрежовата и информационна сигурност на ИТ инфраструктурата на конституенти на CERT България.**

- **Акценти от дейността на дирекция МИС за периода 2017 -2021 г.**

Със заповед ДАЕУ-974/07.03.2017 г. е създаден Съвет за мрежова и информационна сигурност на информационните системи на административните органи. Съветът е постоянно

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

действащ консултативен орган за координиране на дейността за постигане на мрежова и информационна сигурност на използваните информационни системи.

През 2017 г. CERT-BG се присъединява към CSIRT Network, мрежа на националните CSIRTs, създадена в изпълнение на чл. 12 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/1148 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 6 юли 2016 година. Тази директива описва мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза, с цел изграждане на доверие между държавите членки и насърчаване на бързото и ефективно оперативно сътрудничество. Подписано е писмо за намерение за включване на CERT България в основната платформа за предоставяне на услуги (Core Service Platform-MeliCERTes).

Дирекция МИС Участва в разработването на становище и предложение за национален подход за транспониране на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския Парламент и на Съвета относно мерките за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза от 6 юли 2016 година, а също така и в разработването на проект на нов Закон за киберсигурност.

В същия период е надграден и портала на CERT-BG.

Разработва се проект за интеграция с портала на CERT-BG със РИР.

Във връзка с Председателстване на Съвета на Европейския съюз от Република България през 2018 г. CERT-BG поема председателството на CSIRT Network

На 13.11.2018 г. е приет Закона за киберсигурност (ЗКС), който е основен нормативен документ, по който работи дирекция МИС .В периода беше разработен План за реакция при кибератаки и инциденти със значително въздействие върху мрежовата и информационна сигурност, утвърден от заместник министър-председателя Т. Дончев. Бяха разработени и изпратени на отговорниците по МИС, на конституентите, стандартните оперативни процедури (СОП) за реакция при кибератаки и мащабни инциденти.

През 2019 г. бе разработен и проект на Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, приета с ПМС № 186/19.07.2019 г. Също така бе разработена Методика за определяне на оператори на съществени услуги в съответствие с изискванията на ЗКС, приета с ПМС 192/2.04.2019 г. Беше създаден регистър на Операторите на съществени услуги по чл. 6 от ЗКС. През ноември 2019 г. Европейската комисия направи партньорска проверка във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ, L 194/1 от 19 юли 2016 г.).

Експерти от дирекцията участваха в работната група за изготвяне на Методика за удостоверяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл.213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на Техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2020-0001. Експерти от МИС участваха в екипите за удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване с изискванията на Изборния кодекс и техническата спецификация - участие в удостоверяването, извършено за изборите за народни представители, проведени на 04.04.2021 г. и 11.07.2021 г., за частичните местни избори, проведени на 27.06.2021 г. и за изборите за президент, вицепрезидент и за народни представители, проведени на 14.11.2021 г. и изготвяне на доклади, отразяващи извършената работа.

При създалата се епидемиологична обстановка и заради наложилата се работа отдалечено дирекция МИС, изготви и изпрати специални указания към своите конституенти за повишаване нивото на МИС.

През 2020 г. ДАЕУ беше определена за национален компетентен орган по мрежова и информационна сигурност за сектор „Инфраструктури на финансовия пазар“. Беше изработена методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност, определени с Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност по чл. 12, т.7 от ЗКС. Бе изготвен и приет Правилник за организацията и дейността на Съвета по киберсигурност.

През годината беше извършено сканиране за уязвимости на сайтовете на всички общини в Република България. В резултат на това бяха изготвени индивидуални доклади за всяка община и изпратени до всички кметове.

С Решение на МС 330/14.03.2020 г. дирекция МИС беше определена като Национален компетентен орган (НКО) по мрежова и информационна сигурност.

Дирекция МИС организира и поддържа междуведомствена оперативна група със задача да изпълнява дейностите, определени в „Плана за реакция при кибератаки и мащабни инциденти“.

През 2021 г. дирекцията участва в процеса по изготвяне на Актуализираната Национална стратегия за киберсигурност „КИБЕРУСТОЙЧИВА БЪЛГАРИЯ 2023“;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Експерти от дирекцията участваха в изготвянето на РМС № 824 /25.11.2021 г. за определяне на ДАЕУ за Национален координационен център за целите на регламент (ЕС) 2021/887 на Европейския Парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността и на мрежа от национални координационни центрове.

Дирекция МИС участва активно в процеса и координацията по определянето на председателя на ДАЕУ за национален орган за сертифициране на киберсигурността с Решение на МС № 544 от 23 юли 2021 г.

Със заповед на председателя на ДАЕУ дирекция МИС бе определена да изпълнява и координира функциите на „Длъжностно лице по защита на данните“ за Агенцията.

С усилията на експертите в дирекция МИС бе разработен както проект на Пътна карта към Актуализираната Национална стратегия за киберсигурност „КИБЕРУСТОЙЧИВА БЪЛГАРИЯ 2023” така и на проектното предложение за Интегрирана Национална система за Киберсигурност на РБългария.

В дирекцията беше разработен проект, включително беше проведена и обществена поръчка, за изграждане на елементи от националната система за киберсигурност, съгласно Актуализирана Национална стратегия за киберсигурност „КИБЕРУСТОЙЧИВА БЪЛГАРИЯ 2023”, финансиран от Фонд „Вътрешна сигурност“.

Друг проект, разработен в дирекцията е „Изграждане на Център за мониторинг и реакция на киберинциденти в стратегически обекти” опериран от ДАНС и финансиран от Фонд „Вътрешна сигурност“.

И не на последно място беше разработен проект за надграждане на капацитета на Националният екип за реагиране на инциденти с компютърна сигурност (CERT-BG), финансиран от СЕФ.

- **Проведени и участие в международни учения и инициативи:**

- ✓ международно учение NATO Cyber Coalition Exercise 2017;

- ✓ участие в планиране и подготовка на българското участие в международно учение

Cyber Europe 2018 и в междуведомствена работна група към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за подготовката на българското участие в учението "EACCC18 – ATM COORDINATION/CYBER, като бяха организирани и проведени срещи с различни представители от въздухоплавателния сектор;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ Участие в организация и провеждане в рамките на Българското председателството на Съвета на ЕС (януари – юни 2018 г.) на международна конференция по киберсигурност „Кибер сигурност - предизвикателства“ – с участието на над 150 партньорски организации, ДЧ, ключови експерти, академия, бизнес и пр.;

✓ участие в изработването на съвместната Трио кибер програма в рамките на Българското председателството на Съвета на ЕС, съвместно с партньорите от Естония и Австрия;

✓ Участие в планиране и провеждане, в рамките на Българското председателството на Съвета на ЕС, на четвъртата годишна среща на Мрежата от CERTs (CSIRT Network) в София, на петата годишна среща на Мрежата от CSIRTs в Атина;

✓ Участие в провеждане на учението на ЕС по управление на кризи - EU Hybrid-Exercise MULTILAEYER 18 (PACE 18);

✓ Участие в националното учение през 2018 г. за проверка на функционирането на държавните институции и възможностите за прилагане на мерки за възстановяване и поддържане на институционалната устойчивост при разрешение на възникнали кризисни ситуации на територията на Република България в областта на кибер сигурността.

✓ Участие в планирането, подготовката и провеждането на национални и международни тренировки и учения в областта на кибер сигурността – EACCC18 - ATM, CE2018, EUROSOPex, EU HEX-ML 18(PACE);

✓ Планиране, подготовка и провеждане на национално киберучение „Кибер щит-2019“.

✓ Участие в 5 международни киберучения през 2019 г.;

✓ Участие в изготвянето на „Оценка на заплахите от организирана престъпност в България“, към Центъра за изследване на демокрацията през 2018 г., 2019 г. и 2020 г.

✓ През 2019 г. дирекцията организира и проведе обучение на отговорниците по МИС, съгласно изискванията на ЗКС, Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност и Методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност. В резултат на това бяха обучени над 350 души;

✓ През 2019 г. дирекция МИС взе участие в учението GB-BG Cyber Shockwave Øctane;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ В периода 27-28.02.2020 г. експерти от дирекция МИС взеха участие като лектори и гости в "ITU Regional Cybersecurity Forum", проведен в София;

✓ За повишаване на нивото на риска от реализиране на киберзаплахи и във връзка с изборите за членове на Европейски парламент и местни избори 2019 до всички административни органи в края на януари и в средата на май 2019 г., бяха изпратени „Указания за повишаване на нивото на мрежовата и информационната сигурност“. Към указанията беше приложена и таблица за самооценка, като от общо 188 бр. първостепенни разпоредители с бюджет и ключови второстепенни са получени отговори от 108. Изготвени и изпратени са конкретни препоръки за дейности в деня на самите избори. Изготвени и изпратени са примерни стандартни оперативни процедури в случаи на инциденти с мрежовата и информационната сигурност;

✓ През 2020 г. са проведени две обучения за операторите на съществени услуги, съгласно ЗКС, Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност и Методика и правила за извършване на оценка за съответствие с мерките за мрежова и информационна сигурност – обучени са общо 125 души;

✓ През 2020 г. е проведено обучение на тема „Структуриране на капацитета на общинските администрации“ за община Тетевен (присъствено) и онлайн за общини Велико Търново, Шумен, Стара Загора;

✓ Дирекция МИС през 2020 година участва в учението GB-BG Cyber Shockwave – 2: Embarg.;

✓ През 2020 г. са проведени 7 бр. технически обучения на служителите на дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, в изпълнение на договор с фирма АМАТАС;

✓ През 2020 г. дирекция МИС участва в 2 международни киберучения, както и взе участие в 4 бр. уебинари, организирани от ЕК, във връзка с предстоящите промени в Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза;

✓ Съвместно с отдел „Международно сътрудничество и протокол“, ежегодно провеждане (2018 г., 2019 г., 2020 г., 2021 г.) през октомври месец на европейска и национална кампания, посветена на киберсигурността.

✓ Эксперти от дирекцията са основният участник в проект „Усъвършенствана симулационна платформа за обучение в областта на киберсигурността в авиацията, военноморското дело и електропреносните мрежи (FORESIGHT)“ по Споразумение за отпускане на финансови средства № 833673 - FORESIGHT - H2020-SU-DS-2018-2019-2020/H2020-SU-DS-2018, финансиран от Horizon 2020, в който ДАЕУ участва като член на консорциум за Research&Development. Към януари 2022 г. проектът е в процес на изпълнение.

- **Участие в работни групи и органи към ЕС:**

По отношение на взаимодействието с институциите на Европейския съюз, международни партньори и организации се води последователна политика, гарантирана от участието в работни групи и комитети към Европейската комисия, като:

- ✓ организационни структури, създадени в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза: Комитет за мрежова и информационна сигурност; Група за сътрудничество (Cooperation Network); работната група на Мрежата на Центровете за реакция при инциденти в информационната сигурност (CSIRT Network) към Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA);

- ✓ Участие в борда на Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA Management Board);

- ✓ Участие в Управителния съвет по Механизма за свързана Европа (Governance board CEF), ЕК;

- ✓ Европейската платформа за свързване на националните Центрове за реакция при инциденти в информационната сигурност (MeliCERTes), ЕК;

- ✓ Участие в Управителния съвет на Европейския експертен кибер център /CCC/;

- ✓ Мрежата на националните точки за контакт с Агенцията на ЕС за мрежова и информационна сигурност (ENISA National Liaison Officer's Network);

- ✓ Координационна работна група към ЕК за подготовка за участие на страната в ежегодна кампания за повишаване на кибер културата в ЕС - ECSM (European Cyber Security Month) под егидата на Европейската агенция по киберсигурност – ENISA, ЕК;

- ✓ работна група за сертифициране на киберсигурността на европейско ниво, съгласно Акта за киберсигурност, ЕК;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- ✓ Проследяване на дейността на Хоризонтална работна група по кибервъпроси към Съвета на ЕС и координация с аташето по киберсигурност на ДАЕУ;
- ✓ работна група Дигитална Европа;
- ✓ работна група за Световна асамблея по стандартизация на далекосъобщенията;
- ✓ Комитета за наблюдение на Националната многогодишна програма на Република България по Фонд „Вътрешна сигурност“ 2014 – 2020 г.
- ✓ работна група за подготовка на участието на РБ в Световната конференция за развитие на далекосъобщенията (WTDC-21) на МСД. Анализ на декларациите предоставени от МТИТС, съгласуване на ръководно ниво;
- ✓ подгрупа към Групата за сътрудничество, посветена на въпроси, свързани с киберсигурността на 5G (ГСМИС - 5G), ЕК;
- ✓ Участие в работна група 17 „Телекомуникации и информационни технологии“ към Съвета по европейски въпроси към МС - в подгрупа киберсигурност;

ДИРЕКЦИЯ „ЕДИНЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ (ДЕСО)

Дирекция „Единен системен оператор“ (ДЕСО) е правопреемник на дирекция „Комуникационна и информационна инфраструктура“ (ДКИИ), която от своя страна е създадена със създаването на ДАЕУ.

ДКИИ е трансформирана в ДЕСО, с промяна на Правилника за дейността, структурата и организацията на ДАЕУ, приет с ПМС № 233 от 18.09.2019 г. ДЕСО приема всички функции, които до този момент са изпълнявани в ДКИИ и са добавени нови такива.

ДЕСО е част от специализираната администрация в състава на Държавна агенция „Електронно управление“. Тя подпомага и осъществява правомощията на председателя на агенцията по отношение на развитието, изграждането, поддръжката, управлението и кибер защитата на комуникационната и информационна инфраструктура, осигуряваща надеждна свързаност и сигурни облачни услуги за нуждите на органите на изпълнителната власт и техните администрации. Това се осъществява посредством Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност (ЕЕСМ) и центрове за данни (ЦД) на Държавния хибриден частен облак (ДХЧО), както и чрез използването им като част от Интегрираната комуникационно - информационна система за управление на страната и Въоръжените сили при бедствия, крупни промишлени аварии, обявяване на извънредно

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

положение, военно положение и/или положение на война. Дирекцията също така поддържа работоспособността на информационните системи, собственост на ДАЕУ, предоставящи услуги за електронното управление на гражданите, бизнеса и администрациите. Към дирекцията функционира Помощен контактен център за наблюдение на работоспособността на споделените ресурси на електронното управление и обслужване на потребителите на комуникационна свързаност, облачни и електронни административни услуги, предоставяни от ДАЕУ.

Дирекцията е структурирана в седем отдела, а именно:

- Отдел „Управление и поддръжка на ЕЕСМ, включващ секторите:
 - ✓ Сектор „Планиране и управление на ЕЕСМ“;
 - ✓ Сектор „Поддръжка на ЕЕСМ – Север“;
 - ✓ Сектор „Поддръжка на ЕЕСМ – Юг“.
- Отдел „Управление на комуникационна инфраструктура и широколентов достъп“;
- Отдел „Управление и поддръжка на Държавния хибриден частен облак (ДХЧО)“;
- Отдел "Управление и поддръжка на информационни системи".
- Отдел „Интранет“;
- Отдел „Помощен контактен център“;
- Отдел „Планиране и развитие на ЕЕСМ“.

ДХЧО е основен компонент на споделените ресурси на електронното управление. Чрез него се конфигурират и поддържат мрежови и административни облачни услуги за публичните администрации, които предоставят електронни услуги за гражданите и бизнеса. Ефективното им използване зависи в голяма степен от осигуряването на достатъчно средства за поддържане на високо технологично ниво и за развитие на критична маса от потребители и услуги. Облачните услуги се развиват на основата на изграждане и обновяване на центрове за данни и софтуер за виртуализация и споделяне.

Дейностите на дирекцията са насочени към:

- ✓ Функциониращ оптимизиран център на електронното управление;
- ✓ Функционираща облачна инфраструктура на електронното управление;
- ✓ Сигурна и непрекъсната работа на информационните системи 24/7;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- ✓ Налични облачни услуги за нуждите на държавната и общинските администрации;
- ✓ Изграждане и развитие на сигурна и безопасна среда за функциониране на информационните системи на ДАЕУ.

През 2016 г. започна релокацията на голяма част от оборудването от центъра на МТИТС в „Бояна“ в основния център на електронното управление. През 2017 г. облачни услуги се предоставяха експериментално чрез прототипен център за данни. В него бяха колокирани системи на Института по публична администрация, Изпълнителна агенция „Железопътна инфраструктура“ и мрежово оборудване за връзка на инфраструктурата с Министерство на вътрешните работи.

Споделената информационна инфраструктура (Центрове за данни и облачна среда) включва активно оборудване, сървъри и устройства за съхранение на данни, разположени в два центъра за данни и прототипен център за данни в сграда на ДАЕУ.

Към февруари 2017 г. в продукционния клъстер са провизирани 177 виртуални машини (VM), а в клъстера за управление – 63 виртуални машини (VM). Основната дискова подсистема е с приблизителен капацитет 300TB RAW. Основната система за backup е с общо използваемо пространство около 15 TB.

Инсталирани са следните софтуери:

- система за контрол на правата на потребителите (система за защитен достъп до мрежовите устройства);
- система за управление на изчислителните ресурси;
- софтуер за архивиране и възстановяване;
- подсистема за управление и наблюдение на мрежи, сървъри и приложения;
- подсистема за сигурност.

В периода от 2006 до 2015 г. в център „Бояна“ е доставяно и конфигурирано оборудване, с помощта на което са изградени четири среди за консолидация (виртуализация) и система за управление и наблюдение. Изградената инфраструктура включва следните компоненти:

- среда за консолидация тип 1 – платформа за виртуализация, инсталирана на 19 сървъра;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- среда за консолидация тип 2 – платформа за предоставяне на виртуален десктоп (Virtual Desktop Infrastructure – VDI);
- среда за консолидация тип 3 – платформа за виртуализация, инсталирана на 10 сървъра;
- среда за консолидация тип 4 – платформа за виртуализация, инсталирана на 2 сървъра.

Прототипният център за данни в ДАЕУ се използва за изпитване и разработка на облачни платформи и услуги. В него са инсталирани следните платформи за виртуализация и облачни услуги:

- Microsoft Windows Azure Pack;
- Платформа с отворен код Proxmox Virtual Environment (PVE);
- Citrix Cloud Platform.

В прототипния център за данни са колокирани системи на Института по публична администрация, на ИА „Железопътна администрация“, както и инфраструктура на МТИТС, МВР и др.

Като нови потребители на облачни платформи са интегрирани Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ), Община Струмияни. Базирани са на новосъздадения експериментален облак, в т.ч. новосъздадена система за електронна поща и система за автоматизирано заявяване на електронна поща на ползватели и изпълнители в областта на електронното управление.

Създадена е система за електронна поща и система за автоматизирано заявяване на електронна поща на ползватели и изпълнители в областта на електронното управление в ДХЧО.

Създадена е и се поддържа инфраструктурата, върху която е разположена системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС). Извършени са следните дейности:

- Инсталиране и конфигуриране на VPN концентратори, вътрешна DNS услуга и услуга за управление на потребители (Active Directory);
- Осигуряване на свързаност през Интернет и ЕСМДАНС до входната точка на СЕОС;
- Изготвяне на потребителски инструкции за настройка и свързване на участниците към средата на СЕОС.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

За изграждането на инфраструктурната среда на СЕОС са използвани вградените функционалности на операционните системи на Microsoft.

За подобряването на комуникацията между структурите на ДАЕУ е извършено следното:

- Изградена е система за управление на заявките по поддръжка на системите на ЕУ и предоставяните виртуални ресурси. Системата използва софтуер с отворен код OsTicket и е изцяло инсталирана и конфигурирана от служители на дирекцията. До настоящия момент (27.01.2022г.) през нея са постъпили и обработени общо около 2750 заявки. Достъпна е на публичен URL <https://support.e-gov.bg>;

- Модернизирана е вътрешната комуникационна инфраструктура на агенцията;

- Модернизирана е структурната кабелната система на сградата и е подменено основното комуникационно оборудване;

- Изградени са нови потребителски LAN сегменти;

- Изградена е защитена безжична мрежа за служителите на ДАЕУ;

- Осигурен е безжичен LAN сегмент за външни посетители;

- В сградата на ДАЕУ са оборудвани работни места за отдалечено управление на инфраструктурните компоненти в центровете за данни Бояна и Ботевград-2.

- Осигурени са допълнителни изчислителни мощности, сървърно оборудване и дискови подсистеми.

2018 г.

Основната част от оборудването от център „Бояна“ е релокирано в основния център на електронното управление Ботевград-2. Създаден е втори продукционен клъстер, в който до края на годината са провизирани над 130 виртуални машини. Общият брой на виртуалните машини в двата клъстера надхвърля 400. Основната дискова подсистема е с приблизителен капацитет 300TB RAW. Системите за наблюдение, управление, архивиране и backup функционират нормално и през периода не са забелязани съществени технически проблеми. Увеличено е дисковото пространство на основната система за backup.

Осигурена е виртуална инфраструктура за 11 нови проекта, свързани с електронното управление, с което общият брой на т.нар. тенанти (tenants) достигна 21.

На 12.06.2018 г. е отчетено изпълнението на обществената поръчка за „Доставка, монтаж, конфигуриране и въвеждане в експлоатация на комуникационно оборудване в

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Контролно-технически център на Българското електронно правителство „Бояна“ – договор №104/14.12.2017 г. за изграждането на ДХЧО като част от дейността на Отдел „Управление и поддръжка на споделени ресурси“.

В основния център за данни Ботевград-2 успешно е колокирано оборудване на Агенцията за обществени поръчки, което осигурява работа на системата за „Електронни обществени поръчки“.

Продължи работата по проекта за изграждане на Държавен хибриден частен облак. Изготвени са необходимите документи и са създадени условия за стартиране на процедура.

В изпълнение на протоколното решение на МС от 29.08.2018 г. и утвърдения план за защита и съхранение на данни на критични системи и регистри в България, в центъра за данни Ботевград-2 започна изграждане на Хранилище за съхранение на резервни копия на данни от критични регистри на държавата. Сключен е договор № 103/04.12.2018г. с изпълнител „Контракс“. До края на 2018 г. са извършени първите доставки на оборудването, направени са предварителни функционални тестове и е осигурена физическата, комуникационната и инженерно-техническата сигурност, необходима за съхраняване на копията.

Предоставена е инфраструктура като услуга във връзка с надграждането на портала на „Националният център за действие при инциденти в информационната сигурност“ (CERT Bulgaria). Инсталирани са платформи за виртуализация Citrix Cloud Platform и VMware.

Броят на администрациите с осигурена свързаност към СЕОС достигна 420.

В началото на 2019 г. успешно е финализиран договор 103/04.12.2018г. за изграждане на Хранилище за съхранение на резервни копия на данни от критични регистри на държавата. Общият използваем капацитет е 800 TB (1.2 PB RAW).

В съответствие с целите, залегнали в Оперативния план на ДАЕУ, са осигурени виртуални изчислителни ресурси в ДХЧО за нуждите на пет администрации.

Обновен е системният софтуер и фърмуерът на критичните компоненти от информационната инфраструктура в центровете за данни (ЗРАР и USC B200). Те са явяват основен оперативен дисков капацитет в центровете за данни.

Изградена е инфраструктурната среда за нуждите на националното киберучение „Кибер щит 2019“.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Изпълнен е Договор 137/10.12.2019 г. сключен със „СИЕНСИС“ АД с предмет „Доставка и монтаж на оперативна памет за повишаване на капацитета на Държавния хибриден частен облак (ДХЧО)“

Стартирана е обществена поръчка с предмет „Доставка и инсталация на специализирани устройства и лицензи за специализиран софтуер за резервни копия на критични данни на електронното управление“.

Подготвена и проведена е ограничена процедура с предмет „Проектиране изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак (ДХЧО) и защитен интернет възел (ЗИВ) за публични услуги на електронното управление“.

Подготовка и провеждане Prove of Concept (POC) съвместно с фирма „Глобал Консултинг“ на решение за архивиране на данни на фирма Informatica – Data Archive.

Дирекцията отговаря и за поддръжката на локалната информационна инфраструктура и потребителската среда в ДАЕУ.

През 2020 г. е сключен Договор №14/19.02.2020 г. за „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак (ДХЧО) и защитен интернет възел за публични услуги на електронното управление“. В рамките на този договор са осигурени виртуални изчислителни ресурси за нуждите на: Регистъра за обществени поръчки; Публични регистри за бюджетен и проектен контрол; Система за автоматизиране на процесите – софтуерни работи; Система за електронни форми – Form.Ю и Института по публична администрация.

Изпълнена е обществена поръчка по Договор № 12/11.02.2020 г. с предмет „Доставка и инсталация на специализирани устройства и лицензи за специализиран софтуер за резервни копия на критични данни на електронното управление“ и е финализирано разширението на хранилището за съхранение на резервни копия на критични регистри: Агенция геодезия, картография и кадастър; Национален статистически институт; Главна дирекция ГРАО; Агенция по вписванията; Държавен фонд земеделие и Агенция Митници.

Започна конфигурирането и предоставянето на пространство за съхранение на данни с капацитет до 1 терабайт. Последователно започна присъединяването на потребители на услугата: областна администрация Хасково; община Хасково; община Бургас; областна администрация Кърджали; община Пловдив; община Сливен и община Смолян.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

С приоритет и предсрочно бе изградена и въведена в експлоатация услуга „WEB електронна поща“, която се предоставя на централна, областна и общинска администрации и услугата „WEB базирани семинари“ за централна администрация. Услугите са изградени по Договор №14/19.02.2020 г.

В изпълнение на оперативната цел за реализиране на изцяло електронен документооборот и подобряване на комуникацията между структурите на ДАЕУ и другите администрации беше осигурена поддръжка и мониторинг на системите в режим 24x7 работа и бяха реализирани дейности по замяна на хардуерното оборудване с ново такова. Своевременно беше инсталирана и тествана пилотна система за сканиране за зловредно съдържание на документите, обменяни през Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС). За поддръжката и развитието на СЕОС е сключен договор с външен изпълнител и са закупени лицензи за защита електронния обмен на документи в ДАЕУ.

От март 2020 г. ДЕСО изпълнява функции по наблюдение, конфигуриране, администриране и поддръжка на работоспособността на информационните системи, собственост на ДАЕУ, предоставящи услуги за Електронното управление, както следва:

- Единен портал за достъп до електронни административни услуги“ (ЕПДЕАУ) и федерираните портали, изградени в инфраструктурата му;
- Единно звено за контакт (ЕЗК);
- Портал за отворени данни (Open Data);
- Система за еАвтентикация, версия 1 и 2;
- Система за сигурно електронно връчване (ССЕВ);
- Системата за междурегистров обмен (RegiX);
- Портал за достъп до ресурси за разработка на софтуерни системи (ПДРРСС);
- Система за е-Плащане;
- Прототип на системата за е-Форми;
- Регистър за информационните ресурси (РИР);
- Национален портал за пространствени данни (INSPIRE);
- Среда за електронен обмен на съобщения (СЕОС);
- Информационната система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Системата за автоматизирана инспекция и анализ на електронни документи, обменяни в рамките на СЕОС и ССЕВ;

- Вътрешно ведомствена информационна система „Мениджър задачи“, за ежеседмично отчитане на възложените на даден служител задачи и възможност за генериране на седмични, месечни и годишни отчети по служители, отдели и дирекции.

През 2021 г. успешно приключи Договор №14/19.02.2020 г. за „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак (ДХЧО) и ЗИВ за публични услуги на електронното управление“.

Основните инфраструктурни и системни елементи на надградения ДХЧО са:

- Софтуерно дефинирана мрежа (виртуални мрежи) - Cisco ACI Nexus 9000;
- Система за балансиране и защита на WEB приложенията – F5 VIPRION;
- Гранични маршрутизатори – Cisco ASR1000;
- Система за инспектиране и политики за сигурност – Cisco FPR9300;
- Сървърни системи – Cisco UCS B200 M5; Cisco UCS C220;
- Дискови масиви – Dell EMC XtremeIO (All flash), Unity XT 380 (SSD & SAS), HP 3 PAR, Isilon (NAS);
- Софтуер за виртуализация – Hyper-V, VMware;
- Система за мениджмънт на адресно пространство, DNS, DHCP – Infoblox DDI;
- Софтуер и среда за бекъп – Veeam, Data Protector и EMC DATA Domain 6900;
- Софтуер за управление на автоматизацията , Self service, Billing, Logging и наблюдение:
 - ✓ Cisco UCS director;
 - ✓ VMware vCloud Suite Advanced.

Общият капацитет на ДХЧО е както следва:

- Физически процесорни ядра – 3 040 бр.;
- Оперативна памет – 38 912 GB;
- Дисково пространство: All flash: 2 x 65 TB; General use: 2 x 307 TB, 670 TB; NAS: 2 x 720 TB + 1 x 950TB;
- Backup to Disk – 2 x 120TB.

В таблицата по-долу са описани услугите, които се предоставят на администрацията от ДХЧО:

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

	Услуги	Описание
1	Colocation	Колокация - използване на физическо пространство в изградените Центрове за данни, както и мрежа за достъп, преносна среда, интернет достъп
2	Hosting	Наем на виртуални ресурси от Центровете за данни (изчислителни, мрежови, частни и публични IP подмрежи, достъп до Интернет
3	Infrastructure as a Service	Услугата осигурява виртуални сървъри с различни операционни системи и параметри (RAM, виртуални процесори и виртуални дискове). Тя се предлага чрез услугата Виртуален център за данни и е налична в Каталога с услуги в Порталите за самообслужване. Варианти на услугата: 1. Виртуализация VMware 2. Виртуализация Hyper-V
4	Virtual Mashine Backup as a Service	Архивиране на данни като услуга. Използване на услугите на системата за управление на процесите по архивиране и възстановяване
5	Storage as a Service	Дисково пространство като услуга
6	Съхраняване на данни и архив	Използване на специализирано дисково пространство за съхранение на данни и архиви и дисковите масиви за файлов достъп
7	Услуга "VMWare виртуален център за данни"	Виртуален център за данни
8	Услуга "VMWare виртуален частен облак"	Виртуален частен облак
9	Ticketing	Система за регистрация на инциденти
10	Мрежови услуги - DNS, DHCP, NTP	Мрежови услуги
11	on premise и/или публични ресурси	Хибриден модел на ДХЧО
12	billing и log файлове	Предоставяне на информация за използвани услуги
13	Опционална услуга - Виртуален център за данни	Допълнителна услуга предоставена от ДХЧО
14	Опционална услуга - Виртуален частен облак	Допълнителна услуга предоставена от ДХЧО
15	Опционална услуга - billing и log файлове	Предоставяне на информация за използвани услуги
16	Опционална услуга - e-mail и instant messaging	Система за поща и съобщения в реално време

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

	Услуги	Описание
17	Опционална услуга - e-learning	Система за обучителна платформа
18	Опционална услуга - WEB семинар	Система за web семинари
19	Опционална услуга - видеоконферентна връзка	Реализация на система за видео- конферентна връзка
20	Опционална услуга - helpdesk	HelpDesk система за крайни потребители
21	Опционална услуга - Управление на съдържание CMS	Платформата за управление на съдържанието

Към 27.01.2022 г. потребители на ресурси от ДХЧО са следните организации:

Съкращение	Организация
ДАЕУ	Държавна агенция „Електронно управление“
МС	Министерски Съвет
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ИАРА	Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
ДАБДП	Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДАНИИ	Държавна агенция за научни изследвания и иновации
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
АОП	Агенция по обществени поръчки
МИ	Министерство на икономиката
МЗ	Министерство на здравеопазването
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
НСИ	Национален статистически институт
ИАБГ	Изпълнителна агенция "Борба с градушките"

За периода е конфигуриран и предоставен виртуален ресурс за следните проекти („наематели“ от 2-ро ниво):

- Държавна агенция „Метеорологичен и технически надзор“;
- Проект WearHouse - заявител ДАЕУ;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Държавна агенция „Научни изследвания и иновации“;
- Изпълнителна агенция „Аквакултури“;
- Нова версия на Система за сигурно електронно връчване - заявител ДАЕУ;
- Проект „Регистър на концесиите“ – заявител Министерски съвет;
- Проект „Анализ заболяемост COVID-19“ – заявител МЗ;
- GIS система на Изпълнителна агенция по горите;
- Среда за осигуряване на ежедневната работа на служителите от дирекция ЕСИ – ДАЕУ;
- Среда за Tableau Server и Matomo – заявител дирекция ЕСИ – ДАЕУ.

В края на 2021 г. общият брой системи (проекти), хоствани в ДХЧО, е 51 в сравнение с 8 броя през 2017 г.

Съвместно с VMware България беше изградена тестова среда и се проведе Prove of Concept (POC) на фирменото решение за софтуерно дефинирани WAN комуникации (SD-WAN).

В края на 2021 г. дирекцията подготви стартиране на пилотен проект за внедряване на концепцията Дигитално работно място, с изграждане на напълно продуктивна среда при спазване на всички необходими изисквания за оперативна сигурност, съвместимост и съответствие в държавната администрация (Microsoft 365).

ДАЕУ чрез ДКИИ и впоследствие ДЕСО изгражда, поддържа, развива, експлоатира и управлява ЕЕСМ на държавната администрация за нуждите на националната сигурност. Тя е част от Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война.

ЕЕСМ осигурява електронни съобщения за нуждите на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридическите лица – разпоредители с бюджетни средства, създадени със специален закон. Тя се състои от системи за наблюдение и управление, опорна DWDM мрежа, MPLS мрежа, SDN преносна система и оптична кабелна инфраструктура с дължина 7500 км. Активното оборудване от ЕЕСМ е разположено в помещения държавна собственост и съобщителни обекти със специално предназначение (СОСП), в които са обособени Главни опорни възли (3), опорни възли (104) и възли за достъп (над 1000).

ЕЕСМ виртуално обединява в единна информационна инфраструктура мрежите на министерствата, ведомствата и местната администрация, като се запазва тяхната логическа

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

самостоятелност и автономното им управление. Нерегламентираният достъп до пренасяната информация е изключен. ЕЕСМ осигурява преносна среда до централите за данни на електронното управление, както и връзката на министерствата и ведомствата, използващи услуги от ДХЧО.

В периода на 2013-2015 г. ЕЕСМ е разширена по проект „Развитие на високоскоростен ширококолов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“. Основна цел на проекта е изграждането на инфраструктура за ширококолов достъп от следващо поколение за нуждите на електронното управление. С проекта са създадени предпоставки за развитие на ширококоловите услуги за гражданите и бизнеса в по-слабо развити райони на Р. България. При реализацията на проекта са изградени 906 км оптични кабелни линии. Към ЕЕСМ са свързани 29 общини и 24 малки населени места.

Сключен е договор за концесия за поддръжката на изградената инфраструктура и възмездното предоставяне на свободен капацитет на местни оператори на електронни услуги по Закона за концесиите. Направен е отчет пред Европейската комисия по изискванията за изграждане на ширококолова инфраструктура с държавна помощ и са съгласувани 135 проекта на други администрации с ширококоловата компонента.

ЕЕСМ се наблюдава, администрира и управлява в режим 7x24x365.

ЕЕСМ осигурява 80% от свързаността на държавните структури, разположени на територията на град София и областните градове, и на 32% (74 бр.) от общинските администрации.

Използването на ЕЕСМ от структурите на държавната администрация реализира ползи от свързаност за държавните органи на стойност минимум 3.5 млн. лв. месечно или на над 40 млн. лв. годишно.

В изпълнение на изискванията на Конвенцията за международна гражданска авиация, Международна конвенция по търсене и спасяване на море, Международната конвенция за безопасност на човешкия живот по търсене и спасяване по море се осигури свързаност през ЕЕСМ от изградената „Съвместен координационен център по авиационно и морско търсене и спасяване“ (СКЦАМТС) до: Изпълнителна агенция „Морска Администрация“, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“, Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

През 2018 г. е изградена оптична свързаност към 17 нови абоната, в ЕЕСМ са включени 27 нови абоната, изградени са нови 22 възела за достъп до ЕЕСМ.

През 2019 г. е изградена оптична свързаност до 25 нови потребители към мрежата на ЕЕСМ, включени са над 100 нови абоната.

През 2019 г. са изпълнявани следните договори:

- Договор с рег. № 92/13.11.2018 г. „Доставка, монтаж, конфигуриране и въвеждане в експлоатация на комуникационно оборудване“ – обособена позиция № 1 „Увеличаване на преносният капацитет по направлението: София – Перник – Кюстендил – Благоевград – Разлог – Велинград – Пазарджик – Пловдив от 1 Gbps на 10 Gbps. Доставени са: опорен MPLS маршрутизатор 1бр. агрегиращи MPLS комутатори 5 бр., комутатори за достъп 63 бр., комутатори за наблюдение 2 бр. и токоизправителни системи 5 бр.;

- Договор № 93/13.11.2018 г. „Доставка, монтаж, конфигуриране и въвеждане в експлоатация на комуникационно оборудване“ – обособена позиция № 2 „Обособяване на опорен и агрегиращ слой на мрежата в град Кърджали. Подмяна на комутатори за достъп в градовете Хасково, Кърджали и Смолян“. Доставени са: опорен MPLS маршрутизатор 1 бр., агрегиращи MPLS комутатори 14 бр., комутатори за достъп 75 бр.;

- Експерти от дирекция ЕСО оказват съдействие за изпълнение на Договор 12491-281/09.08.2018 г. с предмет „Разширяване на интегриране система за гранично наблюдение на българо-турската граница-изграждане на сензорни линии за наблюдение“. Подменено е оборудването и е увеличен преносният капацитет От 1G на 10G в направлението Хасково-Харманли-Свиленград-Тополовград-Елхово-ОА Ямбол – СОСП Карнобат –ОА Бургас-РПУ Средец; Елхово- ГКПП Лесово; СОСП Свиленград-ГКПП Капитан Андреево;

- По проект на МВР, с участието на експерти от дирекция ЕСО е увеличен преносният капацитет, като е изградена DWDM преносна система между СОСП Ловеч 2-станция Ловеч 3; СОСП Ловеч 2- ОА Ловеч; СОСП Ловеч 2 –Троян, като са осигурени 1 направление от ОА Ловеч до агрегиращ възел РПУ Троян и 1 направление от СОСП Ловеч 2 до станция Ловеч 3. Също така е изградена възможност за осигуряване на свързаност на 10 направления по 1G;

- Договори №№79 и 80 от 17.10.2018 г. с Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ (ДП ССВ) - преобразувано в ССВ ЕАД, за проектиране и изграждане на комуникационна свързаност до 50 (петдесет) общински администрации:

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

„Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за общински администрации на територията на Северна и Южна България“. По договорите е извършена необходимата кореспонденция с Общинските администрации и БТК ЕАД;

- Договор №46/14.12.2015г. с „ТЕЛЕЛИНК БИЗНЕС СЪРВИСИС“ ЕАД за „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за МОН“ е приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договор № 45/14.12.2015 г. с „ЛЕМА ТРЕЙДИНГ“ ЕООД за „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за ВАС“ е приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договор №139/11.12.2019 г. с „Тилком“ ООД за „Доставка на материали за поддръжка на ОКЛ“ е приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договор № 38/ 24.04.19 г. за „Извънгаранционна поддръжка на SDH преносна система“ е приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договор № 30/02.03.19 г. за „Сервизна поддръжка на опорни MPLS и DWDM мрежи“ е приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договори № 93/19.08.19 г. с „Мултиплекс“ ООД и № 82.03.19 г. с „ЕКОКОМС“ ООД за „Извънгаранционна поддръжка на елементи от мрежата pх64“ са приключен, вкл. и финалното плащане;

- Договори № 99 и №100 от 22.11.2018 г. с ДПССВ: Поддръжка и експлоатация на изградената инфраструктура по проект BG161PO 001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България, посредством изграждане на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура, съответно за Южна и Северна България“ - съдействие за монтиране на система за наблюдение „Мондис“, отстраняване на аварии, изготвяне на протоколи и отдаване на свободен капацитет. През отчетния период са отдадени свободен капацитет оптични влакна (ОВ) – 18 ОВ с обща дължина 389 км за Северна България и 19 ОВ с обща дължина 376 км за Южна България и свободен капацитет защитна HDPE тръба съответно 1160 м за Северна България и 6362 м за Южна България;

През 2020 г. по заявки на ползвателите на ЕЕСМ са предоставени комуникационни услуги към 55 ново изградени точки и са преконфигурирани 10 други, извършени са 10 проучвания за включване на нови абонати към ЕЕСМ и едно за изместване на оптична кабелна линия (ОКЛ).

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

През 2020 г. са изпълнявани следните договори:

- По Договори № 79 и № 80 от 17.10.2018 г. с Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ (ДП ССВ), впоследствие преобразувано в „Съобщително строителство и възстановяване“ ЕАД (ССВ ЕАД), за проектиране и изграждане на комуникационна свързаност до 50 (петдесет) общински администрации на територията на Северна и Южна България. Изготвените по договорите проекти, след съгласуване с експлоатационните дружества са предоставени, съгласно Договори № 50 и № 51 от 03.05.2019 г., на консултантските фирми „КА Консулт 04“ ООД и „Армстройинвест“ ООД за извършване оценяване с основните изисквания към строежите и са изготвени общо 38 комплексни доклада. Към края на 2020 г. за Северна България са издадени 14 разрешения за строеж, изградени са оптичните кабелни линии до 8 общински центъра (Бойчиновци, Ветрино, Вълчи дол, Добричка, Долни Дъбник, Искър, Кнежа и Медковец) и един от строежите се изпълнява (Дългопол), а за Южна България са издадени 22 разрешения за строеж, изградени са линиите до 13 общински центъра (Айтос, Асеновград, Горна Малина, Елхово, Карнобат, Кресна, Лъки, Нова Загора, Пирдоп, Руен, Средец, Тополовград и Черноочене) и пет от строежите се изпълняват (Ардино, Куклен, Стамболийски, Харманли и Свиленград).

- По Договори № 99 и № 100 от 22.11.2018 г. с ДП ССВ (ССВ ЕАД) за „Поддръжка и експлоатация на изградената инфраструктура“ по проект BG161PO 001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България, посредством изграждане на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура, съответно за Южна и Северна България“ е приет финансовият отчет на ССВ ЕАД за 2019 г.; Извършена е проверка нерегламентирано ползване от трети страни без договор; Оказано е съдействие на ССВ ЕАД за некачествено изпълнен СМР; Изготвени са досиета за 2019 година по договори № 99 и № 100/22.11.2018 г.; Извършени са проверки и са подписани протоколи по възникнали аварии на ОКЛ на територията на Северна и Южна България; Оказано е съдействие на ССВ ЕАД по привързване на нови абонати;

- По Договор № 125/11.11.2019 г. със ССВ ЕАД с предмет „Поддръжка и развитие на електронна съобщителна инфраструктура от Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност“ е извършено следното: Подписани са протоколи за предаване на линиите за поддръжка и техническа документация за тях; Ежемесечни обходи, по график, съвместно с представители на ССВ ЕАД,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

по оптичните кабелни магистрали за профилактика и седмични проверки на кабелната инфраструктура на Виваком в областните градове; Изготвени са осемнадесет Технически задания по отношение на развитието на ЕЕСМ и са изградени оптичните линии по девет от техническите задания;

- Договор № 139/11.12.2019 г. с предмет: „Доставка на материали за поддръжка на оптични кабелни линии“ е изпълнен като съответните материали са въведени в експлоатация;

- Продължава изпълнението на Договори № 48/24.04.2019 г. и № 57/22.05.2019 г. за монтаж на инженерно-технически съоръжения (ИТС);

- Стартирана е процедура за: „Доставка, монтаж, конфигуриране и въвеждане в експлоатация на комуникационно оборудване“, по обособени позиции:

✓ Увеличаване на преносния капацитет между главните опорни и агрегиращите възли в град София за ползване на услугите от ДХЧО;

✓ Ъпгрейд на главен опорен възел и обособяване на агрегиращ възел;

✓ Осигуряване на оборудване в агрегиращите възли за предоставяне на преносен капацитет от 10 Gbps на потребителите на ЕЕСМ на територията на град София за ползване на услугите от ДХЧО;

✓ Увеличаване на преносния капацитет между агрегиращите възли и възлите за достъп от ЕЕСМ на територията на град София за ползване на услугите от ДХЧО.

През 2021 г. са изградени 65 нови възли за достъп, извършени са 20 проучвания за включване на нови абонати към ЕЕСМ и едно за изместване на оптична кабелна линия (ОКЛ), изградена е оптична свързаност на 14 нови потребители към мрежата на ЕЕСМ;

- Договор № 14/19.02.2020 г. с предмет „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на ДХЧО и Защитен интернет възел за публични услуги на ЕУ“. Със Заповед №ДАЕУ–10027/23.06.2021 г. е въведен в редовна експлоатация Държавен хибриден частен облак и защитен интернет възел за публични услуги на електронното управление, като управлението, наблюдението и администрирането му се осъществява от отделите „Управление и поддръжка на ДХЧО“ и „Управление и поддръжка на ЕЕСМ“.

- През 2021 г. е подменено мрежовото оборудване и е извършен ъпгрейд на ЕЕСМ в гр. София, съгласно сключени договори № 105/04.12.2020 г., № 109/07.12.2020 г. и Договор № 103/04.12.2020 г. Доставени , монтирани , конфигурирани и мигрирани в съществуващата мрежа са: опорен MPLS маршрутизатор 2 бр., агрегиращи MPLS комутатори 12 бр.,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

маршрутизатори за достъп 49 бр., комутатори за достъп 151 бр., както и необходимите за включването им към съществуващото оборудване на ЕЕСМ карти, интерфейси и ъпгрейд на софтуер.

- Със заповед ДАЕУ-13830/24.08.2021 г. е назначена комисия за разпределение на активите придобити по време на изпълнение на Договори № 103 и № 105 от 04.12.2020 г. С доклад с рег. № 1567/24.09.2021 г. и протокол от работата на комисията, новопридобитите активи са разпределени и по двата договора. Впоследствие са изготвени и необходимите Актове за въвеждане в експлоатация на ДМА

- Договор № 82/08.08.19 г. с „Екокомс“ ООД за обособена позиция № 1 „Извънгаранционно сервизно поддържане и ремонт на елементи от мрежата пх64, обезпечаващи нормалната работа на ДАЕУ“ - дейностите предвидени в договора са изпълнени без забележки и договорът е приключил;

- Договор № 93/19.08.19 г. с Мултиплекс ООД за обособена позиция № 2 „Извънгаранционно сервизно поддържане и ремонт на елементи от мрежата пх64, обезпечаващи нормалната работа на ДАЕУ“ - дейностите предвидени в договора са изпълнени без забележки и договорът е приключил;

- Договор № 96/2018 г. за изграждане на център за възстановяване на данни – През отчетния период е изградена комуникационна зала и е преместен комуникационен възел в СОСП В. Търново 2;

- Договор № 48/24.04.2019 г. за „Сервизна извънгаранционна поддръжка на SDH преносна система“ – дейностите предвидени в договора са изпълнени без забележки и договорът е приключил.

- Договор № 30/12.03.2019 г. „Сервизна извънгаранционна поддръжка на MPLS мрежата и опорната DWDM система“ – дейностите предвидени в договора са изпълнени без забележки и договорът е приключил.

- Договор № 62/04.08.2021 г. за „Сервизна извънгаранционна поддръжка на MPLS мрежата и опорната DWDM система“. По Договора, ежедневно се извършва контрол по отношение работоспособността на апаратурата, включена за поддръжка, и своевременно се информира Изпълнителя за отстраняване на възникналите проблеми. Също така, ежемесечно се провеждат консултации с Изпълнителя по въпроси относно експлоатацията и възникналите

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

неизправности. Всички тези дейности се описват в месечен доклад, подписван и от двете страни по Договора.

- Договор № 32/13.04.2021 г. за „Предоставяне на електронно съобщителни услуги, чрез обществена електронна съобщителна мрежа по стандарт GSM/UMTS за нуждите на ДАЕУ“ – ежемесечно се извършва проверка за съответствие между приетите и фактурирани услуги, след което съответните фактури се предават в дирекция БФУС.

- Договор №79 от 17.10.2018 г. - сключен с Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ (ДП ССВ) - преобразувано в „Съобщително строителство и възстановяване“ ЕАД (ССВ ЕАД), с предмет: „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за общински администрации“ по обособена позиция №1 - „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за общински администрации на територията на Северна България“ за проектиране и изграждане на комуникационна свързаност до 25 (двадесет и пет) общински администрации.

През отчетния период за Северна България са издадени всичките останали за издаване 11 разрешения за строеж, изградени са оптичните кабелни линии до 16 общински центъра (Алфатар, Ботевград, Бяла, Варна - р-н Аспарухово, Две могили, Дулово, Дългопол, Иваново, Каспичан, Лозница, Нови пазар, Полски Тръмбеш, Провадия, Севлиево, Силистра и Хитрино), като остава за довършване и приемане на СМР само на един строеж (Велики Преслав).

- Договор № 80 от 17.10.2018 г. - сключен с Държавно предприятие „Съобщително строителство и възстановяване“ (ДП ССВ) - преобразувано в „Съобщително строителство и възстановяване“ ЕАД (ССВ ЕАД), с предмет: „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за общински администрации“ по обособена позиция № 2 - „Проектиране и изграждане на комуникационна свързаност посредством ЕЕСМ за общински администрации на територията на Южна България“ за проектиране и изграждане на комуникационна свързаност до 25 (двадесет и пет) общински администрации.

През отчетния период за Южна България са издадени две разрешения за строеж, изградени са линиите до 22 общински центъра (Айтос, Ардино, Асеновград, Баните, Горна Малина, Димитровград, Елхово, Карнобат, Кресна, Куклен, Лъки, Нова Загора, Пирдоп, Руен, Садово, Свиленград, Симитли, Средец, Стамболийски, Тополовград, Харманли и Черноочене). Очаква се издаването на едно Разрешение за строеж (Несебър) и два от строежите се изпълняват (Казанлък и Хасково).

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Договор № 50 от 03.05.2019 г. - сключен с „КА Консулт 04“ ООД за изпълнение на дейностите по оценяване на съответствието на инвестиционните проекти с основните изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор при изграждането на ОКЛ за комуникационна свързаност посредством Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) за общински администрации в Северна България по Договор № 79 от 17.10.2018 г.

- През периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. на основание съгласувани с експлоатационните дружества готови проекти са изготвени 5 (пет) комплексни доклада за извършена оценка с основните изисквания към строежите. Също така са изготвени окончателни доклади, технически паспорти и са издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация на 18 строежа на ОКЛ до общински центрове (Алфатар, Бойчиновци, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Долни Дъбник, Дулово, Дългопол, Иваново, Искър, Каспичан, Кнежа, Лозница, Медковец, Нови пазар, Провадия, Севлиево и Хитрино) в Северна България.

- Договор №51 от 03.05.2019 г. - сключен с „Армстройинвест“ ООД за изпълнение на дейностите по оценяване на съответствието на инвестиционните проекти с основните изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор при изграждането на ОКЛ за комуникационна свързаност посредством Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) за общински администрации в Южна България по Договор № 80 от 17.10.2018 г.

- През периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. са изготвени окончателни доклади, технически паспорти и са издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация на 15 строежа на ОКЛ до общински центрове (Айтос, Ардино, Баните, Горна Малина, Кресна, Лъки, Нова Загора, Пирдоп, Садово, Свиленград, Симитли, Средец, Тополовград, Харманли и Черноочене) в Южна България.

- Договори № 99 и № 100 от 22.11.2018 г. с ДП ССВ (ССВ ЕАД) за „Поддръжка и експлоатация на изградената инфраструктура по проект BG161PO 001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България, посредством изграждане на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура, съответно за Южна и Северна България“.

- Договор № 125 от 11.11.2019 г. - сключен със ССВ ЕАД с предмет „Поддръжка и развитие на електронна съобщителна инфраструктура от Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност“ за изпълнение на следните дейности: Профилактични дейности по поддръжка на ОКЛ;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Извършване на текущи ремонти; Извършване на основни ремонти и реконструкции на ОКЛ и развитие на мрежата - изграждане на нови ОКЛ или отклонения от съществуващата мрежа.

- Договор № 62 от 04.08.2020 г. с „КА Консулт 04“ ООД с предмет „Избор на консултант за изпълнение на дейностите по оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор при изпълнението на сключен договор за поддръжка и развитие на електронна съобщителна инфраструктура от Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност“, отнасящ се за изпълнение на проекти по Договор № 125 от 11.11.2019 г., като до сега не е възниквала необходимост от прилагане на такъв вид дейности.

- Договор № 32 от 13.04.2021 г. с БТК ЕАД с предмет „Предоставяне на електронни съобщителни услуги, чрез обществена електронно съобщителна мрежа по стандарт GSM/UMTS с национално покритие за нуждите на Държавна агенция „Електронно управление“. През отчетния период, в изпълнение на чл. 10 от Договора, Изпълнителят предостави в срок банкова гаранция за изпълнение в размер 5% от общата стойност на Договора. Всеки месец се осъществява проверка за съответствие между приетите и фактурирани услуги, след което съответните фактури се предават в дирекция БФУС. Също така, е съставено и се поддържа досие на изпълнението на Договора, като по този начин се следи изпълнението му.

- Договор № 17 от 02.03.2021 г. с БТК ЕАД с предмет „Осигуряване на интернет трафик за нуждите на ДАЕУ, по обособени позиции: Обособена позиция № 1 „Осигуряване на интернет и SIP за нуждите на ДАЕУ“ и Обособена позиция № 2: „Осигуряване на резервиран интернет за нуждите на ДАЕУ“, по Обособена позиция № 1 „Осигуряване на интернет и SIP за нуждите на ДАЕУ“. Всеки месец се осъществява проверка за съответствие между приетите и фактурирани услуги, след което съответните фактури се предават в дирекция БФУС. Също така, е съставено и се поддържа досие на изпълнението на Договора, като по този начин се следи изпълнението му.

- Договор № 23 от 10.03.2021 г. с БТК ЕАД с предмет „Осигуряване на интернет трафик за нуждите на ДАЕУ, по обособени позиции: Обособена позиция № 1 „Осигуряване на интернет и SIP за нуждите на ДАЕУ“ и Обособена позиция № 2: „Осигуряване на резервиран интернет за нуждите на ДАЕУ“, по Обособена позиция № 2: „Осигуряване на резервиран интернет за нуждите на ДАЕУ“. Всеки месец се осъществява проверка за съответствие между приетите и фактурирани услуги, след което съответните фактури се предават в дирекция БФУС.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Също така, е съставено и се поддържа досие на изпълнението на Договора, като по този начин се следи изпълнението му.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „КОНТРОЛ, АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ“ (ГД КАНДЕ)

ГД КАНДЕ подпомага председателя на ДАЕУ при осъществяване на правомощията му свързани с контрола, установяването на нарушенията и налагането на наказания при неспазване на разпоредбите на ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ и подзаконовите нормативни актове по прилагането им, както и осъществява териториалната компетентност на ДАЕУ в областта на изграждането, поддръжката и експлоатацията на съобщителни обекти със специално предназначение (СОСП)- част от инфраструктурата на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност. Числеността на дирекцията е 244 щатни бройки, включваща и три териториални дирекции.

• Контрол, установяване на нарушения и налагане на наказания при неспазване на разпоредбите на ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

С цел оптимално организиране на дейността по осъществяване на контрол, установяване на нарушения и налагане на наказания, ежегодно се утвърждава Програма за извършване на проверки (Програмата). Частта от програмата, засягаща проверяваните субекти по реда на ЗКС е обществено достъпна и е качена на сайта на агенцията – www.e-gov.bg, като от 2022 г. на сайта е качена пълната утвърдена програма. В периода 01.01.2020 г. - 31.12.2021 г. са извършени и извънпланови проверки по постъпили сигнали и жалби от физически и юридически лица.

За същия период, съгласно утвърдените програми са извършени общо 236 проверки по спазване изискванията на ЗЕУ и ЗКС, както и 25 проверки по сигнали на граждани и организации, като от тях:

- 218 са плановите и извънпланови проверки, относно спазване на изискванията на ЗЕУ;
- 43 проверки по спазване на изискванията на ЗКС.

В резултат на извършените проверки са съставени съответно:

- 171 протокола с дадени задължителни предписания и срок за отстраняването им;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- 138 констативни протокола от последващи проверки за изпълнение на дадени задължителни предписания;
- 43 доклада от проверки по ЗКС;
- 49 констативни протокола за липса на нарушения по ЗЕУ.

Отчитайки информацията, изложена по-горе и след извършен анализ на дадените задължителни предписания, могат да се открият следните най-често допускани от административните органи нарушения по ЗЕУ и НОИСРЕАУ:

- от гражданите и организациите се изисква представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, вместо да бъдат получени по служебен път от първичния администратор на данни;
- част от административните органи не съгласуват с председателя на ДАЕУ разходите в областта на електронното управление и тези, използвани от тях за информационни и комуникационни технологии;
- административните органи не предоставят всички услуги в рамките на своята компетентност и по електронен път;
- на сайтовете на административните органи липсва хипервръзка към ЕПДЕАУ или има разминаване в броя на услугите;
- липсва част от изискуемите информационни реквизити по чл. 13, ал. 1 от ЗЕУ (най-често БУЛСТАТ, информация за органа, осъществяващ контрол и за сигнали);
- не се изпраща потвърждение за получаването на входящ електронен документ;
- не се спазват разпоредбите на ЗЕУ, засягащи обмена на електронни документи в администрациите, както и такива между самите тях;
- голяма част от общинските администрации не боравят с електронни документи, а служителите им нямат квалифицирани електронни подписи (КЕП);
- не се спазва изискването, в рамките на администрациите, всички вътрешни и изходящи документи да се изготвят, съгласуват и регистрират в съответната АИС в електронен формат, освен в случаите, когато това е определено със закон. Така създадените документи не се подписват и регистрират от надлежно овластени за това лица с валидно удостоверение за КЕП. Практика е документите да се създават на хартия, да се подписват ръчно и да се полага мокър печат. Поставя се печат с изходящ номер, сканира се, подписва се външно от деловодител с КЕП и се изпращат на гражданите или юридическите лица във формат PDF или JPEG;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- при формиране имената на официалните интернет страници на администрациите се използват домейни, различни от „.bg” областта‘

- при формиране имената на официалните адреси за електронна кореспонденция се ползват частни мейл сървъри.

Най-често срещаната причина за извършването или допускане на административно нарушение, е от една страна неактуализирането на вътрешноведомствени актове в съответствие със ЗЕУ, а от друга - самото неспазване на тези актове, дори когато са налични в актуална версия.

При изпълнението на Програмата, относно контрола по спазване на изискванията на ЗКС и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС), се идентифицират следните пропуски и нарушения:

- по-голямата част от административните органи не определят служител или административно звено, отговарящ/о за мрежовата и информационната сигурност, които да бъдат на пряко подчинение на органа, с цел неговото пряко информиране за състоянието и проблемите в мрежовата и информационната сигурност, определени в НМИМИС;

- голяма част от вътрешните правила на субектите все още не са актуализирани или въобще не са разработени такива съгласно изискванията на НМИМИС;

- по-голямата част от субектите при установяване на взаимоотношения с доставчици на стоки и услуги, наречени „трети страни“, не са договорили изисквания за мрежова и информационна сигурност;

- по-голяма част от субектите не разработват и приемат собствени политики за мрежова и информационна сигурност. В случаите, когато такива политики са налице не се прави преразглеждане и актуализация веднъж годишно;

- при по-голяма част от субектите се установява липсата на извършен анализ и оценката на риска, по методика, която да гарантира съизмерими, относително обективни и повтарящи се резултати.

В периода 01.01.2020 г. - 31.12.2021 г., също така са съставени 19 акта за установяване на административни нарушения и са издадени 11 наказателни постановления. Те са на различен процесуален етап, като с тях са наложени глоби в размер общо на 15 500 лв. Едно наказателно постановление е влязло в сила с решение № 173 от 8.12.2021 г. по адм. дело № 157/2021г., по

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

описа на Административен съд Габрово, с което се потвърждава решение № 74 на Районен съд Севлиево.

•Изграждане, поддръжката и експлоатацията на съобщителните обекти със специално предназначение (СОСП) - част от инфраструктурата на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация, и за нуждите на националната сигурност.

ГД КАНДЕ експлоатира и модернизира СОСП, инженерно-техническите системи на възлите на Единната електронна съобщителна мрежа, които са част от Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война.

Кратката историческа ретроспекция показва, че през 1998 г. е създадена генерална дирекция „Специализирано поделение далекосъобщителни обекти“ в състава на Българската телекомуникационна компания (БТК). В периода 1992-1997 г. по проекта DON (Digital overlay network) за цифровизация на НСС в СОСП се разполага опорно комуникационно оборудване и през тези обекти, или в близост до тях, преминават над 2000 км магистрални оптични кабелни линии. След приватизацията на БТК, СОСП преминават в главна дирекция „Национална държавна мрежа за сигурност и отбрана“ (ГД НДМСО) в състава на Държавната агенция „Информационни технологии и съобщения“. ГД НДМСО е структурирана в 6 териториални дирекции и 4 отдела с обща численост 1100 души, отговаря за 60 обекта и 9 складови бази.

Вследствие на извършената цифровизация, отпадането на аналоговите комуникационни системи, промените в оперативното и системно назначение на СОСП, както и провежданите структурни и организационно-щатни промени, за периода от 2006 г. до днес, численият състав на персонала, работещ в системата на СОСП, е намален четири пъти (около 70%).

С намаляването на персонала режимът по поддръжката и експлоатацията на обектите се променя, като част от тях постепенно преминават от денонощен режим в режим на работа 12/7 или на редовно работно време. На 24-часов режим остава само персонала на основните и поддържащи СОСП, категоризирани като първа и втора категория.

През 2008 г. поетапно започва реструктуриране и дирекцията щатно е организирана в 6 териториални дирекции. През 2012 г. отново се провежда реструктуриране и структурата е намалена на 3 териториални дирекции. Постепенно се намалява и експлоатационният състав на дирекциите до 750 служителя.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

През периода 2009–2017 година са извършени редица структурни промени. Териториалните дирекции са намалени до 3 бр. с 3 складови бази, 2 отдела в главната дирекция с общ личен състав от 244 души.

Поддръжката и експлоатацията на Съобщителните обекти със специално предназначение се осъществява на територията на три териториални дирекции - Тракия, Мизия и Сердика и включва ежегодно изпълнявани дейности като:

- Експлоатация на 38 обекта - СОСП и 3 складови бази в различен режим на експлоатация (24/7, 12/7, 8/5);

- По годишен график ежегодно се извършва планово техническо обслужване и профилактика на съоръженията на 39 инженерно-технически системи и 42 комуникационни възела;

- Ежегодна профилактика и ремонт на 22 захранващи уредби с напрежение 10 kV и 20 kV; на 20 собствени електропровода с напрежение 20 kV и на резервното електрозахранване на СОСП с повече от 80 автоматизирани дизелагрегата;

- Ежегодна проверка на средствата по безопасни условия на труд в 45 обекта;

- Тримесечни и годишни противопожарни проверки - извършени са на 38 обекта, ежегодно за годност се проверяват ориентировъчно и 1100 пожарогасителя;

- Осигуряване непрекъсваемата дейност на комуникационните съоръжения на ЕЕСМ, автоматизираната дейност на резервните дизелагрегати и експлоатацията на МПС;

- Ремонт, поддръжка и монтаж на нови климатизатори в СОСП, възлите на ЕЕСМ и административните сгради на ДАЕУ с наша ведомствена група. Икономията от тази дейност годишно надхвърля 40 000 лв.;

- Поддръжка и експлоатация на поднадзорни съоръжения;

- Участие в планови и технически мероприятия по оповестяване за областните военни окръжия;

- Обновяване, експлоатация и ремонт на автомобилната техника – за периода 2017 - 2021 г. са закупени 20 бр. МПС; средногодишно в експлоатация са от 95 до 103 МПС; годишно се извършват ориентировъчно около 170-200 ремонта и технически обслужвания на средна стойност 90 000 лв.;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Провеждане на процедури за обществени поръчки и закупуване на електроенергия на свободния пазар - от 2017 г. до средата на 2021 г. икономията беше средно над 35 %. Добиване и снабдяване с вода за питейни и технологични нужди възловите СОСП;

- Ежегодно осигуряване на горива и смазочни материали за МПС и технологични нужди; провеждат се и необходимите процедури за осигуряване на застраховките за МПС и сградния фонд на СОСП;

- Експлоатация на 3 отоплителни централи, като беше извършено преустройство на една от централите с цел използване на природен газ;

- Съобразно новите изисквания е изготвена и нова инструкция за експлоатация на ИТС на СОСП.

Приносът на ГД КАНДЕ в работата на Единната електронна съобщителна мрежа и Държавния хибриден частен облак се състои във:

- Със собствена експертиза бяха проектирани три центъра за данни на ДХЧО. Два от тях са изградени и в експлоатация - основен и резервен, а в момента се изгражда третия център на ДХЧО;

- Изцяло са подменени и надградени системите за електрозахранване на 42 комуникационни и технологични зали (опорни възли, агрегиращи възли, технологични зали), над 80% от климатизиращите съоръжения също са подменени с нови, с по-голям капацитет и по-голяма ефективност;

- В центъра разположен в Дом 3 в Бояна с ресурсите на ГД КАНДЕ бе извършено цялостно преустройство и надграждане на резервното електрозахранване, системата за непрекъснато електрозахранване, климатизиране на технологичните зали и заседателните зали, както и строителното преустройство.

ГД КАНДЕ работи и по следните допълнително възложени и самостоятелно инициирани дейности и мероприятия:

- Монтирани са нови 6 броя съвременни автоматизирани дизелагрегати;
- Монтирани са 3 броя съвременни високоефективни климатични съоръжения за увеличаване капацитета на СОСП;

- Изградена е система за автоматизирано наблюдение и управление на СОСП, като част от програмата за оптимизиране на дейностите на СОСП;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Дирекцията участва в дейността в междуведомствена група за инспекция и изготвяне на ръководна документация за експлоатация и ремонт на пунктове за управление на държавната администрация - изготвени са ръководни документи за експлоатация на пунктовете от 3, 4 и 5 степен;

- За повишаване на енергийната ефективност на СОСП беше подменено основното и районното осветление с високо ефективни източници. Отоплението в битовите помещения основно се осъществява с климатизатори. Извършен е строителен ремонт и подмяна на дограма на четири обекта - СОСП и административни помещения;

- Изгражда се усъвършенствана комуникационно-информационна система в СОСП Ботевград 2;

- Изведени от експлоатация са обекти с отпаднала необходимост - СОСП Средец 2, Провадия, Шумен 4, В. Търново 3, РРО София 20, ПИКС Чифте чарк, НУП Железница. Предадени на други ведомства СОСП Велинград 2, Харманли 2, София 25;

- Реконструкция и модернизация на два броя разпределителна уредба високо напрежение;

- Осигуряване непрекъснатата дейност на системите за управление и на животоосигуряващите съоръжения в СОСП, чрез монтиране на съвременни непрекъсваеми токозахранвания;

- С цел спазване на унифицираните изисквания за изграждане на центрове за данни дирекцията е предприела процедури за съгласуване на проекти за изграждане на нови електропроводи 20 KV – за основния и резервен център на ДХЧО;

- На Министерството на финансите и на Висшия съдебен съвет са предоставени зали завършени в строително отношение и частично изградена инфраструктура за изграждане на техни центрове за данни;

- С експертиза от дирекцията бяха изготвени и съгласувани проекти за цялостно преустройство на Дом 3 в Бояна в тестови център за данни и работни помещения с 60 работни места. Съгласуван и приет е проект за външно електрозахранване на Дом 3, както и задание за преустройство на Дом 7 в Бояна;

- **Други дейности**

Експерти от ГД КАНДЕ участваха в екипите за удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване с изискванията на Изборния кодекс и

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

техническата спецификация - участие в удостоверяването, извършено за изборите за народни представители, проведени на 04.04.2021 г. и 11.07.2021 г., за частичните местни избори, проведени на 27.06.2021 г. и за изборите за президент, вицепрезидент и за народни представители, проведени на 14.11.2021 г. и изготвяне на доклади, отразяващи извършената работа.

ДИРЕКЦИЯ "ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ, АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ" (ПДАОЧР)

ОТДЕЛ „ПРАВНИ ДЕЙНОСТИ“

Като част от общата администрация на Държавна агенция „Електронно управление“, отдел „Правни дейности“ (ПД) осигурява от правна страна цялостната дейност на специализираните дирекции в ДАЕУ, като подпомага голяма част от изпълняваните от същите дейности, свързани с правомощията на председателя на ДАЕУ. Отделът участва в изготвянето на вътрешни правила, заповеди, правни становища по запитвания на граждани и организации или други администрации, сключване на договори и др., чрез които се осигуряват дейностите и в специализираните дирекции. Във връзка с горното представители на отдела участват в проектите, ръководени от ДАЕУ с оглед осигуряването на експерт юрист в екипите по проектите. От тази гледна точка, преимуществено дейностите описани по-горе в настоящия документ обхващат и голяма част от дейността на отдел „Правни дейности“.

Отдел ПД отговаря също и за нормотворческата дейност в ДАЕУ, като изготвя проекти на нормативни актове свързани с правомощията на председателя на ДАЕУ, като за целта участва в работни екипи в агенцията и заедно с други ведомства. Отделът подпомага специализираните дирекции в изготвянето на проекти на документ, които следва да бъдат приети с акт на Министерския съвет, в т.ч. доклади, отчети, списъци и др., с оглед законосъобразност на съдържанието им и пълно съответствие със законовите правомощия на председателя на ДАЕУ.

Отделът има водеща роля в комуникацията на агенцията с ресорния за дейността ѝ министър. Също така взема участие при ежегодното планиране на законодателната и оперативната програми на Министерския съвет с цел включване на предложения за нормативни актове от председателя на ДАЕУ. Участва в анализа и съобразяването на препоръки отправени към агенцията, в това число одити извършвани от Сметната палата и други институции с правомощия по наблюдение и контрол.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Отдел ПД подпомага изцяло дейността по съгласуване от председателя на ДАЕУ на проекти на нормативни актове по реда на междуведомственото съгласуване по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, както съгласуване на проекти на актове от значение за развитие на електронното управление по реда на чл. 7з, ал. 1 от Закона за електронното управление.

За периода 2017 - 2021 г. нормативната дейност, в която участва отдел ПД обхваща:

- Законът за електронното управление (ЗЕУ) е приет през 2007 г. (обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.) и е в сила от 13.06.2008 г. В периода от създаването на Държавна агенция „Електронно управление“ до момента ЗЕУ е изменян и допълван, както следва: доп., ДВ, бр. 62 от 2016 г., доп., ДВ, бр. 98 от 2016 г., изм., ДВ, бр. 88 от 2018 г., изм. и доп., ДВ, бр. 94 от 2018 г., изм. и доп., ДВ, бр. 94 от 2019 г., доп., ДВ, бр. 102 от 2019 г., изм., ДВ, бр. 69 от 2020 г., доп., ДВ, бр. 85 от 2020 г. С част от посочените изменения и допълнения на ЗЕУ в българското законодателство е транспонирана Директива (ЕС) 2016/2102 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественния сектор;

- С Постановление № 3 на Министерския съвет от 09 януари 2017 г. е приета Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ). Наредбата е приета на основание чл. 7г, ал. 6, чл. 12, ал. 4 и чл. 43, ал. 2 от ЗЕУ и е в сила от 01.03.2017 г. От приемането ѝ до настоящия момент НОИИСРЕАУ е изменяна и допълвана, както следва: обн., ДВ, бр. 5 от 2017 г., изм., ДВ, бр. 66 от 2018 г., изм. и доп., ДВ, бр. 4 от 2020 г.;

- С Постановление № 106 на Министерския съвет от 25 март 2021 г. е приета Наредба за условията и реда за опазването, съхраняването, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви;

- Постановление № 150 на Министерския съвет от 3 юли 2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за стандартните условия за повторно използване на информация от общественния сектор и за нейното публикуване в отворен формат (изм. и доп. ДВ, бр.60 от 7 Юли 2020 г.);

- С Постановление № 101 на Министерския съвет от 17 май 2008 г. е приета Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите. Тя е приета на основание чл. 42, ал. 1 във връзка с § 2 от Закона за

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

електронното управление и е в сила от 13.06.2008 г. През 2017 г. с § 5 от Постановление № 3 на Министерския съвет от 9 януари 2017 г. заглавието на подзаконовия нормативен акт е изменено на Наредба за обмена на документи в администрацията;

- На 31 октомври 2018 г. е приет Законът за киберсигурност (обн., ДВ, бр. 94 от 2018 г.). С него в българското законодателство е транспонирана Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза. В периода от приемането му до момента Законът за киберсигурност е изменян и допълван, както следва: изм., ДВ, бр. 69 от 2020 г., изм. и доп., ДВ, бр. 85 от 2020 г.;

- С Постановление № 186 на Министерския съвет от 19 юли 2019 г. е приета Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност. Наредбата е приета на основание чл. 3, ал. 2 от Закона за киберсигурност и е в сила от 26.07.2019 г.;

За периода 2017 -2021 г. в отдел ПД са изготвени проекти на актове, подлежащи на приемане от Министерския съвет по години както следва:

Година	Брой актове
2016	-
2017	5
2018	1
2019	9
2020	6
2021	11

Същите включват:

1. РМС № 824/25.11.2021 г. за определяне на Държавна агенция „Електронно управление“ за национален координационен център за целите на Регламент (ЕС) 2021/887 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 година за създаване на Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността и на мрежа от национални координационни центрове;

2. РМС № 651/03.09.2021 г. за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществена информация;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

3. РМС № 567/30.07.2021 г. за приемане на Списък с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат на Портала за отворени данни през 2021 г.;

4. РМС за одобряване на Годишния доклад за напредъка по изпълнението на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 и на мерките от Пътната карта за нейното изпълнение в изпълнение на Решение № 163 на Министерския съвет от 2014 г. за приемане на Стратегия за развитие на електронното управление в Република България (2014-2020) - Протокол № 40 от заседание на МС от 28.07.2021 г.;

5. РМС № 544/23.07.2021 г. за определяне на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ за национален орган за сертифициране на киберсигурността;

6. РМС № 298/02.04.2021 г. за изменение на Решение №546/18.09.2019 година за изменение и допълнение на Решение № 163/21.03.2014 година за приемане на Актуализация на стратегията за развитие на електронно управление в Република България 2019-2025 и за Актуализация на концепцията за регистрова реформа;

7. РМС № 301/02.04.2021 г. за приемане на Актуализирана Национална стратегия за киберсигурност „Киберустойчива България 2023“;

8. РМС № 297/02.04.2021 г. за одобряване на Отчета за състоянието и Годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и информационните ресурси на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност;

9. РМС № 296/02.04.2021 г. за приемане на Единна политика за информационните ресурси на електронното управление на Република България;

10. РМС № 106/25.03.2021 г. за приемане на Наредба за условията и реда за опазването, съхраняването, достъпа и използването на ценни електронни документи в държавните архиви;

11. Отчет за изпълнението на мерките по приоритет 64 от Програмата за управление на правителството на Р България за периода 2017- 2021 г. Отчетът на ДАЕУ е само по Приоритет 64 и е част от цялостният отчет на правителството;

12. РМС за приемане на „Берлинска декларация за цифрово общество и цифрово управление, базирано на ценности“ – Протоколно решение № 67 на МС от 2 декември 2020 г.;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

13. ПМС № 150/03.07.2020 г. за изменение на Наредбата за стандартните условия за повторно използване на информация от обществения сектор и за нейното публикуване в отворен формат;

14. РМС № 435/03.07.2020 г. за приемане на Списък с набори от данни по приоритетни области, които подлежат на публикуване в отворен формат на Портала за отворени данни от организациите от обществения сектор за 2020 г.;

15. РМС № 330/14.05.2020 г. за определяне на ДАЕУ за административен орган по чл. 16 от ЗКС за сектора „Инфраструктури на финансовия пазар“ от списъка на секторите и подсекторите от Приложение №1 към чл. 4 ал. 1 т. 2 от ЗКС, който да изпълнява функцията на секторен екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност по чл. 18 и останалите правомощия по чл. 16 от ЗКС;

16. С РМС № 330/14.03.2020 г. ДАЕУ е определена за национален компетентен орган по мрежова и информационна сигурност за сектор „Инфраструктури на финансовия пазар“;

17. ПМС № 2/09.01.2020 г. за изменение и допълнение на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги;

18. С ПМС № 375/27.12.2019 г. е приет Правилник за организацията и дейността на Съвета по киберсигурността към МС;

19. С РМС № 705/ 28.11.2019 г. председателят на ДАЕУ е определен за национален координатор на Република България по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, процедури и услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми;

20. С ПМС № 233/18.09.2019 г. е приет новия Правилник за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция „Електронно управление“;

21. РМС 546/18.09.2019 г. за изменение и допълнение на Решение № 163 на Министерския съвет от 2014 г. за приемане на Стратегия за развитие на електронното управление в Република България (2014-2020 г.);

22. РМС 457/02.08.2019 г. за одобряване на законопроект за изменение и допълнение на Закон за електронното управление. ЗИД на ЗЕУ е приет и обнародван в ДВ, бр.94 от 29 Ноември 2019 г.;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

23. ПМС № 186/19.07.2019 г. за приемане на Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност /НМИМИС/;

24. РМС № 192/09.04. 2019 г. за определяне на административни органи, към които се създават национални компетентни органи по МИС и за приемане на Методика за определяне на оператори на съществени услуги в съответствие с изискванията на Закона за киберсигурност;

25. С РМС № 132/ 08.03.2019 г. председателят на ДАЕУ е определен за Национален координатор по Информационната система на вътрешния пазар (IMI);

26. С РМС 54/01.02.2019 г. са одобрени 60 нови набора от данни, които да се публикуват в отворен формат на новия Портал за отворени данни;

27. РМС 366/29.05.2018 г. за одобряване на проект на Закон за киберсигурност;

28. ПМС 3/2017 г. за приемане на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги;

29. ПМС 197/15.09.2017 г. за изменение и допълнение на Правилника за дейността, структурата и организацията на работа на Междуведомствения съвет по пространствени данни;

30. РМС 436/04.08.2017 г. за приемане на списък с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат на Портала за отворени данни;

31. РМС 357/29.06.2017 г. за привеждане на системите за електронен документооборот на административните органи в съответствие с определения от председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ технически протокол и за създаване на Експертен съвет за интеграция на информационните ресурси към председателя на Държавна агенция „Електронно управление“;

32. РМС 338/23.06.2017 г. за приемане на мерки за намаляване на административната тежест върху гражданите и бизнеса чрез премахване на изискването за представяне на някои официални удостоверителни документи на хартиен носител.

ОТДЕЛ „АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ“

За периода 01.01.2017 г. – 31.12.2021 г. в АИС на агенцията служителите в отдел „Административно обслужване“ са регистрирани 91 900 документални единици, от които:

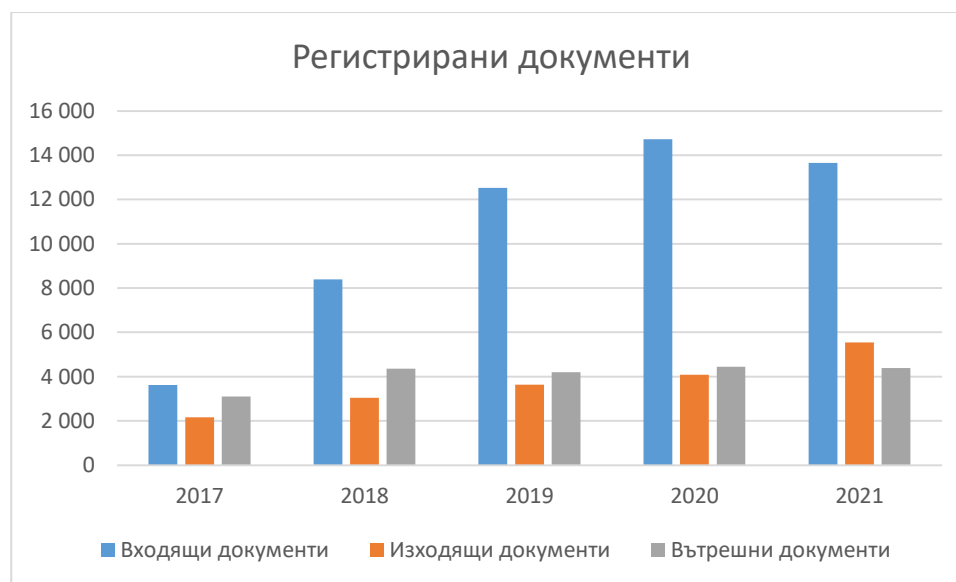
- входяща кореспонденция – 52 929;
- изходяща кореспонденция – 18 469;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- вътрешни документи (докладни, записки, заявления, становища, заповеди и др.) – 20 502.

През 2017 г. регистрираните документи са 8 890 документални единици, а през 2021 г. те вече са 23 588. За изминалите 5 години документите са увеличили обема си близо три пъти. Най-голям е делът на входящите документи, като близо 7 072 документални единици са заявления за присъединяване към Системата за сигурно електронно връчване от последните три години. За петгодишния период входящите документи са увеличили обема си близо 4 пъти. Почти три пъти са увеличени изходящите документи, а нарастването на вътрешните документи е най-малко (1,5 пъти).

	2017	2018	2019	2020	2021
Входящи документи	3 622	8 395	12 523	14 729	13 660
Изходящи документи	2 161	3 042	3 635	4 089	5 542
Вътрешни документи	3 107	4 360	4 198	4 451	4 386
ОБЩО	8 890	15 797	20 356	23 269	23 588

Служителите в отдел „Административно обслужване“ ежедневно обслужват официалният имейл на агенцията, както и следните системи:

- АИС „Докман“ (2016-2020 г.), която от 2021 година е сменена с EVENTIS R7;
- Система за електронен обмен на документи;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Система за сигурно електронно връчване;
- Информационна система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии – Регистър на проектите.

За петгодишния период в архива на агенцията са предадени за полистна проверка и приемане на 422 процедури по провеждане на обществени поръчки.

ОТДЕЛ „МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРОТОКОЛ“

Държавната агенция „Електронно управление“ осъществява сътрудничеството и взаимодействието по въпросите на електронното управление и киберсигурността с компетентните органи на държавите – членки на ЕС, с институциите на ЕС, с други международни организации и трети страни. Експерти от ДАЕУ активно участват в работата на групи и комитети на ЕК и Съвета на ЕС в областта на електронното управление, електронната идентификация и удостоверителните услуги, мрежовата и информационната сигурност, оперативната съвместимост, отворените данни, инфраструктура за пространствени данни, обмяна на информация между компетентните органи във връзка с правилното функциониране на Единния пазар, организацията по изграждането на Единен цифров портал за предоставяне на информация и услуги.

Във връзка с големия обем от дейности по координация по въпросите на Европейския съюз и в международен план в края на 2017 г. се създаде отдел - „Международно сътрудничество и протокол“ към дирекция „Правни дейности, административно обслужване и човешки ресурси“, която е част от общата администрация на ДАЕУ. Непосредствена необходимост от формирането на международен екип бе и предстоящото първо председателство на България на Съвета на ЕС, което започна на 1 януари 2018 г. От самото си създаване щатния състав на отдела е бил минимален, като към него впоследствие бяха включени и служителите, изпълняващи функциите на административни асистенти за ръководството (председател, заместник-председатели и главен секретар).

Безспорно най-голямото предизвикателство през последните 4 години беше свързано с подготовката и провеждането на Българското председателството на Съвета на ЕС (януари – юни 2018 г.) и провеждането на събитията от календара, които попадаха в отговорностите на агенцията, на необходимото високо ниво, формат, съдържание и в изисквания времеви

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

диапазон. Сериозно предизвикателство бе ръководенето и организационното осигуряване на дебата по различните теми от дневния ред.

Преди началото на председателството бе извършена и съществена дейност свързана с идентифицирането на работните формати към Съвета на ЕС и кои теми попадат в обхвата на ЗЕУ или други специални закони (ЗДОИ, ЗДПД и др.). В тази връзка се координирахме и контактувахме с РГ 17 към СЕВ; дирекция КВЕС; дирекция ИТ в МТИТС; дирекция „Съобщения“ в МТИТС; ENISA; дирекция „МИС“ в ДАЕУ; дирекция „ИСОС“ в ДАЕУ. Впоследствие, с отварянето на нови досиета бяха включени и дирекция ЕИ в ДАЕУ; дирекция СПЕУ в ДАЕУ; дирекция ЕСИ в ДАЕУ и др.

След определянето на основните теми, които са от споделена компетентност между ДЧ и ЕС: киберсигурност (но не напълно); оперативна съвместимост; електронна идентификация; данни, бяха потърсени работните формати към Съвета на ЕС, които имат отношение по тези теми, а именно „Хоризонталната работна група по кибер въпроси“ (ХРГ-кибер) и Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ (РГ ТИО). Към онзи момент, преобладаващата част от досиетата в РГ ТИО бяха от компетентността на МТИТС. Беше постигната договорка, че при наличие на тема от компетентностите на ДАЕУ, същата ще бъде препращана. В ХРГ-кибер беше изпратен представител на ДАЕУ, който да участва в преговорите на Акта за киберсигурност и да бъде връзката в Брюксел за Българското председателство на Съвета на ЕС.

Държавната агенция „Електронно управление“ участва ефективно в изработването на съвместната Трио кибер програма, съвместно с партньорите от Естония и Австрия. Бяха планирани и успешно аргументирани 4 мероприятия на високо и на експертно равнище, включени в Календара на събитията в България по време на Българското председателство:

1. Международна конференция по киберсигурност „Кибер сигурност - предизвикателства“ – с участието на повече от 150 партньорски организации, ДЧ, ключови експерти, академия, бизнес и пр.

2. Провеждане и домакинстване на осмото издание на SEMIC, годишната конференция за семантична оперативна съвместимост на ЕК като темата през 2018 г беше „Свързани цифрови публични администрации“ - събитието, се организира от програма ISA² на Европейската комисия в сътрудничество с българското председателство на Съвета на ЕС. То събра политици, ИТ практики и изследователи, интересувачи се от теми, свързани със семантичната оперативна съвместимост за публичната администрация заедно - над 200

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

участници от 38 страни, включително Бразилия, Япония и Уругвай. Повече от 700 души проследиха събитието онлайн. <https://joinup.ec.europa.eu/collection/semantic-interoperability-community-semantic/semantic-conference-2018> ; <https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/inline-files/SEMIC%202018%20Conference%20Highlights%20Report.pdf>

3. Провеждане и домакинстване на годишна среща на Главните информационни мениджъри (Chief Information Officers – CIO) на държавите-членки на ЕС;

4. Планиране и провеждане на четвъртата годишна среща на Мрежата от CERTs (CSIRT Network) в София, на петата годишна среща на Мрежата от CSIRTs в Атина.

След проведени над 22 заседания и изработени осем последователни компромисни предложения беше постигнат общ подход по досието Акт за киберсигурност. В резултат на това бе дадена изключително висока оценка за работата на екипа на ДАЕУ, поради значимостта на законодателното предложение и съществуващите в него трудни за договаряне и постигане на консенсус въпроси като например регулацията, свързана със сертифицирането на информационните и комуникационните технологии.

Агенцията бе тази, която подготви от българска страна и активно участва в изработването на министерската декларация за електронно управление, иницирана от Естонското председателство - Декларацията по е-управление от Талин. Република България се присъедини официално към Декларацията на 6 октомври 2017 г. в Талин, а от името на България документът бе подписан от председателя на ДАЕУ. С Декларацията държавите членки на Европейския съюз се ангажираха с мерки, насочени към изцяло дигиталното взаимодействие на гражданите и бизнеса в ЕС с публичните администрации на държавите членки, към повишаването на дигиталните умения на обществото и прилагането на ориентирания към потребителя подход за предоставяне на цифрови публични услуги.

На 15 декември 2017 г. Държавната агенция „Електронно управление“, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на Българското председателство на Съвета на ЕС организираха кръгла маса „Сътрудничество в областта на киберсигурността и политиките за интернет – диалог България-ICANN, в светлината на Българското председателство на съвета на ЕС 2018“. Форумът постави акцент върху предизвикателствата в областта на киберсигурността и интернет политиките в контекста на предстоящото Българско председателство на Съвета на ЕС.

На същия форум Държавната агенция „Електронно управление“ обяви мащабна

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

публична инициатива за провеждане на национална информационно-образователна кампания за кибер хигиена под надслов „Няма да ме хакнат“, под патронажа на европейския комисар за цифрова икономика и цифрово общество Мария Габриел. Кампанията постави фокус върху тежките последици от negliжирането на политиките за киберсигурност и необходимостта от превенция за избягване на рисковете във виртуална среда. На кампанията бе дадено начало на 6 януари 2018 г. с т.нар. детско откриване на Българско председателство на Съвета - Мега Доджо София 2.0 ([Mega Dojo Sofia 1.0 #kids4digiEU](#)), което се проведе в Националния дворец на културата и събра стотици ученици от цялата страна.

Кампанията придоби значителна медийна популярност. За шест месеца повече от 8 000 деца бяха обучени в основни умения за кибер хигиена. Проведени бяха десетки срещи в цялата страна с преподаватели и родители. Поради интереса на редица образователни институции и бизнеса, в края на кампанията ДАЕУ в партньорство с МОН, разработи, за деца и учители, урок по кибер хигиена „С голямата технология идва голямата отговорност“. Съдържанието на урока бе одобрено от МОН за избирателно включване в учебната програма на училищата в страната от учебната 2018/2019 г. и включва Наръчник и методология, предназначени за преподавателите, практически съвети към родителите за повишаване на кибер културата на подрастващите, както и анимирани ситуационни видеа и тестове за проверка на навиците за кибер хигиена на учениците.

През годините на отчетния период, отдел „Международно сътрудничество и протокол“ координира и съдейства за адекватното и последователно взаимодействие с институциите на Европейския съюз, международни партньори и организации.

Чрез осигуряване на експертно участие в работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС, се поддържа тясно сътрудничество и участие в процеса на формиране на европейските политики в областта на електронното управление, електронната идентификация и удостоверителните услуги, мрежова и информационна сигурност и инфраструктура за пространствена информация.

• Отделът осъществява Вътрешноведомствена и междуведомствена координация и поддържа актуализирана информация във връзка с участието на експерти на ДАЕУ в следните международни и европейски работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС:

✓ Организационни структури, създадени в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза: Комитет за мрежова и информационна сигурност; Група за сътрудничество (Cooperation Network); работната група на Мрежата на Центровете за реакция при инциденти в информационната сигурност (CSIRT Network) към Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA);

- ✓ Участие в борда на Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA Management Board);

- ✓ Участие в Управителния съвет по Механизма за свързана Европа (Governance board CEF), ЕК;

- ✓ Европейската платформа за свързване на националните Центрове за реакция при инциденти в информационната сигурност (MeliCERTes), ЕК;

- ✓ Участие в Управителния съвет на Европейския център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността мрежова и информационна сигурност (ENISA National Liaison Officer's Network);

- ✓ Координационна работна група към ЕК за подготовка за участие на страната в ежегодна кампания за повишаване на кибер културата в ЕС - ECSM (European Cyber Security Month) под егидата на Европейската агенция по киберсигурност – ENISA, ЕК;

- ✓ работна група за сертифициране на киберсигурността на европейско ниво, съгласно Акта за киберсигурност, ЕК;

- ✓ Хоризонтална работна група по кибер въпроси към Съвета на ЕС;

- ✓ Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ към Съвета на ЕС;

- ✓ Мрежа за сътрудничество създадена във връзка с изискванията на чл. 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014 за сътрудничество между държавите - членки на Европейския съюз и осигуряване на оперативна съвместимост на националните им схеми за електронна идентификация и удостоверителни услуги при е-трансакции на вътрешния пазар;

- ✓ Участие в техническа подгрупа за разработване на инструментариум за европейска рамка за цифрова самоличност, регламентиран в Предложението за изменение на Регламент № 910/2014 г.

- ✓ Участие в eIDAS техническата подгрупа (eIDAS Technical Subgroup) към Европейската комисия, занимаваща се с обмен на информация относно минималните

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

технически изисквания за оперативна съвместимост и общи стандарти за оперативна сигурност по отношение на eIDAS възлите, които оперират в държавите - членки на ЕС;

✓ Участие в експертна група за оперативна съвместимост на европейски публични услуги, ЕК (Expert Group on Interoperability on European Public Services);

✓ Управителен съвет за електронно управление (eGovernment Action Plan Steering Board), ЕК;

✓ Подгрупа за сравнителен анализ към Управителния съвет за електронно управление (Benchmarking Expert Group sub-group), ЕК;

✓ Експертна група за електронно управление (eGovernment Expert Group), ЕК;

✓ Работна група за поддържане и изпълнение на отворените данни на Комитета по отворени данни към ЕК; Постоянна подгрупа по стратегически и политически свързани въпроси към Групата за поддържане и изпълнение на отворените данни; работна група за повторно използване на информацията; работна група по европейския портал за отворени данни, ЕК;

✓ работна група по поддържане и изпълнение във връзка с пространствени данни (MIG-T Meeting), ЕК;

✓ Експертни работни групи, подгрупи, комитети и конференции по Директива 2007/2/ЕО за създаване на инфраструктура за пространствена информация в европейската общност (INSPIRE);

✓ Работна група по Европейския портал за данни – Working Group on the pan-EU Open Data portal (EDP Group);

✓ Комитет по отворени данни – Committee on Open Data (COD) ;

✓ Участие в Работна група за информация от общественния сектор – Public Sector Information Group (PSI Group);

✓ Работна група по програмата за решения за оперативна съвместимост за администрациите, предприятията и гражданите (ISA2) на тема геопространствени решения и уъркшоп по проекта Европейско пространство за решения относно оперативната съвместимост за е-Управление (ELISE), ЕК;

✓ Работната група по геопространствени решения (ISA2) на Обединения изследователски център на ЕК и участие в Уебинари;

✓ Участие в „Рамкова обсерватория за оперативна съвместимост на местоположението“ – Location Interoperability Framework Observatory (LIFO);

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ Работна група на националните координатори по Регламента за Единната цифрова платформа (Single Digital Gateway) за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми (Регламент (ЕС) 2018/1724);

✓ експертна работна група, подгрупи, комитети и конференции в областта на административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (Регламент (ЕС) № 1024/2012), ЕК;

✓ Мрежата на Главните информационни мениджъри (CIO network meeting), ЕК;

✓ Подгрупата към европейската инфраструктура за блокчейн услуги (European Blockchain Services Infrastructure (EBSI), ЕК;

✓ подгрупа към Групата за сътрудничество, посветена на въпроси, свързани с киберсигурността на 5G (ГСМИС - 5G), ЕК;

✓ Експертната група по Директива (ЕУ) 2016/2102, относно достъпността на уебсайтовете и мобилните приложения на организациите от общественения сектор (WADEX), ЕК;

✓ Работна група за сътрудничество с Европейския алианс за индустриални данни, периферни изчисления и облачни технологии, създаден официално от ЕК на 19 юли 2021 г. Алиансът има за цел да укрепи индустриалната позиция на ЕС на световния облачен пазар, а също и за периферните изчисления, както и да отговори на търсенето на Европейския бизнес и субектите от обществения сектор на сигурни и суверенни облачни услуги за обработване на високочувствителни данни.

✓ Работна група по статистика на информационното общество към ЕК.

• **Експерти от отдела координират и участват на национално ниво в дейностите за изпълнението на задълженията, произтичащи от членството на страна ти в ЕС:**

✓ Участие в РГ 17 „Телекомуникации и информационни технологии“ към Съвета по европейски въпроси към МС;

✓ Участие в РГ 31 „Европа 2020“ към Съвета по европейски въпроси към МС;

✓ Участие в РГ 3 „Право на установяване и свободно предоставяне на услуги“ към Съвета по европейски въпроси към МС;

✓ Мониторинг и отчитане на изпълнението на мерки и преки задължения на ДАЕУ, произтичащи от членството в ЕС, в това число изготвяне и координиране на Годишна програма за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз,

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

както и Шестмесечна програма с приоритетните за Република България теми и досиета по време на текущото председателство на Съвета на ЕС;

✓ Дейности по организация, координация и отчитане на транспониране и въвеждане на европейско законодателство, по които ДАЕУ е отговорно водещо ведомство, в това число изготвяне и подаване към РГ17 и СЕВ на ежемесечен отчет по Плана с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз;

✓ Координация по формиране на официални позиции, изпратени до компетентните дирекции в МВнР и АМС, които да бъдат съгласувани и съответно изразени на заседания на Хоризонталната работна група по кибер въпроси към Съвета на ЕС (ХГР-кибер); заседания на постоянните представители и заместник-постоянните представители в ЕС (КОРЕПЕР 1 и КОРЕПЕР 2); Съвет на министрите по телекомуникации;

✓ Междуведомствена /с МВнР и КВЕС/ и вътрешноведомствена координация във връзка с приоритизиране на кандидатури за различни международни позиции, за които е необходимо страната ни да гласува; изработване на аргументирана позиция; задействане на процедура за възможна реципрочна подкрепа на кандидатури /обвързки/ -напр. за поста председател на Управителния съвет на Европейския център за промишлена, технологична и изследователска компетентност в областта на киберсигурността;

✓ Координация и изготвяне на отговор по запитване на чуждестранен гражданин във връзка с достъпване на е-услуги в РБългария.

• **Отделът осъществява комуникация с международни организации и институции; Организация и координация за провеждането и участието в събития, срещи, обучения и конференции с международен характер:**

✓ Ежеседмична координация с МВнР по директни или индиректно свързани теми от компетенциите на ДАЕУ, попадащи във фокуса на дейността на Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Организация за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Организация за обединените нации (ООН), НАТО и др. международни организации;

✓ Координация с МВнР и Постоянно представителство на РБългария към ЕС по номиниране на национални представители от страна на ДАЕУ за участие в Управителния съвет на Европейския център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността; участие в комитета по програмата „Цифрова Европа“ към

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Европейската комисия (Регламент (ЕС) 2021/694); участие в експертна група към Европейската комисия – „Координационна група Дестинация Земя“;

✓ Подготовка, координация и участие в междуправителствени комисии – Азербайджан, Казахстан, Индия, ОАЕ, Корея, Грузия, Македония и др.;

✓ Провеждането на междуведомствена координация за определяне на Национален орган за сертифициране на киберсигурността;

✓ Провеждането на междуведомствена координация за определяне на Национален координационен център по киберсигурност;

✓ Участие в междуведомствена Работна група за подготовка на участието на Република България в Световната конференция за развитие на далекосъобщенията (WTDC-21) на Международния съюз по далекосъобщения;

✓ Участие в серия от виртуални срещи и събития с представители на ГД „Информатика“ на Европейската комисия по въпроси, свързани с електронното фактуриране;

✓ Координация по организиране и провеждане в България на европейска кампания и събитие за промотиране на обновения Единен цифров портал на ЕС - „Вашата Европа“ /SDG Digital Roadshow 2021/ с подкрепата на Европейската комисия на тема: „Права на пътника – „Към устойчиво пътуване“;

✓ Координация, редакция и превод на информация във връзка с отчитане на постигнатото през 2018, 2019, 2020 г. и началото на 2021 г. за годишния въпросник на Индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI);

✓ Изготвяне на становище по поставени от МВР въпроси, касаещи процеса на преговори по Предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за устойчивостта на критичните субекти;

✓ Междуведомствена координация по изготвяне на становище относно Проект на писмо от посланиците на държавите от Инициативата “Три морета” /ИТМ/ в подкрепа на проектозакон на Камарата на представителите в Конгреса на САЩ за трансатлантическа сигурност в комуникациите;

✓ Междуведомствена и вътрешноведомствена координация във връзка с участие като „гост“ на експерти от ДАЕУ в работни групи Управление на данните и поверителност към Комитета по политиката в областта на цифровата икономика (CDEP) на ОИСР;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ Междуведомствена и вътрешноведомствена координация във връзка Участие на експерти в трето годишно онлайн събитие на Глобалния форум на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/ за дигитална сигурност на тема „Местни предизвикателства, глобални решения: Изграждане на киберустойчивост заедно в един свят след COVID-19“;

✓ Участие в изработването на позиция на страната във връзка с приемането доклад на Групата с открит състав по развитията в областта на информацията и телекомуникациите в контекста на международната сигурност;

✓ Изработване на документ за вътрешноведомствено ползване: „Компас за европейски политики и законодателство попадащи в компетенциите на ДАЕУ“;

✓ Осигуряване на актуални данни, необходими за провеждането на международни проучвания в областта на електронното управление;

✓ Участие в работата по процесите за приемане на нови правни инструменти в областта на киберсигурността към ООН (Първи и Трети комитет на ООН);

✓ Адаптация на материали от Европол (Европейска полицейска служба) и провеждане на кампания съвместно със Столична община за отговорно поведение и превенция в онлайн среда във връзка с глобалната пандемия от Covid-19;

✓ Участие в изработването на позиция на страната във връзка с работата и провеждането на Втора сесия на Групата с открит състав по развитията в областта на информацията и телекомуникациите в контекста на международната сигурност;

✓ Участие в изработването на Проект на рамкова позиция относно Предложението за Регламент на ЕП и на Съвета за Акта за управление на данните;

✓ Участие в изработването Проект на Заключения на Съвета на Европа „Цифровизацията в полза на околната среда“, раздел „A European data space for the European Green Deal“;

✓ Участие и координация по изработването на позиция на Р България относно киберсанкционен режим за санкциониране на физически и юридически лица (забрана за придвижване в Съюза и замразяване на финансови средства), включително съгласувани позиции за заемане на позиция при приемане на декларации от името на ДЧ-27 (комуникацията се осъществява по закрыта мрежа/ВКМ/);

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ Логистична и организационна подкрепа на проведени обучения от ДАЕУ на над 500 представители на централната и местна власт, оператори на съществени и доставчици на цифрови услуги по Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, м. февруари 2020 г.

✓ Попълване на въпросник, получен от кабинета на словашкият заместник-министър за инвестиции и информационното общество въпросник за оценка на данните от държавите-членки в контекста на доклада за напредъка по European Digital Progress Report.

✓ Участие (чрез попълване на въпросник) в обществена консултация на ЮНЕСКО „Индикатори за универсалността на интернет“ – Фаза 1 и Фаза 2;

✓ Подпомагане на процеса по периодично верифициране на данните във връзка с провеждано изследване на Европейската комисия „eGovernment Benchmark 2017“; ДАЕУ изпълнява ежегодното задължение за проверка и верифициране на резултатите от изследването „eGovernment Benchmark“, което представлява годишно изследване възложено от Европейската комисия, Генерална дирекция „Комуникационни мрежи, съдържание и технологии“, отговорна за разработването на Единен цифров пазар, който да доведе до интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в Европа. Изследването представлява процес на сравнителен анализ на всяка една страна членка на ЕС спрямо другите в областта на електронното управление, използвайки определени критерии за оценка по избрани области.

✓ Подпомагане на процеса по изготвяне на предложения по въпросник на Организация на обединените нации 2018 за проучване на електронното правителство;

✓ Подпомагане на процеса по попълване на въпросник, проверка на данните и анализ на Профил на страната и www.Joinup.eu. Joinup е платформа за сътрудничество, създаден от Европейската комисия като част от програмата на ISA, поддържаща модернизацията на публичните администрации в Европа;

✓ Преглед и анализ на получена информация, във връзка с възложено от Европейската комисия проучване относно анкетно проучване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;

✓ Преглед и анализ на получена информация, във връзка с Профил на България съгласно доклада за напредъка на Европа в областта на цифровите технологии (EDPR), 2017

✓ Извършен сравнителен анализ на националните и европейските програмни документи в областта на политиката за е-управление;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

✓ Съвместно с дирекция МИС, ежегодно провеждане /2018 г., 2019 г., 2020 г., 2021 г./ през октомври месец, на европейска и национална кампания посветена на киберсигурността;

✓ Съвместно с дирекция ЕСИ провеждане на ежегодни събития и кампании за политиката за творени данни;

✓ От 2021 г. създаване и развитие на Фейсбук страница на ДАЕУ; поддържане на други социални канали на агенцията;

✓ Организиране, съвместно с Government Digital Service UK и Британското посолство в София на обучение *Digital Leadership Seminar* на 7.12.2021г, за служители, вземащи ръководни позиции в ДАЕУ.

- **Подготовка на участия в повече от 50 международни събития, сред които:**

✓ Среща на Globethics.net, Женева, Швейцария, съвместно с вицепремиер Марияна Николова, посветена на етиката във формирането на политиката, с акцент върху електронното управление, киберсигурност и киберетика;

✓ Мюнхенска конференция по киберсигурност (MCSC) и Среща на директорите по киберсигурност, 13 февруари 2020 г., гр. Мюнхен, Германия;

✓ подписването на Декларацията по е-управление от Талин през 2017 г.,

✓ подписването на Берлинската декларация за цифровото общество и цифрово управление, основано на ценности, подписана на министерска среща по време на Германското председателство на Съвета на ЕС на 8 декември 2020 г.

✓ съвместно домакинство с МТИТС на Регионален форум за Европа по киберсигурност и защита на децата в интернет-пространството, организиран от Международния съюз по далекосъобщения – 27-28 февруари 2020 г.;

✓ Организиране на учебно посещение за обмяна на опит на тема „Отворени данни“ по молба на министерството на публичната администрация на Р Косово. Учебното посещение е осъществено в партньорство с Администрация на Министерския съвет (АМС) и Института по публична администрация (ИПА). Целта на обучението бе да представи опита на България в инициативата за отворени данни и да предостави възможност за обмяна на опит и добри практики в сферата между отговорните институции в Р България и Р Косово.

✓ Участие на ДАЕУ в работна среща за обмяна на опит във Федералното министерство на дигитализацията и икономическите връзки и в Федерален изчислителен център (BUNDESRECHENZENTRUM - BRZ) на Австрия. Целта на посещението бе запознаване

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

с добрите практики и решения в областта на електронното управление като програмата на посещението бе предварително съгласувана предвид темите от интерес за ДАЕУ с посолството на Австрия в София;

✓ Участие на ДАЕУ в учебно посещение в Правителствена цифрова служба (Government Digital Service) на Великобритания. Целта на посещението бе запознаване с добрите практики и решения в областта на електронното управление като програмата на посещението бе предварително съгласувана предвид темите от интерес за ДАЕУ с посолството на Великобритания в София;

✓ Участие на ДАЕУ, във втората сесия на българо-корейската Смесена комисия за икономическо сътрудничество, 7-12 септември 2019 г. в гр. Сеул, Република Корея. Целта на посещението бе обмяна на знания и опит в областта на е-Услугите, управлението на споделените ресурси, правителствените данни и облачните решения, както и подготовка на предстоящо през същия месец официално работно посещение в Р Корея, на министър председателя на Р България г-н Бойко Борисов.

✓ Участие на ДАЕУ във форума „Индия-Европа 29“ и в официална делегация, придружаваща г-жа Марияна Николова, заместник министър-председател по икономическата и демографска политика, 18-22 ноември 2019 г., гр. Делхи, Република Индия. Бяха проведени множество двустранни срещи с държавни и бизнес представители, където бяха обсъдени темите - е-управлението, изкуствен интелект, информационните технологии и стартапи, интелигентните градове и чистите технологии;

✓ Участие в международен форум „Цифрова асамблея 2019“, 13-14 юни 2019г., гр. Букурещ, Румъния.;

✓ Участие в отворена среща, проведена от Консорциума за световната интернет мрежа (World Wide Web Consortium) за представяне на междинни резултати по проекта за средствата по уеб-достъпност („WAI-Tools“), съфинансиран от Европейската комисия (ЕК) по програма Хоризонт 2020, ЕК;

✓ Организиране на кръгла маса на тема „Новата нормативна уредба в сферата на мрежовата и информационната сигурност - предизвикателства и решения;

✓ Участие в международна работна среща Urban Agenda Digital Transition Partnership - събитието е част от партньорството Дигитален преход, част Градската програма на ЕС (Urban Agenda for the EU).

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

От януари 2019 г. ДАЕУ има бройка в ПП-Брюксел на длъжността кибер аташе, което покрива работата на ХРГ-кибер, а от август 2020 г. ДАЕУ има бройка в ПП-Брюксел на длъжността аташе е-управление, което покрива работата на РГ ТИО в частта е-управление (е-идентификация, данни, оперативна съвместимост и др.).

Към настоящия момент дейността на европейско равнище в кибер областта е свързана с Акта за киберсигурност (приключени преговори през декември 2018 г.); Регламент за Европейски кибер център и Мрежа (приключени преговори през декември 2020 г.); Предложение за директива за общо високо ниво на киберсигурност в Съюза (фаза триалози с ЕП, очаквано приключване през април/май 2022 г.); Кибер санкционен режим (приключени преговори през май 2019 г.); кибер дипломатически инструментариум (продължаващо, сътрудничество с МВНР и ДАНС).

В областта на е-управление дейността на европейско равнище е свързана с Директивата за отворени данни (приключени преговори през юни 2019 г.); Акта за управление на данните (приключени преговори през декември 2021 г.); ревизия на регламента eIDAS (приключено първо четене през декември 2021 г.); Директивата INSPIRE; Акт за оперативно съвместима Европа (неформално обсъждане в експертен формат към ЕК); Аташетата редовно представляват ДАЕУ в експертни групи, комитети и други формати към Европейската комисия.

ИНСПЕКТОРАТ

Инспекторатът на Държавна агенция „Електронно управление“ е създаден на основание чл. 46 от Закона за администрацията с приемането на Правилника за дейността, структурата и организацията на агенцията (ПМС № 274 от 28.10.2016г.) и функционира от 01.12.2016 г.

Като звено за осъществяване на административен контрол на пряко подчинение на председателя на агенцията, инспекторатът осъществява своята дейност в съответствие с Правилника за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция „Електронно управление“, Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи и утвърдените Вътрешни правила за дейността на звеното.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

Съгласно приложението към Правилника, приет с ПМС № 274 от 28.10.2016 г. и длъжностното разписание на агенцията, числеността на инспектората е 3 щатни бройки в това число ръководител, държавен инспектор и главен инспектор.

От създаването си до 18.03.2019 г. реално заети бяха 2 щатни бройки (на ръководител на инспектората и на държавен инспектор).

След приемането на новия Правилник за дейността структурата и организацията на ДАЕУ (ПМС № 233 от 18.09.2019 г.), числеността бе увеличена на 5 (пет) щатни бройки в това число ръководител, като реално бяха заети 3 щатни бройки (ръководител, държавен инспектор и главен инспектор).

Считано от 17.06.2021 г. реалната численост на инспектората е 2 (две) щатни бройки, съответно ръководител (с инспекторски правомощия) и държавен инспектор.

- **ДЕЙНОСТ**

От 01.12.2016 г. до 31.12.2021 г. дейността на звеното бе насочена към реализиране на целите от Годишните планове за съответните години и осъществяване на функции, възложени от председателя, в съответствие с разпоредбите на чл. 46 от Закона за администрацията и чл. 6 от Правилника за дейността, структурата и организацията на ДАЕУ.

Инспекторите и ръководителя на инспектората (с инспекторски правомощия):

- осъществиха контрол за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа и за недопускане на незаконни или неправилни действия/бездействия на служители от агенцията, като извършиха 101 (сто и един) броя проверки. За резултатите от проверките са изготвени доклади, в които се съдържат констатации, изводи и заключения. Отправиха 230 (двеста и тридесет) броя препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена. След одобрение, копия от докладите/извадки от тях са изпратени на ръководителите на съответните структури за изпълнение на препоръките. Предприеха действия за контрол на изпълнението на дадените препоръки;

- извършиха оценка на корупционния риск през 2018 г.;
- извършиха 1 (една) проверка за установяване на прояви на корупция;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- предложиха образуване на дисциплинарни производства срещу 4 (четирима) служители на агенцията при констатирани нарушения на служебните задължения, както и на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация;

- осъществиха проверки на 4 (четири) сигнала срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от агенцията;

- осъществиха контрол по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) и Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ);

- изпратиха 1 (един) сигнал до органите на прокуратурата, след като в хода на проверката са установени данни за извършено престъпление;

- отправиха предложения за приемане на нови или изменение на 12 (дванадесет) броя вътрешноведомствени актове, регламентиращи организацията на работа и дейността на агенцията;

- извършиха 3 (три) броя проверки по предоставянето на административни услуги;

- изготвиха 8 (осем) броя становища по конкретно поставени въпроси;

- инициираха и активно участваха в изготвяне на антикорупционните планове на агенцията за 2018 г., 2019 г., 2020 г., 2021 г., на шестмесечните и годишните отчети за тяхното изпълнение.

За укрепване на административния капацитет и повишаване на ефективността от дейността и професионалната квалификация, служителите от звеното преминаха 13 (тринадесет) броя обучения, организирани от Института по публична администрация (ИПА) и други обучаващи организации.

Взеха участие в Годишните срещи на инспекторатите по закона за администрацията, организирани от ИПА.

Дейност на инспектората по години:

През 2017 г. инспекторатът извърши 10 проверки, от които:

- 4 (четири) планови и 6 (шест) извънпланови, в това число 1 проверка за спазване на ЗПУКИ (отменен) и 1 проверка за предоставяне на административни услуги.

- Разгледа и извърши проверка по 1 сигнал срещу неправилни действия или бездействия на служител на агенцията.

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Отправи 52 препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена.
- Предложи образуване на дисциплинарно производство срещу 1 служител.
- Предложи изготвянето на 5 нови вътрешни правила.
- Изготви 2 становища.

През 2018 г. инспекторатът извърши 9 броя проверки, от които:

- 4 планови и 5 извънпланови проверки, в това число за оценка на корупционния риск в ДАЕУ.
- Разгледа и извърши проверка по 2 сигнала срещу неправилни действия или бездействия на служители на агенцията.
- Отправи 35 препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена.
- Изготви 2 становища и
- Предложи изменение на 2 вътрешноведомствени актове.
- Инициира и активно участва в изготвянето на Антикорупционния план на агенцията за 2018 г. и в шестмесечния отчет за неговото изпълнение.

През 2019 г. инспекторатът извърши общо 26 проверки, от които:

- за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа от служителите в ДАЕУ – 3 броя;
- по предоставяне на административни услуги – 1 брой;
- последващи – 1 брой;
- по сигнали за неправилни действия или бездействия срещу служители на агенцията – 1 брой;
- Други проверки по разпореждане на председателя – 6 броя;
- 14 доклада от проверки на 54 декларации за несъвместимост и 607 декларации за имущество и интереси по реда на чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ
- за оценка на корупционния риск в ДАЕУ. Разгледа и извърши проверка по 2 сигнала срещу неправилни действия или бездействия на служители на агенцията;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- Отправи 53 препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена.

- Предложи образуване на дисциплинарно производство срещу един служител.

- Предложи изготвянето на 2 броя нови вътрешни правила.

- Изготви 1 становище по конкретен казус.

- Инициира и активно участва в изготвянето на Антикоруptionния план на агенцията за 2019 г., в шестмесечния отчет за неговото изпълнение и годишния отчет за изпълнение на мерките от антикорупционния план за 2018 г.

През 2020 г. инспекторатът извърши общо 27 проверки, от които 7 планови и 20 извънпланови проверки в т. ч.:

- за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа от служителите в ДАЕУ, последващи и по нареждане на председателя – 12 броя;

- за корупция и неефективна работа – 1 брой;

- изготви 14 доклада от проверки на 59 декларации за несъвместимост и 5777 декларации за имущество и интереси по реда на чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ;

- Отправи 38 препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена.

- Предложи образуване на дисциплинарно производство срещу един служител.

- Предложи промени на 3 броя вътрешни правила.

- Изготви 2 становища по конкретно поставени въпроси;

- Инициира и активно участва в изготвянето на Антикоруptionния план на агенцията за 2020 г., в шестмесечния отчет за неговото изпълнение и годишния отчет за изпълнение на мерките от антикорупционния план за 2019 г.

През 2021 г. инспекторатът извърши общо 29 проверки, от които 7 планови и 22 извънпланови проверки в т. ч.:

- за спазване на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа от служителите в ДАЕУ, последващи и по нареждане на председателя – 15 броя;

Представените данни в отчета са актуални към 14.02.2022г.

- по предоставяне на административни услуги – 1 брой;
- изготви 13 доклада от проверки на 62 декларации за несъвместимост и 609 декларации за имущество и интереси по реда на чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ;
- Отправи 52 препоръки за предотвратяване на нарушения при функционирането и за подобряване работата на проверяваните административни звена;
- Предложи образуване на дисциплинарно производство срещу 1 служител;
- Изготви 1 становище по конкретно поставени въпроси;
- Инициира и активно участва в изготвянето на Антикоруptionния план на агенцията за 2021 г., в шестмесечния отчет за неговото изпълнение и годишния отчет за изпълнение на мерките от антикорупционния план за 2020 г.

ЗВЕНО ЗА ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Според действащия правилник за дейността, структурата и организацията на Държавна агенция „Електронно управление“ утвърдената щатна численост на звеното за вътрешен одит (ЗВО) е 4 щатни бройки, съгласно чл. 14 от закона за вътрешен одит (ЗВОПС) при бюджет на първостепенния разпоредител от 10 до 50 млн. лева трябва да има 4 бр. одитори включително ръководителя на ЗВО.

За периода 2017 – 2020 г. бяха заети 2 щатни бройки одитори. От юни 2020 г. има трима вътрешни одитори. След извършена външна оценка на дейността на ЗВО и дадена препоръка, от 2021 г. има назначен ръководител на звеното за вътрешен одит.

За цитираният период, ЗВО в ДАЕУ е извършило следните одитни ангажименти.

За 2017 г. – общо 5 одитни ангажимента – 3 за консултиране и две за увереност.

За 2018 г. - общо 3 одитни ангажимента – и трите за увереност.

За 2019 г. – общо 5 одитни ангажимента – 4 за увереност и 1 за консултиране

За 2020 г. – общо 6 одитни ангажимента – 5 за увереност и 1 за консултиране

За 2021 г. – общо 6 одитни ангажимента – 3 за увереност и 3 за консултиране.